

Луганська обласна державна адміністрація

Департамент
комунальної власності,
земельних, майнових
відносин, екології та
природних ресурсів

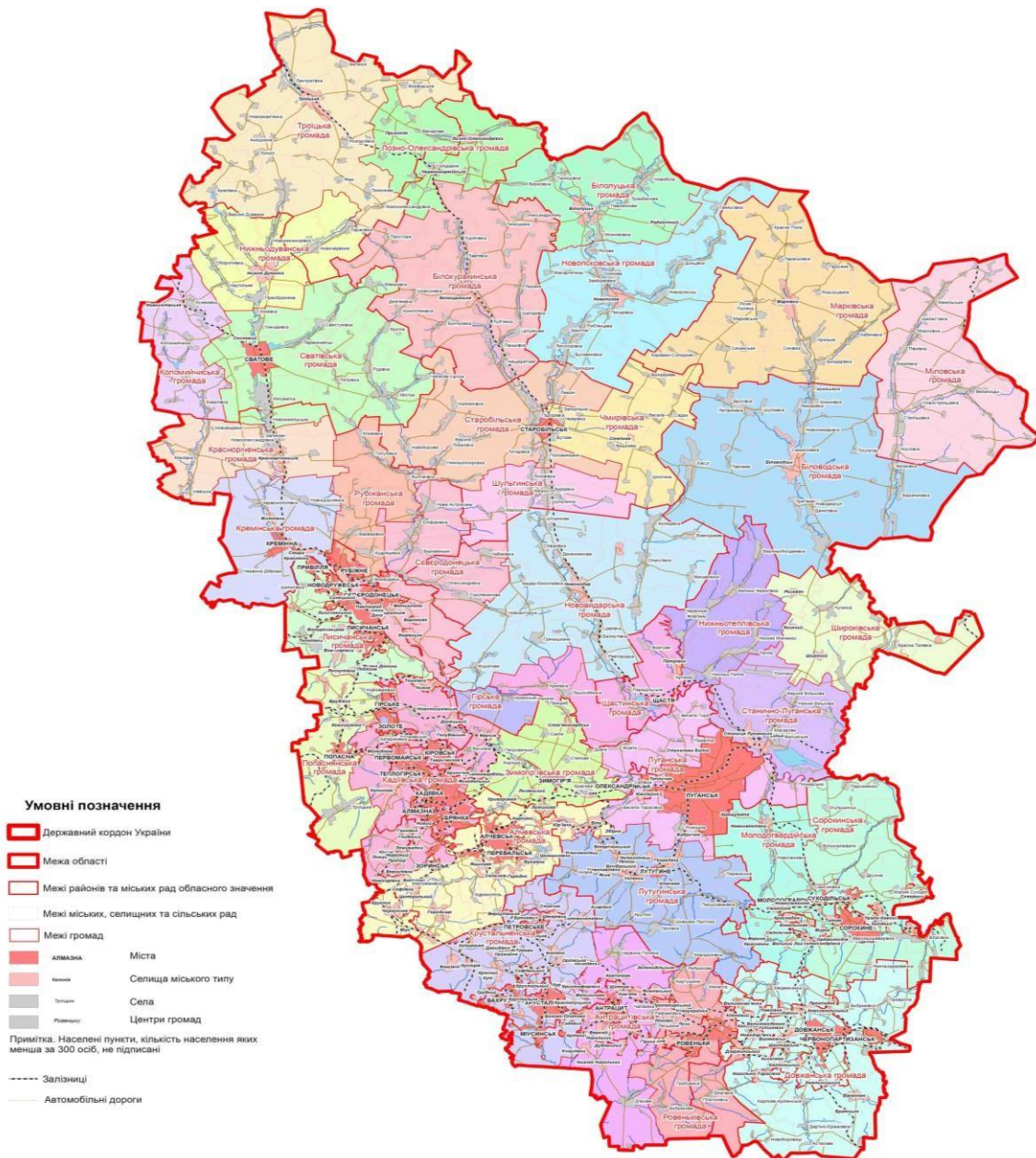

ЕКОЛОГІЧНИЙ ПАСПОРТ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

2023 РІК

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Голова Луганської обласної державної
 адміністрації – начальник обласної
 військової адміністрації
 Артем ЛИСОГОР
 2024 року

ЕКОЛОГІЧНИЙ ПАСПОРТ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

2023 рік

ЗМІСТ

Назва	Зміст, сторінка
1. Загальна характеристика	3
2. Чисельність населення	4
3. Фізико-географічна характеристика	6
4. Атмосферне повітря	8
5. Водні ресурси	13
6. Земельні ресурси	21
7. Лісові ресурси	28
8. Рослинний світ	34
9. Тваринний світ	47
10. Природно-заповідний фонд	73
11. Формування екологічної мережі	105
12. Поводження з відходами та небезпечними хімічними речовинами	107
13. Радіаційна безпека	113
14. Корисні копалини	114
15. Моніторинг навколишнього природного середовища	114
16. Міжнародне співробітництво	115
17. Планування природоохоронної діяльності	116
18. Найважливіші екологічні проблеми регіону	123
18.1. Основні чинники та критерії для визначення найважливіших екологічних проблем	123
18.2. Аналіз найважливіших екологічних проблем	125
18.2.1. Екологічні проблеми, спричинені збройною агресією проти України	125
Перелік відповідальних виконавців	129

1. Загальна характеристика

Дата утворення	3 червня 1938 року
Територія, тис. км ²	26684
Кількість адміністративно-територіальних одиниць (районів)	8
Кількість міст	37
з них обласного значення	14
Кількість сільських населених пунктів:	889
Кількість селищ	211
Кількість сіл	678
Чисельність населення, тис. осіб***	2121,3
з них:	
міське	1521,2
сільське	600,1
Щільність населення, тис. осіб на 1 км ²	0,079

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 № 717-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Луганської області» утворено 37 сільських, селищних, міських територіальних громад в області.

Постановою Верховної Ради України від 17.07.2020 № 807-IX «Про утворення та ліквідацію районів» в Луганській області утворено 8 районів.

Внаслідок військової агресії Російської Федерації, яка розпочалась у 2014 році, та подальшої ескалації військових дій у 2022 році, більшість території Луганської області тимчасово окупована збройними формуваннями країни-агресора. Територія області підконтрольна Уряду України знаходиться в зоні активних бойових дій (безпосереднього вогневого контакту з ворогом) або під постійним артилерійсько-мінометним вогнем ворога.

Згідно із Законом України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» фізичні особи, фізичні особи - підприємці, юридичні особи подають облікові, фінансові, бухгалтерські, розрахункові, аудиторські звіти та будь-які інші документи, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства в документальній та/або в електронній формі, протягом трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни за весь період неподання звітності чи обов'язку подати документи. У зв'язку із цим статистична інформація за 2023 рік відсутня.

2. Чисельність населення Луганської області

Таблиця 1

Назва міста	Площа, км ²	Щільність наявного населення, тис. осіб/ км ²
Міста		
Алчевськ	49	2,1
Зоринськ	8,7	0,8
Кипуче	19	0,4
Перевальськ	30,5	0,8
Зимогір'я	8,6	1,1
Кадіївка	91,8	0,8
Алмазна	1,3	3,2
Брянка	64	0,7
Голубівка	35	0,8
Ірміно	19	0,5
Первомайськ	88,5	0,4
Довжанськ	83,8	0,8
Вознесенівка	6,9	2,2
Сорокине	77	0,6
Суходільськ	9,9	2
Луганськ	286,2	1,4
Олександрівськ	10,4	0,6
Лутугине	16,7	0,8
Молодогвардійськ	10	2,1
Антрацит	61	0,9
Ровеньки	21,7	2,2
Хрустальний	153,5	0,5
Боково-Хрустальне	27,5	0,4
Міусинськ	18	0,2
Петрово-Красносілля	23,2	0,5
Сватове	27	0,6
Гірське	14	0,7
Золоте	27,1	0,5
Кремінна	15,7	1,2

Лисичанськ	95,6	1
Новодружеськ	13,5	0,5
Привілля	6	1,2
Попасна	28,8	0,7
Рубіжне	34	1,7
Сєверодонецьк	58	2
Старобільськ	13,3	1,3
Щастя	16,4	0,7
Усього	1570,6	
Райони		
Алчевський	1869,4	0,235
Довжанський	2139,9	0,097
Луганський	2146,8	0,247
Ровеньківський	2086,7	0,141
Сватівський	5318,7	0,019
Сєверодонецький	2815,6	0,168
Старобільський	6927,9	0,036
Щастинський	3379,0	0,033
Усього	26684	

3. Фізико-географічна характеристика

Гора Пристін, Старобільський район Луганської області

Луганська область розташована на сході України у басейні середньої течії річки Сіверський Донець. На півночі, сході та півдні межі області співпадають з державним кордоном України. Тут вона межує з Белгородською, Воронежською та Ростовською областями Російської Федерації. На південному заході її землі межують з Донецькою, а на північному заході – з Харківською областями України.

Територія області представляє собою переважно хвилясту рівнину на лівобережній частині долини Сіверського Донця. На півдні розташований Донецький кряж. В лівобережній частині області простягається Старобільська рівнина.

На крайній півночі в межі області заходять вибалки Середньоруського узгір'я. Абсолютні висоти тут поступово знижуються (від 216 до 50 м) на південь і південний захід до долини Сіверського Донця. Вздовж лівого берега ріки тягнеться порівняно неширока (16-18 км) терасова рівнина, вкрита, головним чином пісками, місцями сформованими в дюни. Найбільш характерною рисою Донецького кряжа є чергування пагорбкуватих водороздільних площин з глибокими крутобережними річковими долинами і сухими балками. Найвища точка – Могила Мечетна – 367 м. В долині рік Міус й Нагольної висота Донецького кряжа знижується і східні схили переходять в Приазовську берегову рівнину. Північні схили кряжа поступово знижуються в напрямі до Сіверського Донця.

У північній частині поширені чорноземи звичайні середньо- та малогумусні. В південній – чорноземи звичайні середньо- та малогумусні, дернові щебенюваті ґрунти. В долині Сіверського Дінця – чорноземні, дернові піщані ґрунти. Щорічне формування надземної та підземної маси рослинного походження та її розкладання в

умовах недостатньої вологи обумовлюють значну кількість гумусу, глибина якого варіюється від 50 до 130 см.

Для Луганської області характерні два типи ландшафтів – степовий та лісовий. Ліса займають 8,6 % території області та розповсюджені вкрай нерівномірно. Основні масиви лісу знаходяться у басейнах річок Сіверський Донець та Айдар (Северодонецький та Щастинський райони), які у своїй більшості представлені байрачними лісами. Більш ніж 250 тис. га складають штучні ліси, представлені полезахисними лісосмугами, захисні ліси та зелені смуги навколо крупних міст. Найбільшу площу займають степи, понад 87 % території області.

Клімат Луганської області помірно континентальний з помітно вираженими посушливо-суховійними явищами. Формується він під впливом порівняно великої кількості сонячної радіації, домінування континентального повітря помірних широт та відстані від океанів та морів та характеризується доволі спекотним літом із посухою та помірно холодною зимою із нестійким сніговим покривом. Температурний режим нестійкий і протягом року характеризується значними коливаннями. Зміна сезонів здійснюється поступово, без різких перепадів. Тривалість безморозного періоду 150 – 170 днів. Максимальна температура повітря за рік сягала $+35,1-36,70^{\circ}$, у першій місяць літа. Мінімальна річна температура повітря становила $-18,8-23,40^{\circ}$. Найбільш вологими були січень, березень, квітень, травень, липень, серпень. Найбільш посушливими – лютий, червень, вересень. Загальна кількість опадів за рік становила 386,3-609,7 мм, що становить 74-113 % річної норми. Кількість опадів теплого періоду склала 236,6-410,6 мм (72-125 % норми), холодного періоду - 149,7-203,6 мм (71-96 % норми).

4. Атмосферне повітря

Широкомасштабна військова агресія Російської Федерації проти України призвела до серйозних екологічних наслідків для Луганської області. В ході бойових дій виникали надзвичайні ситуації, пов'язані з забрудненням атмосферного повітря, ґрунтів, поверхневих водойм в результаті знищених лісових масивів в Сєвєродонецькому та Щастинському районах і зелених зон на території міст Сєвєродонецька, Рубіжного, Лисичанська, а також руйнування промислових об'єктів хімічної та інших галузей промисловості та об'єктів комунальної інфраструктури. Лісові пожежі та пошкодження екологічно небезпечних об'єктів призводили до високого забруднення атмосферного повітря, рівні яких неможливо оцінити у зв'язку із відсутністю моніторингових спостережень в населених пунктах та на інших територіях у зв'язку з тим, переважна більшість території Луганської області тимчасово окупована збройними формуваннями країни-агресора. Територія області підконтрольна Уряду України знаходиться в зоні активних бойових дій (безпосереднього вогневого контакту з ворогом) або під постійним артилерійсько-мінометним вогнем ворога. У зв'язку цим, відповідна інформація відсутня.

Серед безлічі промислових підприємств, пошкоджених у результаті бойових дій, виявилися найбільш екологічно небезпечні виробництва – ВП «Луганська теплова електрична станція» ТОВ «ДТЕК Східенерго» ПАТ «Лисичанськвугілля» та ДП «Первомайськвугілля», ДП «Сєвєродонецька ТЕЦ», ПрАТ «Сєвєродонецьке об'єднання Азот», ПАТ «Рубіжанський картонно-тарний комбінат», ПрАТ «Лисичанська нафтова інвестиційна компанія», ТОВ «Науково-виробниче підприємство «Зоря» та ПАТ «Лисичанський склозавод «Пролетарій».

При цьому забруднене повітря не має кордонів, забруднюючі речовини можуть переноситися на великі відстані та осідати. Далі є також низка токсичних елементів, як оксид сірки й азоту, що під час окислення можуть призвести до кислотних дощів. Вони можуть змінювати рН ґрунту, викликати опіки рослин, слизових тканин дихальних органів людини, птахів, ссавців і так далі.

Під час детонації ракет та артилерійських снарядів утворюється низка хімічних сполук: чадний газ (CO), вуглекислий газ (CO₂), водяна пара (H₂O), бурий газ (NO), закис азоту (N₂O), діоксид азоту (NO₂), формальдегід (CH₂O), пари ціанистої кислоти (HCN), азот (N₂), а також велика кількість токсичної органіки, окислюються навколишні ґрунти, деревина, дернина, конструкції.

Під час вибуху всі речовини проходять повне окиснення, а продукти хімічної реакції вивільняються в атмосферу. Основні з них — вуглекислий газ і водяна пара — не є токсичними, а шкідливі в контексті зміни клімату, оскільки обидва є парниковими газами. В атмосфері оксиди сірки та азоту можуть спричинити кислотні дощі, які змінюють рН ґрунту та викликають опіки рослин, до яких особливо чутливі хвойні. Кислотні дощі мають негативний вплив і на організм людини, інших ссавців та птахів, впливаючи на стан слизових тканин та органів дихання.

**Динаміка обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря
за 2023 рік та два попередніх**

Таблиця 2

Показники	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4
Загальна кількість (одиниць) дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, виданих у поточному році суб'єкту господарювання, об'єкт якого належить до:	137	15	0
другої групи	48	4	0
третьої групи	89	11	0
Викиди забруднюючих речовин та парникових газів від стаціонарних джерел, тис.т	35,1 ^{1,2,3}	0,2 ^{1,2,3}	0,0003 ^{1,2,3}
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на км2, т	1	1	1
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на одну особу, кг	1	1	1

За інформацією Головного управління статистики у Луганській області:

¹ Згідно із Законом України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» фізичні особи, фізичні особи - підприємці, юридичні особи подають облікові, фінансові, бухгалтерські, розрахункові, аудиторські звіти та будь-які інші документи, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства в документальній та/або в електронній формі, протягом трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни за весь період неподання звітності чи обов'язку подати документи. У зв'язку із цим, інформація щодо кількості викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на км2, т та викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на одну особу, кг за 2022 та 2023 рік відсутня.

² Без урахування частини тимчасово окупованої території у Луганській області.

³ Попередні дані.

**Рівні забруднюючих речовин в атмосферному повітрі в зоні та агломерації
(агломераціях)***

Таблиця 3

Назва забруднюючої речовини ²	Номер пункту спостережень	Річне середнє значення забруднюючої речовини ³	Зафіксовані перевищення граничних рівнів або цільових показників забруднюючих речовин	Зафіксовані перевищення інформаційного або порогів небезпеки забруднюючих речовин
1	2	3	4	5
-	-	-	-	-

* Наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22.12.2022 № 309, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23 грудня 2022 р. за № 1668/39004, затверджений Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, відповідно до якого переважна більшість території Луганської області тимчасово окупована Російською Федерацією. Територія області підконтрольна Уряду України знаходиться в зоні активних бойових дій

(безпосереднього вогневого контакту з ворогом) або під постійним артилерійсько-мінометним вогнем ворога. У зв'язку з цим, відповідна інформація відсутня.

Основні забруднювачі атмосферного повітря за звітний рік*

Таблиця 4

№ з/п	Назва об'єкта	Частка викидів забруднюючої речовини			Частка оснащення джерел викидів газочисними установками (ГОУ), %	Ефективність роботи ГОУ, %	Зменшення обсягів викидів за рахунок впроваджен-ня природоохоронних заходів, т/рік	
		усього викидів, т/рік	до загального обсягу викидів об'єкта, %	до загального обсягу викидів населеного пункту, %			очікуване	фактичне
1	2	3	4	5	6	7	8	9
-	-	-	-	-	-	-	-	-

*За інформацією Головного управління статистики у Луганській області, згідно із Законом України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» фізичні особи, фізичні особи - підприємці, юридичні особи подають облікові, фінансові, бухгалтерські, розрахункові, аудиторські звіти та будь-які інші документи, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства в документальній та/або в електронній формі, протягом трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни за весь період неподання звітності чи обов'язку подати документи. У зв'язку з цим, інформація щодо кількості викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних забруднення за 2023 рік відсутня.

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря за видами економічної діяльності у 2023^{1,2} році

Таблиця 5

№ з/п	Види економічної діяльності	Обсяги викидів за регіоном	
		тис.т	відсотків до загального підсумку
1	2	3	4
Усього			100,0
1	За видами економічної діяльності, у тому числі:	0,0003	100,0
1.1	Сільське, лісове та рибне господарство	—	—
1.2	Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	—	—
1.3	Переробна промисловість	—	—
1.4	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	—	—
1.5	Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	—	—
1.6	Будівництво	—	—

№ з/п	Види економічної діяльності	Обсяги викидів за регіоном	
		тис.т	відсотків до загального підсумку
1	2	3	4
1.7	Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	—	—
1.8	Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	0,0003	100,0
1.9	Тимчасове розміщування й організація харчування	—	—
1.10	Інформація та телекомунікації	—	—
1.11	Фінансова та страхова діяльність	—	—
1.12	Операції з нерухомим майном	—	—
1.13	Професійна, наукова та технічна діяльність	—	—
1.14	Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	—	—
1.15	Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	—	—
1.16	Освіта	—	—
1.17	Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	—	—
1.18	Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	—	—
1.19	Надання інших видів послуг	—	—

За інформацією Головного управління статистики у Луганській області:

- ¹ Без урахування частини тимчасово окупованої території у Луганській області.
- ² Дані можуть бути уточнені.

Виконання заходів щодо скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря відповідно до дозволів на викиди за звітний період *

Таблиця 6

№ з/п	Назва об'єкта та фактична адреса промислового майданчика	Код виробничого та технологічного процесу, технологічного устаткування (установки)	Найменування заходу	Строк виконання заходу	Номер джерела викиду на карті-схемі	Зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря після впровадження заходу, т/рік
1	2	3	4	5	6	7
—	—	—	—	—	—	—

* Наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22.12.2022 № 309, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23 грудня 2022 р. за № 1668/39004, затверджений Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, відповідно до якого переважна більшість території Луганської області тимчасово окупована Російською Федерацією. Територія області підконтрольна Уряду України знаходиться в зоні активних бойових дій (безпосереднього вогневого контакту з ворогом) або під постійним артилерійсько-мінометним вогнем ворога. У зв'язку з цим, відповідна інформація відсутня.

5. Водні ресурси

У гідрографічному відношенні вся територія Луганщини, що була підконтрольною владі України до вторгнення РФ в Україну до 24.02.2022 року, розташована у межах басейну Сіверського Дінця – основної і найбільшої річки області довжиною 1073 км, з яких 233,9 км перетинають область з північно-західного у південно-східному напрямку.

Загальна водозбірна площа річок басейну Сіверського Дінця становить 18,07 тис.км², це лівобережні притоки – Красна, Айдар, Деркул, Повна та верхня частина Луганки, загальною довжиною 514,5 км, та 50 малих річок загальною довжиною 1150,6 км. Крім цього протікає 50 струмків середньою шириною від 1,5 до 4 м і загальною довжиною 183,3 км.

Річки в області рівнинного типу з високою весняною повінню і низькою літньо-осінньою меженню. У посушливі роки на окремих ділянках малих річок спостерігається пересихання від декількох до 40 днів, а в суворі зими – перемерзання від 11 до 21 дня.

В цілому гідрологічний режим річок характеризується як нерівномірний. Луганська область у басейні Сіверського Дінця є найбільш навантаженою територією. Забезпеченість місцевими водними ресурсами в області на 1 км² складає від 47,94 тис. м³ в середній по водності рік до 16,85 тис. м³ в рік 95% забезпеченості, в той час як по Україні – 86,8 тис. м³ у рік; водозабезпеченість населення території в середній по водності рік становить 0,85 тис. м³/чол., в маловодний рік – 0,30 тис. м³/чол. Проти 1,01 тис. м³/чол. в середньому по Україні.

Природний режим річок викривляється впливом господарської діяльності. В результаті регулювання стоку в 2-3 рази зменшилась періодичність затоплення заплав.

Господарська діяльність впливає і на льодовий режим річок, особливо скиди стічних і термальних вод. Максимальна товщина льоду на річках досягає 73 см.

Перекид води між основними басейнами здійснюється при перекачці питної та зрошувальної води.

Сіверський Донець – основна водна артерія області, його основні притоки мають важливе народногосподарське значення, які є не тільки джерелами питного та технічного водопостачання, а й приймачами стічних вод підприємств промислового, комунального та сільського господарств, шахтних вод. Крім цього, річки мають суттєве ландшафтно-утворююче та рекреаційне значення: у містах, селах та поблизу населених пунктів, це – місця масового відпочинку місцевого населення.

Частина малих річок на окремих ділянках своєї довжини є магістральними каналами меліоративних систем, у межах яких ці річки зарегульовані шлюзами-регуляторами для обводнення меліорованих земель у літній період.

У річкових долинах підконтрольної частини території області (до 24.02.2022) налічувалось 291 природне озеро, з яких 85 мають власну назву, та експлуатуються штучно створені 46 водосховищ і 218 ставків, загальний об'єм яких складає 192,512 млн м³.

Дозвільна діяльність у сфері водокористування

Таблиця 7

Дозволи на спеціальне водокористування	За роками		
	2021 рік	2022 рік	2023 рік
Видано	23	5	-
Анульовано*	14	3	-

Водні об'єкти регіону

Таблиця 8

Водні об'єкти	Кількість одиниць	Примітка
Усього	669	Інформація надана на підставі даних наданих Регіональним офісом водних ресурсів у Луганській області (лист від 19.01.2022 №53/12-10) за результатами інвентаризації водних об'єктів проведеної на виконання пункту 5 рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 квітня 2021 року «Про заходи державної регіональної політики на підтримку децентралізації влади», введеного в дію Указом Президента України від 29 квітня 2021 року № 180/2021 на території територіальних громад, проведеної в 2021 році, в Луганській області (на підконтрольних органам влади територіях до 24 лютого 2022 року)
з них передано в оренду, зокрема:	126	
водосховищ (крім водосховищ комплексного призначення)	17	
ставків	100	
озер	9	
замкнених природних водойм	-	

Динаміка водокористування 2023 року та два попередніх роки

Таблиця 9

Показники	Одиниця виміру	2021 рік	2022 рік	2023 рік*
1	2	3	4	5
Забрано води з природних джерел, усього	млн м ³	88,096	0,004	-
у тому числі:				
поверхневої	млн м ³	42,539	-	-
підземної	млн м ³	45,557	0,004	-
морської	млн м ³	-	-	-
Використано свіжої води, усього	млн м ³	48,10	0,004	-
у тому числі на потреби:				
питні і санітарно-гігієнічні	млн м ³	12,176	0,003	-
виробничі	млн м ³	34,381	0,001	-
зрошення	млн м ³	0,333	-	-
Втрачено води при транспортуванні	млн м ³	18,188	-	-

Показники	Одиниця виміру	2021 рік	2022 рік	2023 рік*
1	2	3	4	5
	% до забраної води	21	-	-
Скинуто зворотних вод, усього	млн м ³			
Скинуто зворотних вод у поверхневі водні об'єкти,				
усього	млн м ³	39,670	-	-
з них: нормативно очищених, усього	млн м ³	15,701	-	-
у тому числі: на спорудах біологічного очищення	млн м ³	10,859	-	-
на спорудах фізико-хімічного очищення	млн м ³	-	-	-
на спорудах механічного очищення	млн м ³	4,841	-	-
нормативно чистих без очистки	млн м ³	2,741	-	-
забруднених, усього	млн м ³	21,229	-	-
у тому числі: недостатньо очищених	млн м ³	21,213	-	-
без очищення	млн м ³	0,015	-	-

* згідно із Законом України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» фізичні особи, фізичні особи - підприємці, юридичні особи подають облікові, фінансові, бухгалтерські, розрахункові, аудиторські звіти та будь-які інші документи, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства в документальній та/або в електронній формі, протягом трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни за весь період неподання звітності чи обов'язку подати документи. У зв'язку із цим, інформація щодо динаміки водокористування за 2023 рік відсутня.

Використання води за видами економічної діяльності у 2023 році та двох попередніх

Таблиця 10

Види економічної діяльності	2021 рік		2022 рік		2023 рік*	
	усього, млн м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього, млн м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього, млн м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної
1	2	3	4	5	6	7
Усього за регіоном	48,1	87,639	0,004	-	-	-
За видами економічної діяльності						
у тому числі:						

Види економічної діяльності	2021 рік		2022 рік		2023 рік*	
	усього, млн м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього, млн м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього, млн м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної
1	2	3	4	5	6	7
промисловість	21,737	87,639	-	-	-	-
житкомгосп та побутове	24,868	-	-	-	-	-
сільське господарство	0,953	-	-	-	-	-
інші	0,542	-	0,004	-	-	-

* згідно із Законом України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» фізичні особи, фізичні особи - підприємці, юридичні особи подають облікові, фінансові, бухгалтерські, розрахункові, аудиторські звіти та будь-які інші документи, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства в документальній та/або в електронній формі, протягом трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни за весь період неподання звітності чи обов'язку подати документи. У зв'язку із цим, інформація щодо використання води за видами економічної діяльності за 2023 рік відсутня.

Скидання зворотних вод та забруднюючих речовин основними водокористувачами - забруднювачами поверхневих водних об'єктів

Таблиця 11

Найменування водокористувача-забруднювача	Наявність, потужність (м ³ /добу), ефективність використання (використання потужності) очисних споруд	2021 рік			2022 рік			2023 рік *		
		об'єм скидання зворотних вод, тис.м ³	у тому числі об'єм скидання забруднених зворотних вод, тис.м ³	кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т	об'єм скидання зворотних вод, тис.м ³	у тому числі об'єм скидання забруднених зворотних вод, тис.м ³	кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т	об'єм скидання зворотних вод, тис.м ³	у тому числі об'єм скидання забруднених зворотних вод, тис.м ³	кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
(водний об'єкт)										

ПАТ Лисичанськийсклозавод «Пролетарій»	0,224	0,179	132,57	-	-	-	-	-	-	-
ТДВ «Лисичанський желатиновий завод»	0,620	-	1481,0966	-	-	-	-	-	-	-
Лисичанське комунальне спеціалізоване підприємство «Лисичанськводоканал»	2,926	2,926	1042,1939	-	-	-	-	-	-	-
КП «Рубіжанське виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства»	2,244	2,244	800,0483	-	-	-	-	-	-	-
ПрАТ «Рубіжанський картонно-тарний комбінат»	2,769	-	584,012	-	-	-	-	-	-	-
ПрАТ «Севєродонецьке об'єднання «Азот»	7,669	6,394	980,6715	-	-	-	-	-	-	-
ТОВ «НВП «Зоря»	0,519	0,519	209,1483	-	-	-	-	-	-	-

* згідно із Законом України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» фізичні особи, фізичні особи - підприємці, юридичні особи подають облікові, фінансові, бухгалтерські, розрахункові, аудиторські звіти та будь-які інші документи, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства в документальній та/або в електронній формі, протягом трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни за весь період неподання звітності чи обов'язку подати документи. У зв'язку із цим, інформація щодо скидання зворотних вод та забруднюючих речовин основними водокористувачами - забруднювачами поверхневих водних об'єктів використання води за видами економічної діяльності за 2022 та 2023 роки відсутня.

Скидання забруднюючих речовин із зворотними водами у поверхневі водні об'єкти

Таблиця 12

Забруднююча речовина, що скидається разом із зворотними водами	2021 рік	2022* рік	2023 рік *
	обсяг забруднюючих речовин, одиниця виміру	обсяг забруднюючих речовин, одиниця виміру	обсяг забруднюючих речовин, одиниця виміру
1	2	3	4
тис. т.			
Азот амонійний	0,0771	-	-
БСК 5	0,195	-	-
Завислі речовини	1,047	-	-
Нітрати	0,393	-	-
Нітроти	0,020	-	-
Сульфати	18,868	-	-
Сухий залишок	57,618	-	-
Хлориди	7,717	-	-
ХСК	0,971	-	-
тон			
Алюміній	0,466	-	-

Забруднююча речовина, що скидається разом із зворотними водами	2021 рік	2022* рік	2023 рік *
	обсяг забруднюючих речовин, одиниця виміру	обсяг забруднюючих речовин, одиниця виміру	обсяг забруднюючих речовин, одиниця виміру
1	2	3	4
Анілін	0,005	-	-
Залізо загальне	9,806	-	-
Кальцій	21,88	-	-
Магній	1661,137	-	-
Метанол	0,063	-	-
Мідь	0,086	-	-
Нафтопродукти	2,085	-	-
Нікель	0,332	-	-
Свинець	0,078	-	-
СПАР	1,949	-	-
феноли	0,018	-	-
Формальдегіди	0,006	-	-
Фосфати	45,132	-	-
Хром загальний	0,024	-	-
Цинк	0,607	-	-

* згідно із Законом України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» фізичні особи, фізичні особи - підприємці, юридичні особи подають облікові, фінансові, бухгалтерські, розрахункові, аудиторські звіти та будь-які інші документи, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства в документальній та/або в електронній формі, протягом трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни за весь період неподання звітності чи обов'язку подати документи. У зв'язку із цим, інформація щодо скидання забруднюючих речовин із зворотними водами у поверхневі водні об'єкти за 2022 та 2023 роки відсутня.

Середньорічні концентрації забруднюючих речовин у контрольних створах водних об'єктів регіону за даними водокористувачів, які скидають зворотні води у поверхневі водні об'єкти за звітний рік (мг/л)*

Таблиця 13

Місце спостереження за якістю води	Забруднююча речовина																
	завислі речовини	БСК ₅	мініралізація	сульфати	хлориди	амоній сольовий	нітрати	нафтопродукти	ХСК	розчинений кисень	фосфати	цинк	марганець	фториди	залізо	нітри	мідь
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

*у 2023 році державний моніторинг поверхневих вод на території Луганської області не здійснювався, з огляду на оперативно-військову ситуацію

Результати державного моніторингу вод *

Таблиця 14

Назва водного об'єкта	Кількість державних моніторингових створів спостереження, од.		Відібрано та проаналізовано проб води, од.	Кількість показників, од.	Кількість випадків та назва речовин з перевищенням ГДК, од.
	усього	у тому числі з перевищенням ГДК			
1	2	3	4	5	6
-	-	-	-	-	-

* Сіверсько-Донецьким БУВР, Луганський обласний центр з гідрометеорології, ДУ «Луганський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України» державний моніторинг вод у Луганській області у зв'язку з військовою агресією РФ у 2023 році не здійснювався.

Зворотні води, що скидаються у моря*

Таблиця 15

Скидання зворотних вод	
1	2
усього, тис.м ³	з них забруднених, %
-	-

*на території Луганської області відсутнє морське середовище.

Основні водоносні горизонти

Таблиця 16

Геологічний індекс водовмісних порід	Кількість прогнозних ресурсів, тис.м ³ /добу	Кількість експлуатаційних запасів, тис.м ³ /добу
1	2	3

К ₂	2793,3	1228,9
С ₁₋₃	1841,3	2,3
Всього	4634,6	1231,2

6. Земельні ресурси

Загальна площа Луганської області складає 2668 тис. га. На території області знаходиться 926 населених пунктів - 37 міст, 109 селищ міського типу, 780 селищ та сіл.

Структура земельного фонду регіону*

Таблиця 17

Види основних земельних угідь	Площа земель	
	усього, тис. га	% до площі області
Сільськогосподарські землі	1956	73,31
Ліси та інші лісовкриті землі	357	13,38
Забудовані землі	128	4,80
Відкриті заболочені землі	17	0,64
Відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом (кам'янисті місця, піски, яри і т.д.)	188	7,05
Води (території, вкриті поверхневими водами)	22	0,82
Разом	2668	100

Примітка: * за даними Головного управління Держгеокадастру у Луганській області державна статистична звітність з кількісного обліку земель форми 6-зем втратила чинність з 01.01.2016 згідно з наказом Державної служби статистики України від 19.08.2015 № 190), наказом Міністерства №337 від 30.12.2015 року затверджено нові форми адміністративної звітності з кількісного обліку земель (форми №№ 11-зем, 12-зем, 15-зем, 16-зем), які зараз знаходяться в стані наповнення та підготовки для подальшої експлуатації, тому дані 2016 дорівнюють 2017 року та 2018 року;

** з урахуванням Постанов КМУ №№ 1692-VII та 1693-VII від 07.10.2014 і № 177-VIII від 11.02.2015.

Рекультивация порушених земель*

Таблиця 18

Рік	Всього порушених земель		Всього відпрацьованих земель		Здійснено рекультивацию, га		Перебувають у стадії рекультивации, га	
	тис.га	% до загальної площі регіону	тис.га	% до загальної площі регіону	тис.га	% до загальної площі регіону	тис.га	% до загальної площі регіону
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2021 рік	1,956	0,104	0,969	0,052	-	-	-	-
Станом на 24.02.2022 рік*	1,956	0,104	0,969	0,052	-	-	-	-
2023 рік	-	-	-	-	-	-	-	-

Примітка: Починаючи з 24.02.2022 та по теперішній час, переважна більшість території Луганської області тимчасово окупована збройними формуваннями країни-агресора. Територія області підконтрольна Уряду України знаходиться в зоні бойових дій (безпосереднього вогневого контакту з ворогом) або під постійним артилерійсько-мінометним вогнем ворога. У зв'язку із чим, інформація, з 24.02.2022 щодо порушених, відпрацьованих та рекультивованих земель, відсутня.

Консервація земель

Таблиця 19

Рік	Види земель, що потребують консервації	Усього земель, що потребують консервації		Проведено консервацію		Перебувають у стані консервації	
		тис.га	% до загальної площі території	тис.га	% до загальної площі території	тис.га	% до загальної площі території
1	2	3	4	5	6	7	8
2021	Деградовані, малопродуктивні та техногенно забрудненні	2,13	-	-	-	-	-
станом на 24.02.2022	Деградовані, малопродуктивні та техногенно забрудненні	2,13	-	-	-	-	-
2023	Деградовані, малопродуктивні та техногенно забрудненні	2,13	-	-	-	-	-

Примітка: Дані за інформацією Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру. Починаючи з 24.02.2022 та по теперішній час, переважна більшість території Луганської області тимчасово окупована збройними формуваннями країни-агресора. Територія області підконтрольна Уряду України знаходиться в зоні бойових дій (безпосереднього вогневого контакту з ворогом) або під постійним артилерійсько-мінометним вогнем ворога. У зв'язку із чим, актуалізація даних можлива після деокупації області.

Водоохоронні зони та прибережні захисні смуги водних об'єктів регіону

Таблиця 20

Водоохоронні зони та прибережні захисні	Загальна площа, га	з них протягом року		
		2020 рік	2021 рік	2022 рік
1	2	3	4	5
Встановлено межі водоохоронних зон водних об'єктів з них внесено до Державного земельного кадастру	1,4174	-	-	-
	-	-	-	-
Встановлено межі прибережних захисних смуг водних об'єктів з них внесено до Державного земельного кадастру	1,4174	-	-	-
	-	-	-	-

Поширеність процесів деградації земель на сільськогосподарських угіддях

Таблиця 21

Види деградованих земель	Площа земель, підданих впливу, тис. га	% від загальної площі регіону
1	4	5
Дефляційно небезпечні землі (с/г угіддя)	-	-
Землі (с/г угіддя), піддані водній ерозії	294,80 (станом на 24.02.2024)	-
Землі (с/г угіддя), піддані сумісній дії водної та вітрової ерозії	910,30 (станом на 24.02.2024)	-
Землі (с/г угіддя) з кислими ґрунтами	-	-
Землі (с/г угіддя) із засоленими ґрунтами	-	-
Землі (с/г угіддя) із солонцюватими ґрунтами	-	-
Землі (с/г угіддя) із солонцевими комплексами	-	-
Землі (с/г угіддя) осолоділі	-	-
Землі (с/г угіддя) перезволожені	-	-
Землі (с/г угіддя) заболочені	-	-
Землі (с/г угіддя) кам'яністі	-	-
Забруднені землі, що не використовуються у с/г виробництві	-	-

Примітка: Починаючи з 24.02.2022 та по теперішній час, переважна більшість території Луганської області тимчасово окупована збройними формуваннями країни-агресора. Територія області підконтрольна Уряду України знаходиться в зоні бойових дій (безпосереднього вогневого контакту з ворогом) або під постійним артилерійсько-мінометним вогнем ворога. У зв'язку із чим, інформація, з 24.02.2022 щодо поширеність процесів деградації земель, відсутня.

Будівництво (реконструкція) протиерозійних гідротехнічних споруд

Таблиця 22

Рік	Необхідно здійснити будівництво (реконструкцію) протиерозійних гідротехнічних споруд			Здійснено будівництво (реконструкцію) протиерозійних гідротехнічних споруд			Об'єкти, що перебувають у стадії будівництва, шт.	Об'єкти незавершеного будівництва, шт.
	кількість, шт.	протяжність, км	площа, га	кількість, шт.	протяжність, км	площа, га		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2020	-	-	-	-	-	-	-	-
Станом на 24.02.2022	-	-	-	-	-	-	-	-
2023	-	-	-	-	-	-	-	-

Зрошувані землі

Таблиця 23

Зрошувальні землі	2020 рік		Станом на 24.02.2022 рік		2023	
	усього, тис. га	% від загальної площі	усього, тис. га	% від загальної площі	усього, тис. га	% від загальної площі
1	2	3	4	5	6	7
Площа зрошуваних земель, на якій забезпечено належне функціонування інфраструктури зрошувальних систем	25916,26	1,41	25916,26	1,41	-	-
у тому числі систем крапельного зрошення	-	-	-	-	-	-

Примітка: Починаючи з 24.02.2022 та по теперішній час, переважна більшість території Луганської області тимчасово окупована збройними формуваннями країни-агресора. Територія області підконтрольна Уряду України знаходиться в зоні бойових дій (безпосереднього вогневого контакту з ворогом) або під постійним артилерійсько-мінометним вогнем ворога. У зв'язку із чим, інформація, з 24.02.2022 щодо зрошуваних земель, відсутня.

Характеристика ґрунтів за вмістом гумусу, азоту, фосфору та калію за результатами агрохімічної паспортизації (1 раз на 5 років)

Характеристика ґрунтів за вмістом гумусу

Таблиця 24

Район	Площа ґрунтів, %						Середньо-зважений показник, %
	дуже низький < 1,1	низький 1,1-2,0	середній 2,1-3,0	підвищений 3,1-4,0	високий 4,1-5,0	дуже високий > 5,0	
Біловодський (Старобільський)	-	-	0,1	54,2	45,7	-	3,86
Білокуракинський (Сватівський)	-	-	0,5	25,4	73,9	0,2	4,1
Кремінський (Сєверодонецький)	-	-	-	50,0	50,0	-	3,85
Марківський (Старобільський)	-	-	-	33,5	66,5	-	4,19
Міловський (Старобільський)	-	-	-	52,7	47,3	-	3,94
Новоайдарський (Щастинський)	-	-	4,9	70,6	24,5	-	3,38
Новопсковський (Старобільський)	-	-	0,2	37	62,8	-	4,18
Попаснянський (Сєверодонецький)	-	-	3,2	76,2	20,6	-	3,26
Сватівський	-	-	-	20,3	79,6	0,1	4,44
Станично-Луганський (Щастинський)	-	-	2,3	65,1	32,6	-	3,77
Старобільський	-	-	-	46,9	53,1	-	3,94

Троїцький (Сватівський)	-	-	-	10,6	89,4	-	4,65
Усього	-	-	0,84	43,47	55,66	0,03	4,00

Характеристика ґрунтів за вмістом азоту, що легко гідролізується

Таблиця 24.1

Район	Площа ґрунтів, %				Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Корнфілд)
	дуже низький < 100	низький 101,0-150,0	середній 151,0-200	підвищений >200	
Біловодський (Старобільський)	32,2	67,8	-	-	105
Білокуракинський (Сватівський)	26,2	73,6	0,2	-	111
Кремінський (Сєверодонецький)	37,5	62,5	-	-	105
Марківський (Старобільський)	21,5	78,5	-	-	112
Міловський (Старобільський)	49	51	-	-	101
Новоайдарський (Щастинський)	60	40	-	-	95
Новопсковський (Старобільський)	23,9	76,1	-	-	110
Попаснянський (Сєверодонецький)	58,5	41,5	-	-	90
Сватівський	25,9	73,7	0,4	-	112
Станично- Луганський (Щастинський)	59,3	40,6	0,1	-	96
Старобільський	26,9	73	0,1	-	108
Троїцький (Сватівський)	17,2	81,2	1,6	-	116
Усього	35,96	63,82	0,22	-	106

Характеристика ґрунтів за вмістом азоту за нітрифікаційною здатністю

Таблиця 24.2

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту
дуже низький < 5	низький 5-8	середній 9-15	підвищений 16-30	високий 31-60	дуже високий > 60	
-	-	-	-	-	-	-

Характеристика ґрунтів за вмістом рухомих сполук фосфору

Таблиця 24.3

Район	Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Чиріков)
	дуже низький < 20	низький 21-50	середній 51-100	підвищений 101-150	високий 151-200	дуже високий > 200	
Біловодський (Старобільський)	0,1	15,5	75,7	8	0,7		71
Білокуракинський (Сватівський)	0,3	17,9	73,9	7,6	0,3		69
Кремінський (Сєверодонецький)	0,3	14,7	63,2	16,3	4,4	1,0	81
Марківський (Старобільський)	0,4	24,8	71	3,6	0,2		63
Міловський (Старобільський)	0,2	25,4	66,9	6,5	0,8	0,2	67
Новоайдарський (Щастинський)	1,4	19,4	67,9	9,2	1,7	0,4	73
Новопсковський (Старобільський)		17,8	73,4	7,2	1,1	0,5	70
Попаснянський (Сєверодонецький)	2,1	37,9	53,6	5,4	1		58
Сватівський	0,3	15,3	74,2	9,1	0,7	0,4	74
Станично-Луганський (Щастинський)	0,2	9,7	72,3	12,7	2,4	2,7	82
Старобільський		10,4	80,2	8,8	0,4	0,2	75
Троїцький (Сватівський)	0,1	19,8	68,1	11,7	0,3		71
Усього	0,41	17,8	71,04	9,08	1,15	0,53	72

Характеристика ґрунтів за вмістом рухомих сполук калію

Таблиця 24.4

Район	Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Чиріков)
	дуже низький < 20	низький 21-40	середній 41-80	підвищений 81-120	високий 121-180	дуже високий > 180	
Біловодський (Старобільський)			6,9	69,7	23	0,4	107
Білокуракинський (Сватівський)		0,4	24	64,3	10,4	0,9	96
Кремінський (Сєверодонецький)		0,1	28,1	60,2	10,8	0,8	95
Марківський (Старобільський)			21,8	68,7	9,1	0,4	96
Міловський (Старобільський)			6,5	55	37	1,5	118

Новоайдарський (Щастинський)		0,6	27,5	56,4	15,1	0,4	96
Новопсковський (Старобільський)			9,4	70,6	18,4	1,6	106
Попаснянський (Сєверодонецький)			24,4	63,1	12,3	0,2	92
Сватівський		0,1	29,7	56,6	13	0,6	100
Станично- Луганський (Щастинський)		0,5	11,4	62	24	2,1	109
Старобільський			12,9	77,4	9,6	0,1	101
Троїцький (Сватівський)			14,7	68,8	16,4	0,1	102
Усього		0,2	17,6	64,7	16,7	0,8	102

Поширеність небезпечних екзогенних геологічних процесів (за останні 5 років)

Таблиця 25

Рік	Підтоплення		Карст			Зсуви					
	площа, тис. км ²	% від площі території регіону	площа поширення порід, здатних до карстування, тис.км2	%	кількість карсто - проявів, од.	загальна кількість, од.	площа, тис. км ²	%	кількість активних, од.	площа активних, км ²	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2019	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2020	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2021	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Станом на 24.02.2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2023	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Примітка: Починаючи з 24.02.2022 та по теперішній час, переважна більшість території Луганської області тимчасово окупована збройними формуваннями країни-агресора. Територія області підконтрольна Уряду України знаходиться в зоні бойових дій (безпосереднього вогневого контакту з ворогом) або під постійним артилерійсько-мінометним вогнем ворога. У зв'язку із чим, інформація, з 24.02.2022 щодо поширеності небезпечних екзогенних геологічних процесів, відсутня.

7. Лісові ресурси

Ліси України є її національним багатством і за своїм призначенням та місцезорозташуванням виконують переважно водоохоронні, захисні, санітарно-гігієнічні, оздоровчі, рекреаційні, естетичні, виховні, інші функції та є джерелом для задоволення потреб суспільства в лісових ресурсах.

Українським державним проектним лісовпорядним виробничим об'єднанням «Укрдержліспроект» здійснено документальну інвентаризацію лісових ресурсів в межах області в 2021 році. За результатами встановлено, що загальна площа лісів в Луганській області складає 240,079 тис. га, в тому числі лісові ділянки – 212,37 тис.га, із них вкритих лісової рослинністю – 160,56 тис.га. Запас деревостанів – 27258,59 тис. куб. м.

Починаючи з 24.02.2022 та по теперішній час, переважна більшість території Луганської області тимчасово окупована збройними формуваннями країни-агресора. Територія області підконтрольна Уряду України знаходиться в зоні бойових дій (безпосереднього вогневого контакту з ворогом) або під постійним артилерійсько-мінометним вогнем ворога. У зв'язку із чим, оцінити стан лісових ресурсів Луганської області неможливо.

Проведення обстеження ступеня пошкодження лісових насаджень внаслідок тимчасової окупації можливо тільки після деокупації території області, припинення активних бойових дій та ліквідації їх наслідків, а також проведення стабілізаційних заходів, зокрема розмінування територій.

Лісовий фонд регіону в розрізі земель цільового призначення та категорій земель (в розрізі земель, які були підконтрольні Уряду України з 2014 р. по 24.02.2022)

Таблиця 26

№ з/п	Постійні лісокористувачі, власники лісів, інші землекористувачі, у користуванні яких є лісові ділянки, землі запасу	Загальна площа, га	Лісові землі, тис. га						усього лісових земель
			вкриті лісовою рослинністю		не вкриті лісовою рослинністю				
			усього	лісові культури	незімкнуті лісові культури	зруби	галявини, біополяни	лісові дороги, просіки, розриви	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
І. Землі лісогосподарського призначення									
	Луганське ОУЛМГ	238,1	148,95	78,05	7,753	2,99	10,57	4,92	210,37
1	ДП «Біловодське ЛМГ»	25,0	18,5	8,9	0,903	0,01	0,98	0,04	20,5
2	ДП «Білокуракинське ЛМГ»	23,1	13,12	7	1,06	0,01	1,5	0,3	16,07

3	ДП"Новоайдарське ЛМГ"	46,7	20,4	9,2	0,11	1,25	5,1	1,2	45,2
4	ДП"Кремінське ЛМГ"	42,6	35,64	23,5	0,83	0,53	0,88	1,66	40,2
5	ДП"Сватівське ЛМГ"	12,2	7,7	3,4	1,0	-	0,5	0,04	9,7
6	ДП"Сєверодонецьке ЛМГ"	30,3	15,09	8,8	1,33	0,066	0,11	0,61	26,8
7	ДП"Станично-Луганське ДЛМГ"	37,6	22,7	9,85	1,9	1,1	1,25	1,0	34,9
8	ДП"Старобільське ЛМГ"	20,6	15,8	7,4	0,62	0,014	0,25	0,07	17,0
II. Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення									
		28896,49							
III. Землі іншого призначення									

Нелісові землі, землі лісгосподарського призначення
(в розрізі земель, які були підконтрольні Уряду України з 2014 р. по 24.02.2022)

Таблиця 27

№ з/п	Постійні лісокористувачі, власники лісів	Рілля	Сінокоси	Пасовища	Піски	Болота	Води	Яри, схили, кар'єри	Інші нелісові землі	Загальна площа нелісових земель, га
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	ДП «Біловодське ЛМГ»	78,8	9,6		1,5	227,7	21,2		4122,6	4461,4
2	ДП «Білокуракинське ЛМГ»	266,2	232,6	1855,4	1,4	253,6	22,3		4391,4	7022,9
3	ДП"Новоайдарське ЛМГ"	29,3	13		82	117,5	146,1		1078,5	1466,4
4	ДП"Кремінське ЛМГ"	112,5	90,9	1,1	109,1	1127,7	291,9		602,4	2335,6
5	ДП"Сватівське ЛМГ"	37				516,0			1992,2	2565,2
6	ДП"Сєверодонецьке ЛМГ"	94,7	189	237,0	219,0	109,8	158,6		2554,5	3562,6
7	ДП"Станично-Луганське ДЛМГ"	0	29,4	15,7	1110,4	435,5	71,5		982,15	2644,65
8	ДП"Старобільське ЛМГ"	57,9	4			260,0	6		3305,2	3633,1
	РАЗОМ	676,4	568,5	2109,2	1523,4	3047,8	717,6		19028,9	27691,85

Проведення рубок головного користування
(в розрізі земель, які були підконтрольні Уряду України з 2014 р. по 24.02.2022)

Таблиця 28

Найменування/ Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) лісокористувачів	Категорія лісів	Усього, тис. м ³	У тому числі за господарствами (ліквідна деревина, тис. м ³)					
			хвойні		твердолистяні		м'яколистяні	
			площа га	запас м ³	площа га	запас м ³	площа га	запас м ³
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Використана розрахункова лісосіка								
ДП «Новоайдарське ЛМГ»		-	-	-	-	-	-	-
ДП «Кремінське ЛМГ»		-	-	-	-	-	-	-
ДП «Біловодське ЛМГ»		-	-	-	-	-	-	-
ДП «Старобільське ЛМГ»		-	-	-	-	-	-	-
Разом		-	-	-	-	-	-	-
Розрахункова лісосіка								
ДП «Новоайдарське ЛМГ»		-	-	-	-	-	-	-
ДП «Кремінське ЛМГ»		-	-	-	-	-	-	-
ДП «Старобільське ЛМГ»		-	-	-	-	-	-	-
ДП «Біловодське ЛМГ»		-	-	-	-	-	-	-
Разом		-	-	-	-	-	-	-
Усього		-	-	-	-	-	-	-

Лісовідновлення (у розрізі лісокористувачів, власників лісів)

Таблиця 29

№ з/п	Лісокористувачі, власники лісів, інші землекористувачі, у користуванні яких є лісові ділянки	Лісовідновлення, га			
		у тому числі			усього
		посадка лісу, га	посів лісу, га	природне відновлення лісу, га	
1	2	3	4	5	6
1	ДП «Біловодське ЛМГ»	-	-	-	-
2	ДП «Білокуракинське ЛМГ»	-	-	-	-
3	ДП "Новоайдарське ЛМГ"	-	-	-	-
4	ДП "Кремінське ЛМГ"	-	-	-	-
5	ДП "Сватівське ЛМГ"	-	-	-	-
6	ДП "Сєверодонецьке ЛМГ"	-	-	-	-
7	ДП "Станично-Луганське ДЛМГ"	-	-	-	-
8	ДП "Старобільське ЛМГ"	-	-	-	-

Примітка: Починаючи з 24.02.2022 та по теперішній час, переважна більшість території Луганської області тимчасово окупована збройними формуваннями країни-агресора. Територія області підконтрольна Уряду України знаходиться в зоні бойових дій (безпосереднього вогневого контакту з ворогом) або під постійним артилерійсько-мінометним вогнем ворога. У зв'язку із чим, заходи, з 24.02.2022 щодо лісовідновлення, не проводились.

**Лісорозведення за 2023 рік (створення нових лісових насаджень)
(у розрізі лісогосподарських підприємств)**

Таблиця 30

№ з/п	Лісокористувачі, власники лісів	Створення нових лісових насаджень, га						
		лісорозведення					природне самозаліснення земель, га	усього обліковано нових лісів, га
		у тому числі посадка/посів				усього		
		заліснення непродуктивних земель, га	заліснення ярів, балок, кар'єрів, га	заліснення інших земель, га	створення поєднаних лісових смуг, га			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	ДП «Біловодське ЛМГ»	-	-	-	-	-	-	-
2	ДП «Білокуракинське ЛМГ»	-	-	-	-	-	-	-
3	ДП"Новоайдарське ЛМГ"	-	-	-	-	-	-	-
4	ДП"Кремінське ЛМГ"	-	-	-	-	-	-	-
5	ДП"Сватівське ЛМГ"	-	-	-	-	-	-	-
6	ДП"Сєверодонецьке ЛМГ"	-	-	-	-	-	-	-
7	ДП"Станично-Луганське ДЛМГ"	-	-	-	-	-	-	-
8	ДП"Старобільське ЛМГ"	-	-	-	-	-	-	-

**Проведення лісогосподарських заходів, пов'язаних із вирубуванням деревини
за 2023 р. (в розрізі земель, які були підконтрольні Уряду
України з 2014 року по 24.02.2022)**

Таблиця 31

№ з/п	Лісокористувачі, власники лісів	Площа, га/Ліквідна деревина, тис. м3						
		рубки догляду	лісовідновні рубки	санітарні рубки	інші заходи, пов'язані з веденням ліс г-ва	інші заходи, не пов'язані з веденням лісгос-ва	інші рубки	усього рубок
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	ДП «Біловодське ЛМГ»	-	-	-	-	-	-	-
2	ДП «Білокуракинське ЛМГ»	-	-	-	-	-	-	-
3	ДП"Новоайдарське ЛМГ"	-	-	-	-	-	-	-
4	ДП"Кремінське ЛМГ"	-	-	-	-	-	-	-
5	ДП"Сватівське ЛМГ"	-	-	-	-	-	-	-
6	ДП"Сєверодонецьке ЛМГ"	-	-	-	-	-	-	-
7	ДП"Станично-Луганське ДЛМГ"	-	-	-	-	-	-	-
8	ДП"Старобільське ЛМГ"	-	-	-	-	-	-	-

Примітка: Починаючи з 24.02.2022 та по теперішній час, переважна більшість території Луганської області тимчасово окупована збройними формуваннями країни-агресора. Територія області підконтрольна Уряду України знаходиться в зоні бойових дій (безпосереднього вогневого контакту з ворогом) або під

постійним артилерійсько-мінометним вогнем ворога. У зв'язку із чим, заходи, з 24.02.2022 щодо проведення лісогосподарських заходів, пов'язаних із вирубуванням деревини, не проводились.

Загиблі лісові культури, насадження та незімкнуті лісові культури природного відновлення за 2023 рік

Таблиця 32

Назва	Лісокористувачі та землекористувачі, які мають у користуванні лісові ділянки								Усього
	ДП «Біловодське ЛМГ»	ДП «Білокуракинське ЛМГ»	ДП «Новоайдарське ЛМГ»	ДП «Кременське ЛМГ»	ДП «Сєвєродонецьке ЛМГ»	ДП «Сватівське ЛМГ»	ДП «Старобільське ЛМГ»	ДП «Станично-Луганське ДЛМГ»	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Усього загиблих лісових насаджень, га	-	-	-	-	-	-	-	-	-
у тому числі від: пожеж	-	-	-	-	-	-	-	-	-
несприятливих погодних умов	-	-	-	-	-	-	-	-	-
хвороб та шкідників лісу	-	-	-	-	-	-	-	-	-
господарської діяльності людини (забудова, лінії електропередач, затоплення, газопроводи тощо)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
з них загиблих лісових культур, га	-	-	-	-	-	-	-	-	-
у тому числі від: пожеж	-	-	-	-	-	-	-	-	-
несприятливих погодних умов	-	-	-	-	-	-	-	-	-
хвороб та шкідників лісу	-	-	-	-	-	-	-	-	-
господарської діяльності людини (забудова, ліній електропередач, кар'єри, газопроводи тощо)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інше	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Усього загиблих незімкнутих лісових насаджень, га	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Усього пошкоджених, загиблих ділянок природного поновлення, га	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Примітка: Починаючи з 24.02.2022 та по теперішній час, переважна більшість території Луганської області тимчасово окупована збройними формуваннями країни-агресора. Територія області підконтрольна Уряду України знаходиться в зоні бойових дій (безпосереднього вогневого контакту з ворогом) або під

постійним артилерійсько-мінометним вогнем ворога. У зв'язку із чим, інформація, з 24.02.2022 щодо загиблі лісові культури, насадження та незімкнуті лісові культури природного відновлення, відсутня.

**Заготівля лісових ресурсів побічного користування та другорядних лісових матеріалів
за лісокористувачами в розрізі місцевих рад
(в розрізі земель, які були підконтрольні Уряду України з 2014 р. по 24.02.2022)**

Таблиця 33

№ з/п	Постійні лісокористувачі, власники лісів, органи місцевого самоврядування	Лісові ресурси побічного користування, встановлений ліміт/фактично заготовлено										Другорядні лісові матеріали, встановлений ліміт/фактично заготовлено						
		гриби	ягоди	лікарські рослини	плоди	горіхи	випас худоби	сінокосяння	підстилка	очерет	тощо	живиця	пні	луб	деревні соки	деревна зелень	новорічні ялинки	тощо
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	ДП «Біловодське ЛМГ»	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	ДП «Білокуракинське ЛМГ»	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	ДП"Новоайдарське ЛМГ"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	ДП"Кремінське ЛМГ"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	ДП"Сватівське ЛМГ"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	ДП"Сєверодонецьке ЛМГ"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	ДП"Станично-Луганське ДЛМГ"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.	ДП"Старобільське ЛМГ"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Примітка: Починаючи з 24.02.2022 та по теперішній час, переважна більшість території Луганської області тимчасово окупована збройними формуваннями країни-агресора. Територія області підконтрольна Уряду України знаходиться в зоні бойових дій (безпосереднього вогневого контакту з ворогом) або під постійним артилерійсько-мінометним вогнем ворога. У зв'язку із чим, заходи, з 24.02.2022 щодо заготівлі лісових ресурсів побічного користування та другорядних лісових матеріалів за лісокористувачами в розрізі місцевих рад, насадження та незімкнуті лісові культури природного відновлення, не проводились.

8. Рослинний світ

Станом на 24 лютого 2022 року загальна кількість судинних рослин Луганської області – 1838 видів. З них до Червоної книги України занесені 118 видів. Підлягають особливій охороні на території області ще 167 видів.

Види рослин та грибів, що охороняються

Таблиця 34

Види рослин та грибів	2021 рік	Станом на 24.02.2022 рік	2023
1	2	3	4
Загальна кількість видів рослин та грибів регіону, од.	1838	1838*	-
Кількість видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, од.	118	118**	-
Кількість видів рослин, занесених до Переліку видів рослин, що підлягають особливій охороні на території регіону, од.	167	167***	-
Кількість видів рослин та грибів, занесених до додатків до Конвенції про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі, од.	16	16****	-
Кількість видів рослин та грибів, занесених до додатків до Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	16	16*****	-

Примітки: * - Джерело: Конопля О.М. Флора Луганської області. Анотований список. – Частина 1. – Луганськ: Альма-матер, 2002. – 163 с.

** <https://redbook-ua.org/plants/region/luganska>. На території ЛПЗ НАНУ: гриби та грибоподібні організми – 731 вид, лишайники та ліхенофільні гриби – 166 видів. Джерело: Гузь Г.В. Інформатизація досліджень природних комплексів Луганського природного заповідника // «Біорізноманіття степової зони України: вивчення, збереження, відтворення» (з нагоди 10-річчя створення національного природного парку «Меотида») // Праці науково-технічної конференції (с.Урзуф, 16-18 жовтня 2019 року) / Серія «Conservation Biology in Ukraine». — Слов'янськ: Вид-во «Друкарський двір», 2019. — Вип. 13. — С. 60-64.

*** Рішення обласної ради від 4 березня 2014 р. № 23/17

**** Судинні рослини Смарагдової мережі України під охороною Бернської конвенції / Колектив авторів під ред. В.А. Соломахи. — Житомир: Вид. О.О. Євенок, 2017. — 152 с

***** Остапко В.М., Бойко А.В., Мосякин С.Л. Сосудистые растения юго-востока Украины. — Донецк: Ноулидж, 2010. — 247 с., <https://cites.org/eng/app/appendices.php>

Динаміка охорони, невиснажливого використання та відтворення дикорослих рослин та грибів

Таблиця 35

Усього видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, од.	Усього рослинних природних угруповань, занесених до Зеленої книги України, од.	Кількість видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, відтворених на територіях та об'єктах ПЗФ, назва (українська, латинська), од.	Кількість популяцій видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, які зникли, назва (українська, латинська), од.
1	2	3	4
57	25	-	-

Перелік видів рослин та грибів, що підлягають особливій
охороні на території області (станом на 24.02.2022)

Таблиця 36

Назва виду (українська, латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	Регіонально- рідкісні види	CITES	Європейський червоний список	Червоний список МСОП
1	2	3	4	5	6	7
	Толіпелла проліферонос на <i>Tolypella</i> <i>prolifera</i> (Ziz ex A. Braun) Leonhardi	Юрінея волошкова <i>Jurinea</i> <i>cyanooides</i> (L.) Rchb.)	Аденофора лілієлиста <i>Adenophora</i> <i>lilifolia</i> (L.) Ledeb. ex A.DC.	Горицвіт весняний <i>Adonis</i> <i>vernalis</i> L.	Глід украї-нський <i>Crataegus ucrainica</i> Pojark.	Ковила Залеського <i>Stipa</i> <i>zalesskii</i> Wilensky (DD)
	Ксантопарме лія грубо- зморшкувата <i>Xanthoparmeli</i> <i>a rysssolea</i> (Ach.) Blanko &al.	Півонія тонколиста <i>Raemonia</i> <i>tenuifolia</i> L.	Рож Гельдрайха <i>Alcea</i> <i>heldreichii</i> (Boiss.) Boiss.		Жовтозілля дніпровське <i>Senecio borys-</i> <i>thenicus</i> (DC.) Andrz.	
	Білопавутинн ик бульбистий <i>Leucocortinari</i> <i>us bulbiger</i> (Alb.& Schwein.) Singer	Сон розкритий, сон пониклий <i>Pulsatilla</i> <i>patens</i> (L.) Mill.	Цибуля міцноболонок ва <i>Allium</i> <i>firmotunicatu</i> <i>m</i> Fomin		Зірочки бо-рові <i>Gagea pineticola</i> Klok.	
	Ентолома вонюча <i>Entoloma</i> <i>rhodopolium</i> (Fr.) P. Kumm.	Сальвінія плаваюча <i>Salvinia</i> <i>natans</i> (L.) All.	Анемона лісова <i>Anemone</i> <i>sylvestris</i> L.		Козельці донські <i>Tragopogon</i> <i>tanaiticus</i> Artemcz.	
	Лімацела степова <i>Limacella</i> <i>steppicola</i> Zerova et Wasser	Серпій різнолисти й <i>Serratula</i> <i>lycopifolia</i> (Vill.)	Віхалка гілляста <i>Anthericum</i> <i>ramosum</i> L.		Фіалка Лав-ренка <i>Viola lavrenkoana</i> Klok.	
	Міріостома шейкова, ніжкова <i>Myriostoma</i> <i>coli-forme</i> (Dicks.) Corda	Аденофора лілієлиста <i>Adenophor</i> <i>a lilifolia</i> (L.) Ledeb. ex A.DC.	Дягель лікарський <i>Archangelica</i> <i>officinalis</i> Hoffm.		Щавель український <i>Rumex ucrainicus</i> Fisch. ex Spreng.	
	Печериця табличчаста <i>Agaricus</i> <i>tabularis</i> Pk.	Синяк руський <i>Echium</i> <i>russicum</i> J.F.Gmel.	Арум видовжений <i>Arum</i> <i>elongatum</i> Steven		Ковила Залеського <i>Stipa</i> <i>zales-skii</i> Wilenskv	

	Рядовка опенькоподіб на <i>Tricholoma focale</i> (Fr.) Ricken	Катран татарський <i>Crambe tataria</i> Sebeok	Копитняк європейський <i>Asarum europaeum</i> L.		Громовик гранітний <i>Onosma graniticola</i> Klok.	
	Трутовик корнелюбний <i>Polyporus rhizophilus</i> (Pat.) Sacc.	Ковила Залесского <i>Stipa zalesskii</i> Wilensky	Холодок багатолистий <i>Asparagus polyphyllus</i> Steven		Калофака волзька <i>Calophaca wolgarica</i> (L.f.) D.C.	
	Астрагал крейдолюбни й <i>Astragalus cretophilus</i> Klok.	Серпій донський <i>Serratula tanaitica</i> P. Smirn.	Костянець північний <i>Asplenium septentrionale</i> (L.) Hoffm.		Карагана скіфська <i>Caragana scythica</i> (Kom.) Pojark.	
	Астрагал яйцеплідний <i>Astragalus testiculatus</i> Pall.		Астрагал білостеблій <i>Astragalus albicaulis</i> DC.		Ковила відмінна <i>Stipa anomala</i> P.Smirn.	
	Береза дніпровська <i>Betula borysthena</i> Klok.		Астрагал Ольги <i>Astragalus olgianus</i> Krytzka		Ластовень азовський <i>Vincetoxicum maeoticum</i> (Kleop.	
	Брандушка різнокольоро ва <i>Bulbocodium versicolor</i> (Ker-Gawl.) Spreng.		Астрагал пухнастоквітк овий <i>Astragalus pubiflorus</i> DC.		Перлівка зо лотолускова <i>Melica chrysolepis</i> Klok.	
	Волошка первинногерб єрова <i>Centaurea protogerberi</i> Klok.		Астрагал яйцеплідний <i>Astragalus testiculatus</i> Pall.		Пирій кови лолистий <i>Elytrigia stipeifolia</i> Czern. et Nevski) Nevski	
	Горицвіт весняний <i>Adonis vernalis</i> L.		Безщитник жіночий <i>Athyrium filix-femina</i> (L.) Roth		Ранник донецький <i>Scrophularia donetzica</i> Kotov	
	Горицвіт волзький <i>Adonis wolgensis</i> Ste ven		Дзвоники великоколосі <i>Campanula macrostachya</i> Waldst. & Kit. ex Willd.		Вуханка Гель мана <i>Orites helmannii</i> (Claus) Kulcz.	
	Громовик гранітний <i>Onosma graniticola</i> Klok.		Дзвоники персиколисті <i>Campanula persicifolia</i> L.		Козельці українські <i>Tragopogon ucrianicus</i> Artemcz.	

	Громовик донський <i>Omosma</i> <i>tanaitica</i> Klok		Дзвоники кропиволисті <i>Campanula</i> <i>trachelium</i> L.		Вуханка полинова <i>O. artemizetorum</i> Klokov (<i>O.</i> <i>exaltatus</i> auct. non (Friv.) Holub)	
	Дельфіній Сергія <i>Delphinium</i> <i>sergii</i> Wissjul.		Осока дерниста <i>Carex</i> <i>caespitosa</i> L.			
	Дельфіній яскравопунцовий <i>Delphinium</i> <i>puniceum</i> Pall.		Волошка руська <i>Centaurea</i> <i>ruthenica</i> Lam.			
	Калофака волзька <i>Calophaca</i> <i>wolgarica</i> (L. fil.) DC.		Волошка донська <i>Centaurea</i> <i>tanaitica</i> Klokov			
	Карагана скіфська <i>Caragana</i> <i>scythica</i> (Kom.) Pojark.		Роговик несправжньо- олгарський <i>Cerastium</i> <i>pseudobulgari-</i> <i>cum</i> Klokov			
	Катран татарський <i>Crambe tataria</i> Sebeok		Вушкоцвіт Клокова <i>Chaenorrhinu-</i> <i>m klokovii</i> Kotov			
	Ковила азовська <i>Stipa</i> <i>maeotica</i> Klok. et Ossyczynjuk		Рокитник дніпровський <i>Chamaecytisus</i> <i>borysthenicus</i> (Grun.) Klaskova			
	Ковила відмінна <i>Stipa</i> <i>anomala</i> P. Smirn.		Ряст Маршалла <i>Corydalis</i> <i>marschalliana</i> (Pall. ex. Willd.) Pers.			
	Ковила відокремлена <i>Stipa</i> <i>disjuncta</i> Klok.		Глід український <i>Crataegus</i> <i>ucrainica</i> Pojark.			
	Ковила волосиста, тирса <i>Stipa</i> <i>capillata</i> L.		Пухирник ламкий <i>Cystopteris</i> <i>fragilis</i> (L.) Bernh.			

	Ковила вузьколиста <i>Stipa tirsa</i> Stev.		Гвоздика видовжена <i>Dianthus</i> <i>elongatus</i> С.А.Мей.			
	Ковила дніпровська <i>Stipa</i> <i>borysthénica</i> Klok. Ex Procud.		Гвоздика відстовбурчен а <i>Dianthus</i> <i>squarrosus</i> M.Bieb.			
	Ковила донецька <i>Stipa</i> <i>donetzica</i> Czupryna		Щитник шартрський <i>Dryopteris</i> <i>carthusiana</i> (Vill.) H.P.Fuchs			
	Ковила Залеського <i>Stipa zalesskii</i> Wilensky		Щитник чоловічий <i>Dryopteris</i> <i>filix-mas</i> (L.) Schott			
	Ковила Лесінга <i>Stipa</i> <i>lessingiana</i> Trin. et Rupr.		Синяк руський <i>Echium</i> <i>russicum</i> J.F.Gmel.			
	Ковила найкрасивіша <i>Stipa</i> <i>pulcherrima</i> K. Koch.		Руслиця кільчаста <i>Elatine</i> <i>alsinastrium</i> L.			
	Ковила пірчаста, ковила Іоанна <i>Stipa pennata</i> L.		Хвощ річковий <i>Equisetum</i> <i>fluviatile</i> L.			
	Ковила пухнастолист а <i>Stipa</i> <i>dasyphylla</i> (Czern. ex Lindem.) Trautv.		Хвощ зимуючий <i>Equisetum</i> <i>hyemale</i> L.			
	Ковила українська <i>Stipa ucrainica</i> P. Smirn.		Хвощ лісовий <i>Equisetum</i> <i>sylvaticum</i> L.			
	Ковила шорстка <i>Stipa</i> <i>asperella</i> Klok. et Ossychnjuk		Еріозинафа довголиста <i>Eriosynaphe</i> <i>longifolia</i> (Fisch. ex. Spreng.) DC.			

	Козельці донецькі <i>Tragopogon donetzicus</i> Artemcz.		Ферула каспійська <i>Ferula caspica</i> M.Bieb.			
	Косарики тонкі, гладіолус тонкий <i>Gladiolus tenuis</i> Bieb		Ферула татарська <i>Ferula tatarica</i> Fisch. ex Spreng.			
	Плаунець заплавний <i>Lycopodiella inundata</i> (L.) Holub		Тирлич хрестоподіб ий <i>Gentiana cruciata</i> L.			
	Пирій ковилолистий <i>Elytrigia stipifolia</i> (Czern. ex Nevski) Nevski		Плавушник болотний <i>Hottonia palustris</i> L.			
	Півонія тонколиста <i>Paeonia tenuifolia</i> L.		Півники солончакові <i>Iris halophila</i> Pall.			
	Полин вірменський <i>Artemisia armeniaca</i> Lam.		Агалик-трава гірська <i>Jasione montana</i> L.			
	Ранник донецький <i>Scrophularia donetzica</i> Kotov		Ситничок паннонський <i>Juncellus pannonicus</i> (Jacq.) Clarke			
	Рябчик малий <i>Fritillaria meleagroides</i> Patrin ex Schult. et Schult. fil.		Юринея волошкоподіб на <i>Jurinea centauroides</i> Klokov			
	Рябчик руський <i>Fritillaria ruthenica</i> Wikstr.		Юринея волошкова <i>Jurinea cyanoides</i> (L.) Rchb.			
	Рястка Буше <i>Ornithogalum boucheanum</i> (Kunth) Aschers.		Білолозник степовий <i>Krascheninnik ovia ceratoides</i> (L.) Gueldenst.			

	Серпій різнолистий <i>Serratula lycopifolia</i> (Vill.) A. Kern.		Льоннок довгошпорко вий <i>Linaria macroua</i> (M.Bieb.) M.Bieb.			
	Серпій донський <i>Serratula tanaitica</i> P. Smirn.		Льон Черняєва <i>Linum czerniaevii</i> Klokov			
	Сон лучний <i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill.		Лядвенець Ольги <i>Lotus olgae</i> Klokov			
	Сон широколисти й <i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill.		Незабудка Попова <i>Myosotis popovii</i> Dobroc.			
	Тюльпан дібровний <i>Tulipa quercetorum</i> Klok. et Zoz		Кизляк китицецвітний <i>Naumburgia thyrsiflora</i> (L.) Rchb.			
	Тюльпан змієлистий <i>Tulipa ophiophylla</i> Klok. et Zoz		Глечики жовті <i>Nuphar lutea</i> (L.) Smith			
	Тюльпан Шренка <i>Tulipa schrenkii</i> Regel		Латаття біле <i>Nymphaea alba</i> L.			
	Цибуля лінійна <i>Allium lineare</i> L.		Пупочник завитий <i>Omphalodes scorpioides</i> (Haenke) Schrank			
	Цибуля савранська <i>Allium savranicum</i> Besser		Вуханка донецька <i>Otites donetzicus</i> (Klokov) Klokov			
	Шафран сітчастий, крокус сітчастий <i>Crocus reticulatus</i> Stev.ex Adam.		Вуханка Гельмана <i>Otites helmannii</i> (Claus) Klokov			

			Щебрик черговолісти й <i>Peplis alternifolia</i> M.Bieb.			
			Фізалис звичайний <i>Physalis alkekengi</i> L.			
			Тонконіг червононогий <i>Poa erythropoda</i> Klokov			
			Китятки крейдяні <i>Polygala cretacea</i> Kotov			
			Рдесник сарматський <i>Potamogeton sarmaticus</i> Maemets			
			Перстач довгоквітконі жовтий <i>Potentilla longipes</i> Ledeb.			
			Чихавка верболиста <i>Ptarmica salicifolia</i> (Besser) Serg.			
			Медунка темна <i>Pulmonaria obscura</i> Dumort.			
			Ситівник жовтуватий <i>Ruscus flavescens</i> (L.) P.Beauv. ex Rhnб.			
			Радіола льоноподібна <i>Radiola linoides</i> Roth			
			Жовтець золотистий <i>Ranunculus auricomus</i> L.			

			Водяний хрін лікарський Rorippa nasturtium- aquaticum (L.) Hayek			
			Шипшина горінківська Rosa gorenkensis Besser			
			Щавель чорноморськи й Rumex tuberosus L. subsp. turcomanicus Rech.f.			
			Шоломниця сумнівна Scutellaria dubia Taliev & Sirj.			
			Молодило руське Sempervivum ruthenicum Schnittsp. & C.B.Lehm.			
			Жовтозілля дніпровське Senecio borysthenticus (DC.) Andr. ex Czern.			
			Таволга Литвинова Spiraea litwinowii Dobrocz.			
			Водяний різак алоеподібний Stratioides aloides L.			
			Самосил часниковий Teucrium scordium L.			
			Теліптеріс болотяний Thelypteris palustris Schott			

			Чебрець вапняковий Thymus calcareus Klokov & Des.-Shost.			
			Чебрець неправжньо-п аннонський Thymus pseudopannoni cus Klokov			
			Козельці донські Tragopogon tanaiticus Artemcz.			
			Конюшина кавказька Trifolium caucasicum Tausch			
			Валеріана лікарська Valeriana officinalis L.			
			Вероніка лікарська Veronica officinalis L.			
			Ластовень руський Vincetoxicum rossicum (Клеопов) Barbar.			
			Фіалка крейджана Viola cretacea Klokov			
			Фіалка Лавренка Viola lavrenkoana Klokov			

*- Дані тільки для території Луганського природного заповідника НАН України.

Інформація про інвазійні (чужорідні) види рослин (станом на 24.02.2022)
(Автори переліку: к.б.н. М.М. Перегрим, к.б.н. О.О. Кучер,
к.б.н. Л.П. Боровик, к.б.н., с.н.с. М.В. Шевера, Г.В. Гузь)

Таблиця 37

Назва виду (українська, латинська)			Занесення виду до карантинного списку	Заходи із запобігання розповсюд женню виду
Anacardiaceae – Сумахові	Rhus typhina L.	Сумах оцтовий	-	-
Amaranthaceae– Щирицеві	Amaranthus albus L.	Щириця біла	-	-
Amaranthaceae– Щирицеві	Amaranthus retroflexus L.	Щириця загнута	-	-
Apiaceae – Селерові	Conium maculatum L.	Болиголов плямистий	-	-
Aprocytaceae- Барвінкові	Asclepias syriaca L.	Ваточник сирійський	-	-
Asteraceae - Складноцвіті	Ambrosia artemisiifolia L.	Амброзія полинолиста	-	-
Asteraceae - Складноцвіті	Bidens frondosa L.	Череда листяна	-	-
Asteraceae - Складноцвіті	Centaurea diffusa Lam.	Волошка розлога	-	-
Asteraceae - Складноцвіті	Conyza canadensis (L.) Cronq.	Злинка канадська	-	-
Asteraceae - Складноцвіті	Erigeron annuus (L.) Desf.	Злинка однорічна, Тонкопримієчка однорічна	-	-
Asteraceae - Складноцвіті	Galinsoga parviflora Cav.	Галінсога дрібноквіткова	-	-
Asteraceae - Складноцвіті	Grindelia squarrosa (Pursh.) Dum.	Гринделія розчепірена	-	-
Asteraceae - Складноцвіті	Helianthus tuberosus L.	Топінамбур	-	-
Asteraceae - Складноцвіті	Iva xanthifolia Nut.	Чорнощир нетреболистий	-	-
Asteraceae - Складноцвіті	Solidago canadensis L.	Золотушник канадський	-	-
Asteraceae - Складноцвіті	Solidago gigantea Aiton	Золотушник пізній	-	-
Asteraceae - Складноцвіті	Xanthium orientale subsp. riparium (Čelak.) Greuter	Нетреба берегова	-	-
Brassicaceae– Капустяні	Lepidium draba L.	Хрiниця крупкова	-	-
Caprifoliaceae– Жимолостеві	Lonicera tatarica L.	Жимолость татарська	-	-
Convolvulaceae– Берізкові	Cuscuta campestris Yunck.	Повитиця польова	-	-
Convolvulaceae– Берізкові	Cuscuta epilinum Weihe	Повитиця льонова	-	-
Cucurbitaceae–	Echinocystis lobata	Ехіноцистис шипуватий	-	-

Гарбузові	(Michx.) Torr.& A.Gray			
Elaeagnaceae– Маслинкові	Elaeagnus angustifolia L.	Маслинка вузьколиста	-	-
Euphorbiaceae– Молочайні	Euphorbia davidii Subils	Молочай Давида	-	-
Fabaceae - Бобові	Amorpha fruticosa L.	Аморфа кущова	-	-
Fabaceae - Бобові	Robinia pseudoacacia L.	Робінія звичайна	-	-
Fagaceae–Букові	Quercus rubra L.	Дуб червоний	-	-
Oleaceae– Маслинові	Fraxinus pennsylvanica Marshall	Ясен пенсильванський	-	-
Nyctaginaceae– Ніктагінові	Oxybaphus nyctagineus (Michx.) Sweet	Оксибафус нічноцвітний	-	-
Phytolaccaceae– Багринові	Phytolacca acinosa Roxb.	Лаконос ягідний	-	-
Polygonaceae– Гречкові	Reynoutria × bohemica Chrtek&Chrtková	Далекохідна гречка богемська	-	-
Polygonaceae– Гречкові	Reynoutria japonica Houtt.	Далекохідна гречка японська	-	-
Polygonaceae– Гречкові	Reynoutria sachalinensis (F.Schmidt) Nakai	Далекохідна гречка сахалінська	-	-
Sapindaceae - Сапіндові	Acer negundo L.	Клен ясенелистий	-	-
Simaroubaceae – Симарубові	Ailanthus altissima (Mill.) Swingle	Айлант найвищий	-	-
Ulmaceae– В'язові	Ulmus pumila L.	В'яз карликовий	-	-
Vitaceae– Виноградові	Parthenocissus inserta (A.Kern.) Fritsch	Дівочий виноград прикріплений	-	-
Hydrocharitaceae – Жабурникові	Elodea canadensis Michx[2].	Водяна чума канадська, елодія канадська	-	-
Roaceae – Тонконогові, Злаки	Anisantha tectorum(L.) Nevski	Анізанта покрівельна	-	-
Roaceae – Тонконогові, Злаки	Anisantha sterilis (L.) Nevski	Анізанта неплідна	-	-
Roaceae – Тонконогові, Злаки	Arrhenatherum elatius(L.) J. Presl& C. Presl	Французький райграс високий, райграс високий	-	-
Roaceae – Тонконогові, Злаки	Cenchrus longispinus (Hack.) Fernald	Ценхрус довгоколючковий	-	-
Roaceae – Тонконогові, Злаки	Corynephorus canescens (L.) P. Beauv.	Срібна трава сива, булавоносець сіруватий	-	-
Roaceae – Тонконогові, Злаки	Elytrigia elongata (Host) Nevski	Пирій видовжений	-	-
Roaceae – Тонконогові, Злаки	Sporobolus cryptandrus (Torr.) A. Gray	Спороболус схованотичинковий	-	-

Примітка: *Категорія 1. Види-«трансформери», які активно втручаються в природні та напівприродні ценози, змінюють структуру екосистем, порушують сукцесійні зв'язки, виступають як едифікатори і доміанти, створюють значні за площею монодомінантні зарості, витісняють і (або) перешкоджають відновленню аборигенних видів.

Категорія 2. Чужорідні види, що активно розселяються і натуралізуються в порушених напівприродних і природних екосистемах.

Категорія 3. Чужорідні види, що розселяються та натуралізуються в даний час у порушених місцеперебуваннях, в ході подальшої натуралізації деякі з них, мабуть, можуть впровадитись у напівприродні та природні угруповання.

Категорія 4. Потенційно інвазійні види, здатні до відновлення в місцях занесення, і які проявили себе в суміжних регіонах, як інвазійні види.

Перелік природоохоронних заходів і наукових досліджень щодо стану рослинного світу

Таблиця 37.1

Назва, терміни та місце проведення дослідження або заходу	Обсяг фінансування	Виконавець/виконавці	Основні досягнуті результати, наявні публікації (якщо результати розміщено в Інтернеті, надається посилання)
1	2	3	4
-	-	-	-

Примітка: Починаючи з 24.02.2022 та по теперішній час, переважна більшість території Луганської області тимчасово окупована збройними формуваннями країни-агресора. Територія області підконтрольна Уряду України знаходиться в зоні бойових дій (безпосереднього вогневого контакту з ворогом) або під постійним артилерійсько-мінометним вогнем ворога. У зв'язку із чим, заходи, з 24.02.2022 щодо стану рослинного світу, не проводились.

Спеціальне використання природних рослинних ресурсів

Таблиця 37.2

№ з/п	Назви районів, у тому числі територій селищних, сільських рад	Назва рослинного ресурсу	Ліміт, т		Кількість виданих дозволів, шт.
			встановлений	фактично використаний	
1	2	3	4	5	6
-	-	-	-	-	-

Примітка: Починаючи з 24.02.2022 та по теперішній час, переважна більшість території Луганської області тимчасово окупована збройними формуваннями країни-агресора. Територія області підконтрольна Уряду України знаходиться в зоні бойових дій (безпосереднього вогневого контакту з ворогом) або під постійним артилерійсько-мінометним вогнем ворога. У зв'язку із чим, заходи, з 24.02.2022 щодо спеціального використання природних рослинних ресурсів, не проводились.

9. Тваринний світ

Фауна Луганської області до повномасштабного вторгнення характеризувалась значним різноманіттям. У тваринному світі представлено лісові, степові й навіть напівпустельні види. У зоогеографічному відношенні Луганська область належить до Донецької підділянки Східної степової (Приазовської) ділянки Азово-Чорноморського району Понтійського округу Степової провінції Аридної Середземно-Центральноазійської підобласті Палеоарктичної області (Природно-Заповідний фонд, 2013).

Отже, 153 види тварин, що були знайдені на території області за всі роки досліджень, занесені до Червоної книги України (2021), до Європейського червоного списку – 40 видів, 332 види охороняються згідно з Бернською конвенцією.

Більша частина раритетних видів тварин мешкала на територіях природно-заповідного фонду області (заповідниках, національних парках, заказниках тощо), зокрема в чотирьох відділеннях Луганського природного заповідника НАН України.

Види тваринного світу, що охороняються

Таблиця 38

Види тваринного світу	2021 рік	Станом на 24.02.2022 рік	2023 рік
1	3	4	5
Загальна кількість видів тварин, занесених до Червоної книги України (2009, 2021), од.	159	153	-
Загальна кількість видів тваринного світу на території області, що охороняються, од.	402	395	-
Кількість видів тварин, занесених до додатків до Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	44	44	-
Кількість видів тварин, занесених до додатків до Конвенції про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція), од.	333	332	-
Кількість видів тварин, занесених до додатків до Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин (Боннська конвенція, CMS), од.	143	143	-
Кількість видів тварин, що охороняються відповідно до Угоди про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (AEWA), од.	77	77	-
Кількість видів тварин, що охороняються відповідно до Угоди про збереження популяцій європейських кажанів (EUROBATS), од.	14	14	-

Примітка: Починаючи з 24.02.2022 та по теперішній час, переважна більшість території Луганської області тимчасово окупована збройними формуваннями країни-агресора. Територія області підконтрольна Уряду України знаходиться в зоні бойових дій (безпосереднього вогневого контакту з ворогом) або під постійним артилерійсько-мінометним вогнем ворога. У зв'язку із чим, інформація з 24.02.2022 щодо стану тваринного світу, відсутня.

Перелік видів тварин, що охороняються, в регіоні (станом на 24.02.2022)

Таблиця 39

Назва виду (українська і латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EUROBATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Перлівниця <i>Margaritifera</i> <i>auricularia</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Слимак ви- ноградний <i>Helix</i> <i>romatia</i>	-	+	-	-	-	-	+	-
П'явка медична <i>Hirudo</i> <i>medicinalis</i>	+	+	+	-	-	-	+	+
Дозорець- імператор <i>Anax</i> <i>imperator</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Красуня-діва <i>Calopteryx</i> <i>virgo</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Ірис плямистий <i>Iris</i> <i>polystictica</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Емпуза смугаста <i>Empusa</i> <i>fasciata</i>	+	-	-	-	-	-	+	-
Дибка степова <i>Saga</i> <i>pedo</i>	+	+					+	
Мантиспа хижа <i>Mantispa</i> <i>styriaca</i>	-	-	-	-	-	-	+	-
Аскалаф строкатий <i>Ascalaphus</i> <i>macaronius</i>	+	-	-	-	-	-	+	-
Мурашиний лев звичайний <i>Myrme-leon</i> <i>formicarius</i>	-	-	-	-	-	-	+	-
Жук-олень, рогач звичайний <i>Lucanus</i> <i>cervus</i>	+	+	-	-	-	-	-	-
Гноєїд рогатий <i>Onthophagus</i> <i>furacatus</i>	-	-	-	-	-	-	+	-
Плоскотілка червона <i>Cucujus</i> <i>cinnabarinus</i>	+	+					+	+
Левкомігус білосніжний <i>Leucomigus</i> <i>candidatus</i>	+	-	-	-	-	-	-	-

Евритирея золота <i>Eurythyrea aurata</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Плавунець широкий <i>Dytiscus latissimus</i>	+	+	-	-	-	-	+	+
Плавунець дволінійний <i>Graphoderes bilineatus</i>	+	+	-	-	-	-	-	-
Красотіл пахучий <i>Calosoma sycophanta</i>	+	-	-	-	-	-	+	-
Турун угорський <i>Carabus hungaricus</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Турун бесарабський <i>Carabus bessarabicus</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Турун Ештрайхера <i>Carabus extreicheri</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Вусач- червонокрил Келлера <i>Purpu- ricenus kaehleri</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Вусач мускусний <i>Aromia moschata</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Вусач земляний хрестоносець, коренеїд хрестоносець <i>Dorcadion equestre</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Стафілін волохатий <i>Emus hirtus</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Поліксена <i>Zerynthia polysena</i>	+	+	-	-	-	-	+	-
Мнемозина <i>Parnassius mnemosyne</i>	+	+			-	-	+	-
Синявець аргірогномон <i>Lycaeides argyrognomon</i>	-	-	-	-	-	-	+	-

Телеїус, синявець родовиковий <i>Maculinea teleius</i>	-	+	-	-	-	-	+	+
Клімена <i>Esperarge climene</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Люцина <i>Hamearis lucina</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Сатир залізний <i>Hipparchia statilinus</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Матурна, рябець великий <i>Euphydryas (Hypodryas) maturna</i>	-	+	-	-	-	-	+	-
Чернівець не- парний <i>Neodes dispar</i>	-	+	-	-	-	-	+	-
Арїон <i>Maculinea arion</i>	-	+	-	-	-	-	+	-
Аркас <i>Maculinea nausithous</i>	-	+	-	-	-	-	+	-
Сатурнія велика <i>Saturnia pyri</i>	+	-	-	-	-	-	+	-
Сатурнія се- редня, пави- ночка середня, сатурнія тернова <i>Eudia spini</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Бражник дубовий <i>Marumba quercus</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Бражник південний молочайний <i>Hyles nicaea</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Бражник Прозерпіна <i>Proserpinus proserpina</i>	+	+	-	-	-	-	+	+
Бражник кро- атський <i>Hema-ris croatica</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Бражник карликовий <i>Sphingonae- riopsis gorgo- niades</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Каптурниця блискуча <i>Cucullia splendida</i>	+	-	-	-	-	-	-	-

Каптурниця срібляста <i>Cucullia argentina</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Сірий коконопряд виімчастий <i>Phyllodesma ilicifolia</i>	-	-	-	-	-	-	+	+
Совка розкішна <i>Staurophora celsia</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Аноплій самарський <i>Anoplius samariensis</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Джміль глинистий <i>Bombus argillaceus</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Джміль яс- кравий <i>Bombus ponorum</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Джміль вірменський <i>Bombus armeniacus</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Джміль пахучий <i>Bombus fragrans</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Джміль лезус <i>Bombus laesus</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Джміль червонуватий <i>Bombus ruderatus</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Джміль мо- ховий <i>Bombus muscorum</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Ксилокопа звичайна, бджола-тесляр звичайний <i>Xylocopa valga</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Ксилокопа фіолетова, бджола-тесляр фіолетовий <i>Xylocopa violacea</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Сколія-гігант <i>Scolia maculata</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Церцерис горбкуватий <i>Cerceris tuberculata</i>	+	-	-	-	-	-	-	-

Дисцелія зональна Dis- coelius zonalis	+	-	-	-	-	-	-	-
Ляра анафемська Larra anachema	+	-	-	-	-	-	-	-
Ктир велегенський Satanas gigas	+	-	-	-	-	-	-	-
Мінога українська Eudontomyzon mariae	+	+	-	-	-	-	+	+
Ялець Дани- левського Leuciscus danilewskii	+	-	-	-	-	-	-	-
Вирезуб причорноморськ ий Rutilus frisii	+	+	-	-	-	-	-	-
Підуст волзький Chondrostoma variabile	+	-	-	-	-	-	-	-
Карась золотий Carassius carassius	+	-	-	-	-	-	+	+
Щипавка Cobitis taenia	-	+	-	-	-	-	-	-
Минь річковий Lota lota	+	-	-	-	-	-	-	-
Йорж носар Gymnocephalus sacerinus	+	-	-	-	-	-	-	+
Білизна звичайна, жерех Aspius aspius	-	+	-	-	-	-	-	-
В'юн звичайний Misgurnus fossilis	-	+	-	-	-	-	-	-
Чехоня Pelecus cultratus	-	+	-	-	-	-	-	-
Гірчак європейський Rhodeus amarus (Bloch, 1782)	-	+	-	-	-	-	-	-
Сом звичайний Silurus glanis	-	+	-	-	-	-	-	-
Рибець звичайний Vimba vimba	-	+	-	-	-	-	-	-
Тритон звичайний Triturus vulgaris	-	+	-	-	-	-	-	-

Кумка звичайна <i>Bombina bombina</i>	-	+	-	-	-	-	-	+
Часничниця звичайна <i>Pe- lobates fuscus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Ропуха звичайна <i>Bufo bufo</i>	-	+	-	-	-	-	-	
Ропуха зелена <i>Bufo viridis</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Квакша звичайна <i>Hyla arborea</i>	-	-	-	-	-	-	-	+
Жаба озерна <i>Rana (Pelophylax) ridibundus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Жаба ставкова <i>Rana (Pelophylax) lessonae</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Жаба гостроморда <i>Rana arvalis</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Черпаха болотяна <i>Emys orbicularis</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Ящірка прудка <i>Lacerta agilis</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Ящурка піщана <i>Eremias arguta</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Вуж звичайний <i>Natrix natrix</i>	-	+	-	-	-	-	-	
Вуж водяний <i>Natrix tessellata</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Мідянка звичайна <i>Coronella austriaca</i>	+	+	-	-	-	-	-	-
Полоз візерунковий <i>Elaphe dione</i>	+	+	-	-	-	-	-	-
Полоз сарматський <i>Elaphe sauromates</i>	+	+	-	-	-	-	-	-
Полоз жовто- черевий, каспійський <i>Hierophis caspius</i>	+	+	-	-	-	-	-	-
Гадюка степова східна <i>Vipera renardi</i>	+	+	+	-	-	-	-	+

Гагара чорношия <i>Gavia arctica</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Гагара червоношия	-	+	-	+	+	-	-	-
Пірникоза (норець) велика <i>Podiceps cristatus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Пірникоза (норець) сірощокий <i>Podiceps griseigena</i>	+	+	-	-	-	-	-	-
Пірникоза (норець) чорношия <i>Podiceps nigricollis</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Пірникоза (норець) мала <i>Podiceps ruficollis</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Баклан великий <i>Phalacrocorax carbo</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Чапля сіра <i>Ardea cinerea</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Чапля руда <i>Ardea purpurea</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Бугай <i>Botaurus stellaris</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Бугайчик <i>Ixobrychus minutus</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Квак <i>Nycticorax nycticorax</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Чапля велика біла <i>Egretta alba</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Чапля мала біла <i>Egretta garzetta</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Лелека білий <i>Ciconia ciconia</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Лелека чорний <i>Ciconia nigra</i>	+	+	-	+	+	-	-	-
Лебідь-шипун <i>Cygnus olor</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Лебідь-кликун <i>Cygnus cygnus</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Лебідь малий <i>Cygnus columbianus</i>	+	+	-	+	+	-	-	-
Гуска сіра <i>Anser anser</i>	-	+	-	+	+	-	-	-

Гуска велика білолоба <i>Anser albifrons</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Гуска мала білолоба <i>Anser erythropus</i>	+	+	-	+	+	-	-	+
Гуменник <i>Anser fabalis</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Червоновола казарка <i>Rufib- renta ruficollis</i> (<i>Branta ruficollis</i>)	+	+	+	+	+	-	+	+
Галагаз <i>Tadorna tadorna</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Огар, <i>Tadorna ferruginea</i>	+	+	-	+	+	-	-	-
Крижень <i>Anas platyrhynchos</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Шилохвіст <i>Anas acuta</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Свищ <i>Anas penelope</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Ширококоніска <i>Anas clupearata</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Нерозень <i>Anas strepera</i>	+	+	-	+	+	-	-	-
Чирянка велика <i>Anas querquedula</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Чирянка мала <i>Anas crecca</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Чернь білоока <i>Aythya nyroca</i>	+	+	-	+	+	-	-	-
Чернь черво- ноголова <i>Aythya ferina</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Чернь чубата <i>Aythya fuligula</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Чернь морська <i>Aythya marila</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Гоголь <i>Buce- phala clangula</i>	+	+	-	+	+	-	-	-
Крех (крохаль) великий <i>Mergus merganser</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Крех (крохаль) середній <i>Mergus serrator</i>	+	+	-	+	+	-	-	-
Луток <i>Mergus albellus</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Скопа <i>Pandion haliaetus</i>	+	+	+	+	-	-	-	-
Осоїд <i>Pernis apivorus</i>	-	+	+	+	-	-	-	-

Шуліка чорний <i>Milvus migrans</i>	+	+	+	+	-	-	-	-
Лунь польовий <i>Circus cyaneus</i>	+	+	+	+	-	-	-	-
Лунь лучний <i>Circus pygargus</i>	+	+	+	+	-	-	-	-
Лунь степовий <i>Circus macrourus</i>	+	+	+	+	-	-	-	+
Лунь очеретяний <i>Circus aeruginosus</i>	-	+	+	+	-	-	-	-
Яструб великий <i>Accipiter gentilis arigonii</i>	-	+	+	+	-	-	-	-
Яструб малий <i>Accipiter nisus</i>	-	+	+	+	-	-	-	-
Яструб коротконогий <i>Accipiter brevipes</i>	+	+	+	+	-	-	-	-
Канюк звичайний <i>Buteo buteo</i>	-	+	+	+	-	-	-	-
Канюк степовий <i>Buteo rufinus</i>	+	+	+	+	-	-	-	-
Зимняк <i>Buteo lagopus</i>	-	+	+	+	-	-	-	-
Зміїд <i>Circus gallicus</i>	+	+	+	+	-	-	-	-
Орел-карлик <i>Hieraetus pennatus</i>	+	+	+	+	-	-	-	-
Підорлик великий <i>Aquila clanga</i>	+	+	+	+	-	-	-	+
Підорлик малий <i>Aquila pomarina</i>	+	+	+	+	-	-	-	-
Могильник <i>Aquila heliaca</i>	+	+	+	+	-	-	+	+
Беркут <i>Aquila chrysaetos</i>	+	+	+	+	-	-	-	-
Орел степовий <i>Aquila rapax</i>	+	+	+	+	-	-	-	-
Орлан-білохвіст <i>Haliaeetus albicilla</i>	+	+	+	+	-	-	+	+
Сип білоголовий <i>Gyps fulvus</i>	+	+	+	+	-	-	-	+
Балабан <i>Falco cherrug</i>	+	+	+	+	-	-	-	+
Боривітер звичайний <i>Falco tinnunculus</i>	-	+	+	+	-	-	-	-

Боривітер степовий <i>Falco naumanni</i>	+	+	+	+	-	-	+	+
Сапсан <i>Falco peregrinus</i>	+	+	+	+	-	-	-	-
Підсоколик малий <i>Falco columbarius</i>	-	+	+	+	-	-	-	-
Підсоколик великий <i>Falco subbuteo</i>	-	+	+	+	-	-	-	-
Кібчик <i>Falco vespertinus</i>	-	+	+	+	-	-	-	-
Куріпка сіра <i>Perdix perdix</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Перепілка <i>Coturnix coturnix</i>	-	+	-	+	-	-	-	-
Фазан <i>Phasianus colchicus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Журавель сірий <i>Grus grus</i>	+	+	+	+	+	-	-	-
Журавель степовий <i>Anthropoides virgo</i>	+	+	+	+	+	-	-	-
Лиска <i>Fulica atra</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Курочка водяна <i>Gallinula chloropus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Пастушок <i>Rallus aquaticus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Погонич звичайний <i>Porzana porzana</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Погонич малий <i>Porzana parva</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Деркач <i>Crex crex</i>	-	+	-	-	-	-	+	+
Дрохва <i>Otis tarda</i>	+	+	+	+	+		+	+
Хохітва <i>Tetrax tetrax</i>	+	+	+	-	-	-	+	+
Лежень <i>Burhinus oedicnemus</i>	+	+	-	+	-	-	-	-
Чайка <i>Vanellus vanellus</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Пісочник великий <i>Charadrius hiaticula</i>	+	+	-	+	+	-	-	-
Пісочник малий <i>Charadrius dubius</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Хрустан <i>Eudromias morinellus</i>	-	+	-	+	+	-	-	-

Кулик-довгоніг Himantopus himantopus	+	+	-	+	+	-	-	-
Кулик-сорока Haematopus haematopus	+	+	-	+	+	-	-	-
Коловодник лісовий Tringa ochropus	-	+	-	+	+	-	-	-
Коловодник болотяний Tringa glareola	-	+	-	+	+	-	-	-
Коловодник великий Tringa nebularia	-	+	-	+	+	-	-	-
Коловодник звичайний Tringa totanus	-	+	-	+	+	-	-	-
Коловодник чорний Tringa erythropus	-	+	-	+	+	-	-	-
Коловодник ставковий Tringa stagnatilis	+	+	-	+	+	-	-	-
Перевізник Actitis hypoleucos	-	+	-	+	+	-	-	-
Мородунка Xenus cinereus	-	+	-	+	+	-	-	-
Брижач Philomachus pugnax	-	+	-	+	+	-	-	-
Побережник червоногрудий Calidris ferruginea	-	+	-	+	+	-	-	-
Побережник чорногрудий Calidris alpina	-	+	-	+	+	-	-	-
Побережник малий Calidris minuta	-	+	-	+	+	-	-	-
Побережник білохвостий Calidris temminckii	-	+	-	+	+	-	-	-
Плавунець круглодзьобий Phalaropus lobatus	-	+	-	+	+	-	-	-
Бекас Gallinago gallinago	-	+	-	+	+	-	-	-

Гаршнеп <i>Limnocyptes minimus</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Веретеник (грицик) великий <i>Limosa limosa</i>	+	+	-	+	+	-	-	-
Кроншнеп (грицик) великий <i>Numenius arquata</i>	+	+	-	+	+	-	-	-
Кроншнеп (грицик) середній <i>Numenius phaeopus</i>	+	+	-	+	+	-	-	-
Слуква <i>Scolopax rusticola</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Дерихвіст степовий <i>Glareola nordmanni</i>	+	+	-	+	+	-	-	+
Поморник середній <i>Stercorarius pomarinus</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Мартин сивий <i>Larus canus</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Мартин тонкодзьобий <i>Larus genei</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Мартин полярний <i>Larus hyperboreus</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Мартин малий <i>Larus minutus</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Мартин звичайний <i>Larus ridibundus</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Крячок чорний <i>Chlidonia niger</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Крячок білокрилий <i>Chlidonias leucopterus</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Крячок малий <i>Sterna albifrons</i>	+	+	-	+	+	-	-	-
Крячок річковий <i>Sterna hirundo</i>	-	+	-	+	+	-	-	-
Рябок білочеревий <i>Pterocles alchata</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Саджа <i>Syrnhytes paradoxus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-

Голуб сизий <i>Columba livia</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Голуб-синяк <i>Columba oenas</i>	+	+	-	-	-	-	-	-
Горлиця звичайна <i>Streptopelia turtur</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Горлиця кільчаста <i>Streptopelia decaocto</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Зозуля <i>Cuculus canorus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Сова біла <i>Nyctea scandiaca</i>	-	+	+	-	-	-	-	
Пугач <i>Bubo bubo</i>	+	+	+	-	-	-	-	-
Сова вухата <i>Asio otus</i>	-	+	+	-	-	-	-	
Сова болотяна <i>Asio flammeus</i>	+	+	+	-	-	-	-	
Сова сіра <i>Strix aluco</i>	-	+	+	-	-	-	-	
Совка <i>Otus scops</i>	+	+	+	-	-	-	-	
Сич хатній <i>Athene noctua</i>	-	+	+	-	-	-	-	
Сипуха <i>Tyto alba</i>	+	+	+	-	-	-	-	
Дрімлюга <i>Caprimulgus europaeus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Серпокрилець чорний <i>Apus apus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Рибалочка звичайний <i>Alcedo atthis</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Бджолоїдка звичайна <i>Merops apiaster</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Сиворакша <i>Coracias garrulus</i>	+	+	-	-	-	-	-	-
Одуд Урира <i>Upupa epops</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Жовна сива <i>Picus canus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Жовна зелена <i>Picus viridis</i>	+	+	-	-	-	-	-	-
Жовна чорна <i>Dryocopus martius</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Дятел великий <i>Dendrocopos major</i>	-	+	-	-	-	-	-	-

Дятел сірійський <i>Dendrocopos syriacus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Дятел середній <i>Dendrocopos medius</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Дятел біло спинний <i>Dendrocopos leucotos</i>	+	+	-	-	-	-	-	-
Дятел малий <i>Dendrocopos minor</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Крутиголовка <i>Jynx torquilla</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Ластівка сільська <i>Hirundo rustica</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Ластівка міська <i>Delichon urbica</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Ластівка берегова, <i>Riparia riparia</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Жайворонок польовий <i>Alauda arvensis</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Жайворонок чубатий <i>Galerida cristata</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Жайворонок степовий <i>Melanocorypha calandra</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Жайворонок чорний <i>Melanocorypha yeltoniensis</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Жайворонок малий <i>Calandrella cinerea</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Жайворонок рогатий <i>Eremophila alpestris</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Плиска біла <i>Motacilla alba</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Плиска жовта <i>Motacilla flava</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Плиска жовтогорола <i>Motacilla citreola</i>	-	+	-	-	-	-	-	-

Щеврик польовий <i>Anthus campestris</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Щеврик лісовий <i>Anthus trivialis</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Щеврик лучний <i>Anthus pratensis</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Щеврик червоноволий <i>Anthus cervinus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Сорокопуд сірий <i>Lanius excubitor</i>	+	+	-	-	-	-	-	-
Сорокопуд-жулан <i>Lanius collurio</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Сорокопуд чорнолобий <i>Lanius minor</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Вивільга <i>Oriolus oriolus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Шпак рожевий <i>Pastor roseus</i>	+	+	-	-	-	-	-	-
Крук <i>Corvus corax</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Горихівка <i>Nucifraga caryocatactes</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Омелях <i>Bombycilla garrulus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Оляпка, пронурок звичайна <i>Cinclus cinclus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Тинівка лісова <i>Prunella modularis</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Волове очко, кропивник <i>Troglodytes troglodytes</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Кобилочка солов'їна <i>Locustella luscinioides</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Кобилочка річкова <i>Locustella fluviatilis</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Кобилочка-цвіркун <i>Locustella naevia</i>	-	+	-	-	-	-	-	-

Очеретянка тонкодзьоба <i>Luscinola melanorogon</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Очеретянка велика <i>Acrocephalus arundinaceus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Очеретянка ставкова <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Очеретянка чагарникова <i>Acrocephalus palustris</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Очеретянка індійська <i>Acrocephalus agricola</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Очеретянка лучна <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Очеретянка садова <i>Acrocephalus dumetorum</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Берестянка звичайна <i>Hippolais icterina</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Кропив'янка садова <i>Sylvia borin</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Кропив'янка прудка <i>Sylvia curruca</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Кропив'янка сіра <i>Sylvia communis</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Кропив'янка чорноголова <i>Sylvia atricapilla</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Кропив'янка рябогруда <i>Sylvia nisoria</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Вівчарик-ковалик <i>Phylloscopus collybita</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Вівчарик весняний <i>Phylloscopus trochilus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Вівчарик	-	+	-	-	-	-	-	-

жовтобровий Phylloscopus sibilatrix								
Вівчарик зелений Phylloscopus trochiloides	-	+	-	-	-	-	-	-
Золотомушка жовтоголова Regulus regulus	-	+	-	-	-	-	-	-
Мухоловка сіра Muscсара striata	-	+	-	+	-	-	-	-
Мухоловка строката Ficedula hypoleuca	-	+	-	+	-	-	-	-
Мухоловка- білошия Ficedula albicollis	-	+	-	+	-	-	-	-
Мухоловка мала Ficedula parva	-	+	-	+	-	-	-	-
Чекан лучний Saxicola rubetra	-	+	-	+	-	-	-	-
Чекан чорноголовий Saxicola torquata	-	+	-	+	-	-	-	-
Кам'янка звичайна Oenanthe oenanthe	-	+	-	+	-	-	-	-
Кам'янка попеляста Oenanthe isabellina	-	+	-	+	-	-	-	-
Кам'янка лиса Oenanthe pleschanka	-	+	-	+	-	-	-	-
Скеляр строкатий Monticola saxatilis	+	+	-	+	-	-	-	-
Вільшанка Erithacus rubecula	-	+	-	+	-	-	-	-
Горихвістка чорна Phoenicurus ochruros	-	+	-	+	-	-	-	-
Горихвістка звичайна Phoenicurus phoenicurus	-	+	-	+	-	-	-	-
Синьошийка Luscinia svecica	-	+	-	+	-	-	-	-

Соловейко східний <i>Luscinia luscinia</i>	-	+	-	+	-	-	-	-
Дрізд-омелюх <i>Turdus viscivorus</i>	-	+	-	+	-	-	-	-
Дрізд співочий <i>Turdus philomelos</i>	-	+	-	+	-	-	-	-
Дрізд чорний <i>Turdus merula</i>	-	+	-	+	-	-	-	-
Дрізд білобровий <i>Turdus iliacus</i>	-	+	-	+	-	-	-	-
Дрізд-чикотень <i>Turdus pilaris</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Синиця вусата <i>Panurus biarmicus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Синиця довгохвоста <i>Aegithalos caudatus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Ремез <i>Remis pendulinus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Синиця велика <i>Parus major</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Синиця блакитна <i>Parus caeruleus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Синиця чорна, московка <i>Parus ater</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Синиця чубата <i>Parus cristatus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Гаїчка болотяна <i>Parus palustris</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Гаїчка-пухляк <i>Parus montanus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Повзик <i>Sitta europaea</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Підкоришник звичайний <i>Certhia familiaris</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Горобець польовий <i>Passer montanus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Зяблик <i>Fringilla coelebs</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
В'юрок <i>Fringilla montifringilla</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Щедрик <i>Serinus serinus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-

Зеленяк <i>Chloris chloris</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Щиглик <i>Carduelis carduelis</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Чечітка звичайна <i>Acanthis flammea</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Чиж <i>Spinus spinus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Коноплянка <i>Acanthis cannabina</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Чечевиця звичайна <i>Carpodacus erythrinus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Снігур <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Костюриз <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Вівсянка звичайна <i>Emberiza citrinella</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Вівсянка чорно-ноголова <i>Emberiza melanocephala</i>	+	+	-	-	-	-	-	-
Вівсянка очеретяна <i>Emberiza schoeniclus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Просянка <i>Emberiza calandra</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Вівсянка садова <i>Emberiza hortulana</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Пуночка <i>Plectrophenax nivalis</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Їжак вухатий <i>Hemitechus auritus</i>	+	+	-	-	-	-	-	-
Білозубка мала <i>Crocidura suaveolens</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Білозубка білочерева <i>Crocidura leucodon</i>	+	+	-	-	-	-	-	-

Бурозубка мала <i>Sorex minutus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Бурозубка звичайна <i>Sorex</i> <i>araneus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Кутора велика <i>Neomys fodiens</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Хохуля руська <i>Desmana</i> <i>moschata</i>	+	+	-	-	-	-	+	+
Підковоніс малий <i>Rhinolophus</i> <i>hipposideros</i>	+	+	-	+	-	+	-	-
Нічниця Наттерера, <i>Myotis nattereri</i>	+	+	-	+	-	+	+	-
Нічниця водяна <i>Myotis</i> <i>daubentoni</i>	+	+	-	+	-	+	-	-
Нічниця вусата <i>Myotis</i> <i>mystacinus</i>	+	+	-	+	-	+	-	-
Вухань бурий (звичайний) <i>Plecotus auritus</i>	+	+	-	+	-	+	+	-
Вечірниця руда <i>Nyctalus noctula</i>	+	+	-	+	-	+	-	-
Вечірниця велетенська <i>Nyctalus</i> <i>lasipterus</i>	+	+	-	+	-	+	+	+
Вечірниця мала <i>Nyctalus leisleri</i>	+	+	-	+	-	+	-	+
Нетопир карлик (малий) <i>Pipistrellus</i> <i>pipistrellus</i>	+	+	-	+	-	+	-	-
Нетопир пігмей <i>Pipistrellus</i> <i>pygmaeus</i>	+	+	-	+	-	+	-	-
Нетопир лісовий (Натузіуса) <i>Pipistrellus</i> <i>nathusii</i>	+	+	-	+	-	+	-	-
Нетопир се- редземноморськ ий (білосмугий) <i>Pipistrellus kuhli</i>	+	+	-	+	-	+	-	-
Лилик двоколірний <i>Vespertilio</i> <i>murinus</i>	+	+	-	+	-	+	-	-

Кажан пізній <i>Eptesicus serotinus</i>	+	+	-	+	-	+	-	-
Вовк <i>Canis lupus</i>	-	+	-	+	-	-	+	-
Корсак <i>Vulpes corsac</i>	+	-	-	-	-	-	-	+
Видра річкова <i>Lutra lutra</i>	+	+	+	-	-	-	+	+
Куниця кам'яна <i>Martes foina</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Куниця лісова <i>Martes martes</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Борсук звичайний <i>Meles meles</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Горностай <i>Mustela erminea</i>	+	+	-	-	-	-	-	-
Норка європейська <i>Mustela lutreola</i>	+	+	-	-	-	-	-	+
Ласка <i>Mustela nivalis</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Тхір лісовий <i>Mustela putorius</i>	+	+	-	-	-	-	-	-
Тхір степовий <i>Mustela eversmanni</i>	+	+	-	-	-	-	-	-
Перегузня звичайна, <i>Vormela peregusna</i>	+	+	-	-	-	-	+	-
Заєць сірий, заєць-русак <i>Lepus europaeus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Білка звичайна <i>Sciurus vulgaris</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Бабак степовий <i>Marmota bobak</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Ховрах крапчастий <i>Spermophilus suslicus</i>	+	+	-	-	-	-	+	+
Ховрах малий <i>Spermophilus pygmaeus</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Бобер європейський <i>Castor fiber</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Вовчок лісовий <i>Dryomys nitedula</i>	-	+	-	-	-	-	-	-

Тушканчик великий <i>Allactaga major</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Мишівка цимлянська <i>Sicista cimlanica</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Мишівка Штранда <i>Sicista strandi</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Сліпак звичайний <i>Spalax microphthalmus</i>	-	-	-	-	-	-	+	-
Хом'ячок сірий <i>Cricetulus migratorius</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Хом'як звичайний <i>Cricetus cricetus</i>	+	+	-	-	-	-	-	-
Строкатка степова <i>Lagurus lagurus</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Сліпачок звичайний <i>Ellobius talpinus</i>	+	-	-	-	-	-	-	-
Козуля європейська <i>Capreolus capreolus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Лось <i>Alces alces</i>	+	+	-	-	-	-	-	-
Олень благородний <i>Cervus elaphus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-
Усього 395	153	332	44	143	77	14	40	32

Примітка: Починаючи з 24.02.2022 та по теперішній час, переважна більшість території Луганської області тимчасово окупована збройними формуваннями країни-агресора. Територія області підконтрольна Уряду України знаходиться в зоні бойових дій (безпосереднього вогневого контакту з ворогом) або під постійним артилерійсько-мінометним вогнем ворога. У зв'язку із чим, інформація з 24.02.2022 щодо стану тваринного світу, відсутня.

Перелік видів тварин, які охороняються і які з'явилися чи зникли в регіоні за останні три роки

Таблиця 40

Назва виду	З'явилися			Зникли			Причина		
	2021 рік	станом на 24.02.2022	2023 рік	2020 рік	станом на 24.02.2022	2023 рік	2020 рік	станом на 24.02.2022	2023 рік
-	-			-			-		

Інформація про чужорідні види тварин
(станом на 24.02.2022)

Таблиця 41

Назва виду (українська і латинська (наукова))	Результати досліджень, заходи контролю чисельності
1	2
Фазан Phasianus colchicus (L., 1758)	Звичайний, чисельний вид всієї території області. Інтродукований в 1950-1970 рр. Дотримується різноманітних біотопів: агроценозів, лісових галявин, ділянок степових чагарників та чагарникового степу, лісосмуг, заплавних чагарників, лучних ділянок. Чисельність стабільна та зростає.
Білка (вивірка) звичайна, підвид телеутка Sciurus vulgaris exalbidus Pallas, 1778)	Цю форму було розселено у 1948–1949 рр на заході області, в басейні р. Сіверський Донець (Кремінський район Луганщини). Верогідніше ця форма розселилася поміж типової форми білки. Сучасний стан популяції невідомий.
Ондатра звичайна Ondatra zibethicus (L., 1766)	Звичайний вид. Зустрічається біля водоймищ по всій області. Є об'єктом полювання. Нерегулярно добувається мисливцями. Заходи контролю чисельності не проводяться.
Нутрія болотяна Myocastor coypus (Molina, 1782)	Рідкісний вид. Існують невеликі популяції нутрії, що втекли з власних господарств. В невеликій кількості може добуватися мисливцями. Заходи контролю чисельності не проводяться.
Собака єнотовидний Nyctereutes procyonoides (Gray, 1834)	Нечисельний вид. Зустрічається в заплавних ділянках лісу та чагарників біля річок та водоймищ по всій області. Є об'єктом полювання. Нерегулярно добувається мисливцями. Заходи контролю чисельності не проводяться.
Норка американська (візон звичайний) Neovison vison (Schreber, 1777)	Звичайний вид. Чисельність поступово зростає. Є природним конкурентом норки європейської Mustela lutreola. Зустрічається біля річок та водоймищ по всій області.
Олень плямистий Cervus nippon Temminck, 1838	Рідкісний вид. В невеликій кількості мешкає в заплавних та соснових лісах вздовж р. Сіверський Донець (переважно на заході області). Нерегулярно добувається мисливцями та бракон'єрами. Заходи контролю чисельності не проводяться.

Динаміка чисельності основних видів мисливських тварин (особин)

Таблиця 42

Види мисливських тварин	2021 рік	Станом на 24.02.2022	2023
1	4	-	-
Олень плямистий	95	-	-
Козуля	2802	-	-
Кабан	231	-	-

Добування основних видів мисливських тварин (особин)

Таблиця 43

Рік	Види мисливських тварин	Затверджений ліміт добування	Видано ліцензій	Добуто	Не використано ліцензій	Причина невикористання
1	2	3	4	5	6	7

2021 рік	Олень плямистий	11	-	-	-	-
	Козуля	152	-	-	-	
	Кабан	58	-	-	-	
Станом на 24.02.2022		-	-	-	-	Заборона полювання у зв'язку з повномасштабним вторгненням
2023 рік	-	-	-	-	-	

Динаміка вилову риби (станом на 24.02.2022)

Таблиця 44

Назва водного об'єкта	Затверджений ліміт вилову, т/рік	Фактичний вилов, т/рік
1	2	3
Булавинівське водосховище	-	-
Арапівське водосховище	-	-
Верхньо-Дуванське водосховище	-	-
Новоастраханське водосховище	-	-
Ставок с. Бунчуківка	-	-
Ставок с. Смолянинове	-	-
Ставок с. Окнине	-	-
Ставок с. Петрівка	-	-
Тимонівське водосховище	-	-
Ставок с. Царівка	-	-
Ставок с. Тимонове	-	-
Ставок с. Барикіне	-	-
Ставок № 3 Половинкинської с/р	-	-
Ставок с. Верхня Покровка	-	-
Сватівське водосховище	-	-
Ставок с. Проїждже	-	-

Примітка: Інформація за 2021 рік відсутня. Також, починаючи з 24.02.2022 та по теперішній час, переважна більшість території Луганської області тимчасово окупована збройними формуваннями країни-агресора. Територія області підконтрольна Уряду України знаходиться в зоні бойових дій (безпосереднього вогневого контакту з ворогом) або під постійним артилерійсько-мінометним вогнем ворога. У зв'язку із чим, заходи щодо вилову риб, з 24.02.2022 неможливі.

Кількість виявлених фактів браконьєрства

Таблиця 45

Роки	Виявлено фактів браконьєрства, од.
1	2
2021 рік	51
Станом на 24.02.2022	-
2023 рік	-

Примітка: Починаючи з 24.02.2022 та по теперішній час, переважна більшість території Луганської області тимчасово окупована збройними формуваннями країни-агресора. Територія області підконтрольна Уряду України знаходиться в зоні бойових дій (безпосереднього вогневого контакту з ворогом) або під постійним артилерійсько-мінометним вогнем ворога. У зв'язку із чим, заходи, з 24.02.2022 щодо виявлення фактів браконьєрства, не проводились.

Перелік природоохоронних заходів і наукових досліджень
щодо стану дикої фауни і заходів, вжитих щодо охорони тваринного світу,
у тому числі на виконання вимог міжнародних договорів України у галузі дикої
фауни та рішень її керівних органів (станом на 24.02.2022)

Таблиця 46

Назва, терміни та місце проведення дослідження або заходу	Обсяг фінансування, тис.грн.	Виконавець/виконавці	Основні досягнуті результати, наявні публікації (якщо результати розміщено в Інтернеті, вказується посилання)
1	2	3	4
Дослідження щодо стану популяцій диких тварин не проводились			
Заходи охорони та відновлення тваринного світу не проводились			

Примітка: Починаючи з 24.02.2022 та по теперішній час, переважна більшість території Луганської області тимчасово окупована збройними формуваннями країни-агресора. Територія області підконтрольна Уряду України знаходиться в зоні бойових дій (безпосереднього вогневого контакту з ворогом) або під постійним артилерійсько-мінометним вогнем ворога. У зв'язку із чим, заходи, з 24.02.2022 щодо охорони тваринного світу, не можливі.

10. Природно-заповідний фонд

Не дивлячись на те, що природні території Луганської області завжди піддавались інтенсивному сільськогосподарському та промисловому навантаженню, оскільки територія області мала досить потужний промисловий та аграрний потенціал, розширення та збереження територій природно-заповідного фонду для Департаменту комунальної власності, земельних, майнових відносин, екології та природних ресурсів облдержадміністрації є одним із пріоритетних напрямків роботи.

Так, на території Луганської області розташовано 204 територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення загальною площею 94478,9160 га в тому числі 12 територій та об'єктів загальнодержавного значення площею 14389,7164 га та 192 – місцевого значення площею 80089,1996 га.

Станом на 24.04.2024, природно-заповідний фонд області представляє: степовий природний заповідник; національний природний парк; регіональний природний парк; ландшафтні, загально зоологічні, ботанічні, ентомологічні, гідрологічні, лісові, орнітологічні, іхтіологічні заказники; геологічні, гідрологічні, ботанічні, комплексні пам'ятки природи; заповідні урочища та парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва.

Територія Луганської області, в тому числі і неокупована країною-агресором її частина, з 24.02.2022 по теперішній час знаходиться в зоні активних бойових дій, зазначені бойові дії тривають постійно в тому числі і на територіях об'єктів природно-заповідного фонду області. У зв'язку із чим, натеper встановлення повної, актуальної та достовірної інформації щодо стану заповідних об'єктів на території Луганської області загалом, не є можливим.

Перелік цінних природних територій, що резервуються
для створення нових або розширення існуючих об'єктів ПЗФ

Таблиця 47

Рішення про резервування	Назва території/об'єкта, яку/який запропоновано створити	Площа, га	Місцезнаходження	Підприємство, установа чи організація, у віданні яких перебувають території
1	2	3	4	5
-	-	-	-	-

Примітка: Починаючи з 24.02.2022 та по теперішній час, переважна більшість території Луганської області тимчасово окупована збройними формуваннями країни-агресора. Територія області підконтрольна Уряду України знаходиться в зоні бойових дій (безпосереднього вогневого контакту з ворогом) або під постійним артилерійсько-мінометним вогнем ворога. У зв'язку із чим, заходи, з 24.02.2022 щодо резервування для створення нових або розширення існуючих об'єктів ПЗФ, не проводились.

Динаміка структури природно-заповідного фонду Луганської області

Таблиця 48

Категорії територій та об'єктів ПЗФ	На 01.01.2023		На 01.01.2024	
	Кількість, шт.	Площа, га	Кількість, шт.	Площа, га
Природні заповідники	1	5403,0164	1	5403,0164
Біосферні заповідники	-	-	-	-
Національні природні парки	1	7269	1	7269
Регіональні ландшафтні парки	1	14011	1	14011
Заказники загальнодержавного значення	5	1416,46	5	1416,46
Заказники місцевого значення	92	57330,7124	92	57330,7124
Пам'ятки природи загальнодержавного значення	3	165,24	3	165,24
Пам'ятки природи місцевого значення	72	5480,2908	72	5480,2908
Заповідні урочища	20	3160,1288	20	3160,1288
Ботанічні сади загальнодержавного значення	-	-	-	-
Ботанічні сади місцевого значення	-	-	-	-
Дендрологічні парки загальнодержавного значення	-	-	-	-
Дендрологічні парки місцевого значення	-	-	-	-
Зоологічні парки загальнодержавного значення	-	-	-	-
Зоологічні парки місцевого значення	-	-	-	-
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення	2	136	2	136
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення	7	107,0676	7	107,0676
РАЗОМ:	204	94478,916	204	94478,916
в тому числі:				
загальнодержавного значення	12	14389,7164	12	14389,7164
місцевого значення	192	80089,1996	192	80089,1996
Фактична площа ПЗФ		92685,656		92685,656
% фактичної площі ПЗФ від площі адмін.-терит.одиниці		3,47		3,47

Звіт про зміни складу територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення в 2023 році, розташованих на території Луганської області

Таблиця 49

№ п/п	Категорія, значення	Тип	Назва	Площа, га	Обґрунтування причини ліквідації статусу	№, дата, назва документу, яким було створено (оголошено) об'єкт ПЗФ, ліквідовано статус або внесені зміни, ким прийнятий
1	2	3	4	5	6	7
Створено (оголошено)						
1	-	-	-	-	-	-
Ліквідовано статус						
1	-	-	-	-	-	-
Змінено категорію, тип, значення, площу тощо						
1	-	-	-	-	-	-

Перелік об'єктів природно-заповідного фонду, території яких входять до складу територій інших об'єктів ПЗФ станом на 01.01.2024 Луганської області

Таблиця 50

Категорія, значення та назва об'єкту ПЗФ, до складу території якого входять інші об'єкти ПЗФ	Перелік об'єктів ПЗФ, території яких входять до складу території іншого об'єкту ПЗФ	
	Категорія, значення, назва, тип	Площа, га
1. Регіональний ландшафтний парк «Біловодський»	1. Заказник "Юницький" загальнодержавного значення, ботанічний	1065
	2. Памятка природи місцевого значення "Свинарська балка" комплексна	5
Разом в межах РЛП	Кількість об'єктів, шт.: 2	Площа, га 1070
2. Заказник гідрологічний місцевого значення "Кремінські каптажі"	1. Заповідне урочище "Дубовий гай"	5
	2. Заповідне урочище "Сіточне"	13
Разом в межах Заказника	Кількість об'єктів, шт.: 2	18
3. Заказник лісовий місцевого значення "Новопсковський"	Заповідне урочище "Огидне"	71
4. Заказник загальнозоологічний місцевого значення "Терни"	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва "Сватівський парк" місцевого значення	10
5. Заказник загальнозоологічний місцевого значення "Новолимарівський"	Заказник "Балка Ковильна" загальнодержавного значення, ботанічний	88,26
6. Національний природний парк «Кремінські ліси»	1. Заповідне урочище «Дубовий гай»	20
	2. Гідрологічний заказник місцевого значення «Кремінські каптажі»	516
Разом в межах НПП	Кількість об'єктів, шт.: 2	536
ВСЬОГО	Кількість об'єктів, шт.: 9	1793,26

Перелік територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення,
розташованих у Луганській області.

Таблиця 51

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (район, сільрада, територіальна громада, село, лісгосп, лісництво, квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Території та об'єкти ПЗФ загальнодержавного значення								
1		Луганський природний заповідник	природний заповідник			Національна академія наук України		
	1.1	Філіал «Стільцівський степ»		1036,5164	Старобільський район, с. Криничне, Міловська с/р, на південь від с. Журавське		Указ Президента України від 21.04.2004 № 466/2004	+
	1.2	Філіал «Провальський степ»		587,5	Довжанський район, с. Провалля, Довжанська с/р		Постанова Ради Міністрів УРСР від 22.12.1975 № 1003-р	+
	1.3	Філіал «Станично-Луганське»		498	Щастинський район, ст. Кондрашевська-Нова, Станично-Луганська с/р		Постанова Ради Міністрів України УРСР від 12.11.1968 № 568	+
	1.4	Філіал		3281	Щастинський		Указ Президента	+

		«Трьохізбенський степ»			район, Трьохізбенська с/р, Новоайдарська с/р,		України від 07.12.2008 № 1169/2008		
Разом				5403,0164					
Національні природні парки									
2	1	Кремінські ліси	Національна природний парк	7269	Сєверодонецький район	Державне агентство лісового господарства	Указ Президента України від 10.09.2019 № 678/2019		+
Разом				7269					
Заказники									
Ботанічні									
3	1	Юницький	ботанічний	1065	Старобільський район, с. Городище, с. Первомайськ, Юницьке л-во	Луганська агролісомеліоративна науково-дослідна станція	Указ Президента України від 12.09.2005 № 1238/2005		+
4	2	Балка Ковильна	ботанічний	88,26	Старобільський район, Біловодська с/р	Біловодська с/р	Указ Президента України від 27.07.2016 № 312/2016		+
5	3	Сафоново	ботанічний	21,7	ДП «Кремінське ЛМГ»	ДП «Креміньке ЛМГ»	Указ Президента України від 27.07.2016 № 312/2016		+
Разом				1174,96					
Лісові									
6	4	Церковний ліс	лісовий	117,6	ДП «Старобільське ЛМГ»	ДП «Старобільське ЛМГ», Садківська с/р	Указ Президента України від 27.07.2016 № 312/2016		+
Разом				117,6					
Ландшафтні									
7	5	Урочище Терське	ландшафтний	123,9	Щастинський район, Широківська с/р, ДП «Станично-Луганське ДЛМГ»	ДП «Старобільське ЛМГ», Чмирівська с/р	Указ Президента України від 27.07.2016 № 312/2016		+
Разом				123,9					
Всього заказників				1416,46					

Пам'ятки природи									
Геологічні									
8	1	Конгресів яр	геологічна	20	м. Лисичанськ	Лисичанська геолого-розвідувальна експедиція	Розпорядження Ради Міністрів УРСР від 14.10.1975 № 780-р		+
Разом				20					
Ботанічні									
9	2	Балка Крейдяний яр	ботанічна	45,24	Старобільський район, Біловодська с/р	Біловодська с/р	Указ Президента України від 17.08.2015 № 477		+
Разом				45,24					
Комплексні									
10	3	Айдарська тераса	комплексна	100	Щастинський район, ДП «Новоайдарське ЛМГ», Новоайдарське л-во	ДП «Новоайдарське ЛМГ»	Постанова Ради Міністрів УРСР від 30.03.1981 № 145, Постанова комітету УРСР по екології і раціональному природокористуванню від 30.08.1990 № 18		+
Разом				100					
Всього пам'яток природи				165,24					
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва									
11	1	Гостра Могила		86	Луганський район, м. Луганськ, Луганське л-во	ДП «Луганське ЛМГ»	Постанова Держкомітету УРСР по охороні природи від 26.02.1990 № 14		+
12	2	Парк Дружби		50	Щастинський район, с. Победа	Победівська с/р	Постанова Держкомітету УРСР по охороні природи від 26.02.1990 № 14		+
Разом				136					
Всього загальнодержавного значення				14386,7164					

Території та об'єкти ПЗФ місцевого значення									
Регіональні ландшафтні парки									
13	1	Біловодський		14011	Старобільський район, біля с. Городище	Біловодська с/р, ДП "Біловодське ЛМГ", ФГ "Моноліт-Агро", ПСП "Вікторія", ФГ "Олександр" , ПрАТ "Агротон" , Луганська агро меліоративна науково-досл. станція	Рішення Луганської обласної ради від 25.12.2001 № 20/20		+
Разом				14011					
Заказники									
Ландшафтні									
14	1	Боково-Платонов	ландшафтний	598	Ровеньківський район, ДП «Іванівське ЛМГ»	ДП «Іванівське ЛМГ»	Розпорядження Луганської обласної державної адміністрації від 31.05.1996 № 599		+
15	2	Ставок м. Антрацит	ландшафтний	23,8	Ровеньківський район, Антрацитівська с/р, на південний схід від м. Антрацит	Антрацитівська м/р	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
16	3	Вишневий	ландшафтний	312	Ровеньківський район, Ровеньківська с/р, на південь від в. Михайлівка	ДП «Свердловське ЛМГ», Ровеньківська м/р	Рішення Луганської обласної ради від 24.02.2012 № 10/55		+
17	4	Степові розлоги	ландшафтний	225,5	Ровеньківський район, Хрустальненська м/р	ДП «Іванівське ЛМГ», Хрустальненська м/р	Рішення Луганської обласної ради від 24.02.2012 № 10/54		+
18	5	Самсонівська заводь	ландшафтний	505,8888	Сватівський район, Білокуракинська с/р	Білокуракинська с/р, ДП «Білокуракинське	Рішення Луганської обласної ради від		+

						ЛМГ», ТОВ «Весна»	24.02.1995 № 5/9, 24.02.2012 № 10/64		
19	6	Міусинське узгір'я	ландшафтний	188,4	Ровеньківський район, Хрустальненська м/р	Антрацитівська РО УТМР, Хрустальненська м/р	Рішення Луганської обласної ради від 31.08.2011 № 6/35		+
20	7	Міусинський	ландшафтний	108,5	Ровеньківський район, Хрустальненська м/р	Антрацитівська РО УТМР, Хрустальненська м/р	Рішення Луганської обласної ради від 31.08.2011 № 6/36		+
21	8	Міус-фронт	ландшафтний	208	Ровеньківський район, Хрустальненська м/р	Антрацитівська РО УТМР, Хрустальненська м/р, ДП «Іванівське ЛМГ»	Рішення Луганської обласної ради від 31.08.2011 № 6/37		+
22	9	Княгининський	ландшафтний	20	Ровеньківський район, Хрустальненська м/р	Антрацитівська РО УТМР, Хрустальненська м/р	Рішення Луганської обласної ради від 28.02.2013 № 17/36		+
23	10	Долина р. Юськиної	ландшафтний	275, 4306	Ровеньківський район, Антрацитівська м/р	ДП «Свердловське ЛМГ», Антрацитівська РР УТМР	Рішення Луганської обласної ради від 18.04.2014 № 24/28		+
24	11	Долина р. Оріхової	ландшафтний	128,0365	Ровеньківський район, Антрацитівська м/р	ДП «Свердловське ЛМГ», Антрацитівська РР УТМР	Рішення Луганської обласної ради від 18.04.2014 № 24/29		+
25	12	Краснянське водосховище	ландшафтний	1323	Луганський район, Молодогвардійська с/р, ДП «Свердловське ЛМГ»	Молодогвардійська м/р, Новоолександрівська с/р, ДП «Свердловське ЛМГ», ТОВ «Краснодін-Агро», Луганська ОО УТМР	Рішення Луганської облради народних депутатів від 24.02.1995 № 5/9, Рішення Луганської обласної ради від 25.02.2011 № 3/42		+
26	13	Кружилівський	ландшафтний	102,9656	Довжанський район, Сорокинська м/р	Сорокинська с/р, ДП «Луганське ЛМГ», ДП «Свердловське ЛМГ»	Рішення Луганської обласної ради від 28.02.2013 № 17/39		+

27	14	Новоганівський	ландшафтний	240,7027	Луганський район, Молодогвардійська м/р	ДП «Луганське ЛМГ»	Рішення Луганської обласної ради від 18.04.2014 № 24/27		+
28	15	Урочище Скелевате	ландшафтний	204,8322	Довжанський район, Сорокинська м/р	ДП «Луганське ЛМГ»	Рішення Луганської обласної ради від 18.04.2014 № 24/26		+
29	16	Першозванівський	ландшафтний	425,48	Луганський район, Лутугинська с/р	Лутугинська м/р, ДП «Іванівське ЛМГ»	Рішення Луганської обласної ради від 30.12.2010 № 2/21		+
30	17	Нижній суходіл	ландшафтний	141,2	Сєвєродонецький район, Сєвєродонецька м/р	Сєвєродонецька м/р, ДП «Новоайдарське ЛМГ»	Рішення Луганської обласної ради від 24.02.2012 № 10/57		+
31	18	Штормівський	ландшафтний	219,3023	Щастинський район, Новоайдарська с/р, ДП «Новоайдарське ЛМГ»	ДП «Новоайдарське ЛМГ»	Рішення Луганської обласної ради від 30.04.2013 № 18/29		+
32	19	Кам'янський	ландшафтний	515,4626	Старобільський район, Новопсковська с/р	Новопсковська с/р, ДП «Старобільське ЛМГ»	Рішення Луганської обласної ради від 24.02.2012 № 10/63		+
33	20	Донцівський	ландшафтний	298,4955	Старобільський район, Новопсковська с/р	Новопсковська с/р, ДП «Старобільське ЛМГ»	Рішення Луганської обласної ради від 24.02.2012 № 10/61		+
34	21	Міус	ландшафтний	180	Алчевський район, ДП «Іванівське ЛМГ»,	ДП «Іванівське ЛМГ», Перевальська МРР ТМР	Рішення Луганської обласної ради від 18.05.1995 № 6/8		+
35	22	Врубівський	ландшафтний	142,96	Сєвєродонецький район, Попаснянська м/р	ДП «Сєвєродонецьке ЛМГ», Попаснянська РР ТМР	Рішення Луганської обласної ради від 28.02.2013 № 17/31		+
36	23	Новозванівський	ландшафтний	209,8	Довжанський район, Попаснянська с/р	ДП «Сєвєродонецьке ЛМГ», Попаснянська РР ТМР	Рішення Луганської обласної ради від 28.02.2013 № 17/30		+
37	24	Борсуча балка	ландшафтний	134,6715	Довжанський район, Попаснянська с/р	ДП «Сєвєродонецьке ЛМГ», Попаснянська РР ТМР	Рішення Луганської обласної ради від 28.02.2013 № 17/35		+

38	25	Молодогвардейський	ландшафтний	8	Довжанський район, м. Ровеньки, Ровеньківське л-во	ДП «Свердовське ЛМГ»	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
39	26	Гримучий ліс	ландшафтний	47	Ровеньківський район, м. Ровеньки	ДП «Свердовське ЛМГ»	Рішення Луганської обласної ради від 30.04.2013 № 18/32		+
40	27	Нагольний кряж	ландшафтний	598	Довжанський район, Довжанська с/р	Дп «Свердловське ЛМГ», Луганська ОО УТМР	Рішення Луганської обласної ради від 28.02.2013 № 17/33		+
41	28	Шарів кут	ландшафтний	732	Щастинський район, ДП «Станично-Луганське ДЛМГ»	ДП «Станично-Луганське ДЛМГ»	Рішення Луганської обласної ради від 04.09.1998 № 3/18		+
42	29	Балакирівський	ландшафтний	204,0388	Старобільський район, Старобільська м/р, ДП «Старобільське ЛМГ»	ДП «Старобільське ЛМГ»	Рішення Луганської обласної ради від 28.02.2013 № 17/40		+
43	30	Великий ліс	ландшафтний	152	Щастинський район, Новоайдарська с/р, ДП «Новоайдарське ЛМГ», Новоайдарське л-во	Дп «Новоайдарське ЛМГ»	Розпорядження керівника військово-цивільної адміністрації від 27.06.2017 № 428		+
Разом				8473,4671					
Загальнозоологічні									
44	1	Новолимарівський	загально-зоологічний	1500	Старобільський район, на північний схід від с. Новолимарівка	Біловодська с/р, Луганська ОО УТМР, Біловодська РО УТМР	Рішення Луганської обласної ради від 15.12.1998 № 4/19		+
45	2	Кононівський	загально-зоологічний	1500	Старобільський район, на північний схід від с. Кононівка	Біловодська с/р, Луганська ОО УТМР, Біловодська РО УТМР	Рішення Луганської обласної ради від 15.12.1998 № 4/19		+

46	3	Євсуг-Степове	загально-зоологічний	5000	Старобільський район, с. Євсуг, с. Степове, с. Копани	Біловодська с/р, Лозно-Олександрівська с/р, Луганська ОО УТМР, Біловодська РО УТМР	Рішення Луганської обласної ради від 15.12.1998 № 4/19		+
47	4	Лісова перлина	загально-зоологічний	3174	Сватівський район, на північ від с. Лозно-Олександрівка, ДП «Білокуракинське ЛМГ»	Лозно-Олександрівська с/р, ДП «Білокуракинське ЛМГ»	Рішення Луганської обласної ради від 04.09.1998 № 3/18		+
48	5	Суходольський	загально-зоологічний	483,8	Довжанський район, ДП «Сверловське ЛМГ»	ДП «Сверловське ЛМГ», Луганська ОО УТМР	Рішення Луганської обласної ради від 03.12.2009 № 32/23		+
49	6	Жеребець	загально-зоологічний	55	Севєродонецький район, ДП «Кремінське ЛМГ»	ДП «Кремінське ЛМГ»	Розпорядження керівника військово-цивільної адміністрації від 14.07.2015 № 297		+
50	7	Іллірійський	загально-зоологічний	3074,5754	Луганський район, Лутугинська м/р, між с. Іллірія, с Західне та с. Ясне	Лутугинська с/р, Луганська ОО УТМР, ДП «Іванівське ЛМГ», ПСП «Агрофірма Іллірія», ПСП «Агрофірма Еріка»	Рішення Луганської обласної ради від 15.12.1998 № 4/19, 21.08.2003 № 9/12, 31.08.2011 № 6/43, 28.02.2013 № 17/42		+
51	8	Гераськівський	загально-зоологічний	5346	Старобільський район, між смт Марківка та с. Рудівка	Марківська с/р, ДП «Біловодське ЛМГ», ТОВ «Айдар», СТОВ «Марківське», СТОВ «Фрунзе», ПрАТ «Агротон»	Рішення Луганської обласної ради від 15.12.1998 № 4/19		+
52	9	Балка Березова	загально-зоологічний	797,3	Старобільський район, Міловська с/р на південь від с. Журавське, на	Міловська с/р, Міловська РО УТМР	Рішення Луганської обласної ради від 15.12.1998 № 4/19;		+

					схід від с. Кирносово				
53	10	Перевальський	загально- зоологічний	2848,35	Алчевський район, Алчевська м/р,	ДП «Іванівське ЛМГ», Алчевська м/р, Перевальська РР ТМР	Рішення Луганської обласної ради від 31.08.2000 № 13/12, 03.09.2010 № 37/34		+
54	11	Терни	загально- зоологічний	730	Сватівський район, на північ від м. Сватове, на схід від с. Соснове	ДП «Сватівське ЛМГ», Сватівська м/р, Сватівська психоневрологічна лікарня	Рішення Луганської обласної ради від 19.11.1997 № 18/12		+
55	12	Містківський	загально- зоологічний	3880	Сватівський район, між населеними пунктами Містки, Рудівка, Петровське	Сватівська м/р, «Сватівське ЛМГ»	Рішення Луганської обласної ради від 19.11.1997 № 18/12		+
56	13	Сватівський	загально- зоологічний	3316	Сватівський район, на північний захід від м Сватове	Сватівська м/р, Коломийчеська с/р, ДП «Сватівське ЛМГ», СФГ «Бірюза», СФГ «Гнатівське»	Рішення Луганської обласної ради від 04.09.1998 № 3/18		+
57	14	Мілуватський лиман	загально- зоологічний	111	Сватівський район, с. Мілуватка	ДП «Сватівське ЛМГ», Сватівська м/р	Рішення Луганської обласної ради від 18.05.1995 № 6/8		+
58	15	Альошкін бугор	загально- зоологічний	312	Довжанський район, біля смт Свердловськ	Луганська ОО УТМР	Рішення Луганської обласної ради від 29.05.2010 № 36/37		+
59	16	Урочище Мурзине	загально- зоологічний	162,2	Довжанський район, біля с. Комсомольське, ДП «Свердловське ЛМГ»	ДП «Свердловське ЛМГ», Луганська ОО УТМР	Рішення Луганської обласної ради від 03.09.2010 № 37/35		+
60	17	Острів	загально- зоологічний	1,2	Щастинський район, на р. Сівеський Донец у створі просік кв. 9 та 12	ДП «Станично- Луганське ДЛМГ», Луганський природний заповідник	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+

					філіала «Станично-Луганське» ЛПЗ				
61	18	Кондрашевський	загально-зоологічний	2205	Щастинський район, берег р. Сіверський Донець	ДП «Станично-Луганське ДЛМГ»,	Рішення Луганської обласної ради від 19.11.1997 № 18/12		+
Разом				34496,4254					
Ботанічні									
62	1	Нагольчанський	ботанічний	795	Ровеньківський район, Антрацитівська с/р	Антрацитівська с/р, Антрацитівська РО УТМР	Рішення Луганської обласної ради від 31.08.2011 № 6/38		+
63	2	Кошарський	ботанічний	215	Ровеньківський район, Ровенківська с/р, на північний схід від с. Михайлівка	ДП «Свердловське ЛМГ, Ровенківська с/р, Луганська ОО УТМР	Рішення Луганської обласної ради від 24.02.2012 № 10/56		+
64	3	Стінки ліскові	ботанічний	64	Старобільський район, ДП «Біловодське ЛМГ», Біловодське л-во	ДП «Біловодське ЛМГ»	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
65	4	Кленовий ліс	ботанічний	308,8937	Сватівський район, Білокуракинська с/р	ДП «Білокуракинське ЛМГ», Білокуракинська с/р	Рішення Луганської обласної ради від 30.04.2013 № 18/30		+
66	5	Серебрянський	ботанічний	107,1	Сєверодонецький район, ДП «Кремінське ЛМГ», Серебрянське л-во	ДП «Кремінське ЛМГ»	Рішення Луганської обласної ради від 25.12.2001 № 20/20		+
67	6	Лісне	ботанічний	271	Луганський район, Лутугинська м/р, між с. Круглик та с. Лісне, взовж р. Ольховка	Лутугинська м/р, ДП «Іванівське ЛМГ»	Рішення Луганської обласної ради від 17.04.2009		+
68	7	Волнухинський	ботанічний	355	Луганський район, Лутугинська м/р,	Лутугинська м/р, Лутугинська ОО УТМР	Рішення Луганської обласної ради від 30.12.2010 № 2/24		+

69	8	Білоріченський	ботанічний	693	Луганський район, Лутугинська м/р	Лутугинська м/р, ДП «Іванівське ЛМГ», Луганська ОО УТМР	Рішення Луганської обласної ради від 30.12.2010 № 2/25		+
70	9	Крейдяні Відслонення	ботанічний	30	Старобільський район, Міловська с/р	Міловська с/р, Міловська РО УТМР	Рішення Луганської обласної ради від 24.03.1992 № 92		+
71	10	Великоцький	ботанічний	252,6683	Старобільський район, Міловська с/р	Міловська с/р, ДП «Біловодське ЛМГ», Міловська РО УТМР	Рішення Луганської обласної ради від 25.02.2011 № 3/41		+
72	11	Урочище Колядовка	ботанічний	83,7206	Старобільський район, Міловська с/р	Міловська с/р, ДП «Біловодське ЛМГ»	Рішення Луганської обласної ради від 25.02.2011 № 3/43		+
73	12	Урочище Розсохувате	ботанічний	180,5	Старобільський район, Міловська с/р	Міловська с/р, ДП «Біловодське ЛМГ»	Рішення Луганської обласної ради від 25.02.2011 № 3/42		+
74	13	Урочище «Верхнє»	ботанічний	62,3164	Старобільський район, Міловська с/р	ДП «Біловодське ЛМГ»	Рішення Луганської обласної ради від 30.04.2013 № 18/31		+
75	14	Крейдяні скелі	ботанічний	97,1884	Старобільський район, Новопсковська с/р	ДП «Старобільське ЛМГ», Новопсковська с/р	Рішення Луганської обласної ради від 25.09.2008 № 24/20		+
76	15	Новорозсо- шанський	ботанічний	135,3576	Старобільський район, Новопсковська с/р	Новопсковська с/р, ДП «Старобільська ЛМГ»	Рішення Луганської обласної ради від 24.02.2012 № 10/62		+
77	16	Гончарівський	ботанічний	389	Сватівський район, Нижньодувнська с/р	Нижньодувнська с/р ДП «Сватівське ЛМГ»	Рішення Луганської обласної ради від 18.05.1995 № 6/8		+
78	17	Курячий	ботанічний	137	Довжанський район, Довжанська м/р, Свердловське л-во	ДП «Свердловське ЛМГ»	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради ради від 28.06.1984 № 247		+
79	18	Медвежанськи й	ботанічний	36	Довжанський район, Довжанська м/р, Свердловське л-во	ДП «Свердловське ЛМГ»	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради ради від 28.06.1984 № 247		+

80	19	Камишнянський	ботанічний	95	Щастинський район, с. Камишне	Камишнянська с/р, ДП «Станично-Луганське ДЛМГ», Станично-Луганське РО УТМР	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради ради від 28.06.1984 № 247		+
81	20	Піщаний	ботанічний	120	Щастинський район, Піщане л-во	ДП «Станично-Луганське ДЛМГ»,	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради ради від 28.06.1984 № 247		+
Разом				4427,745					
Ентомологічні									
82	1	Раздольнянські ставки	ентомологічний	67,2	Сватівський район, с. Просторне	Білокуракинська с/р, гр. Міщеряков	Рішення виконкому Луганської обласної ради від 24.03.1992 № 92, 28.02.2013 № 17/37		+
83	2	Рідкодуб	ентомологічний	8,6	Алчевський район, 1,7 км на північ від с. Орехово	ДП «Севєродонецьке ЛМГ», Кадіївська с/р	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради ради від 28.06.1984 № 247		+
84	3	Кримський	ентомологічний	10	Севєродонецький район, Гірська м/р, 5 км на південний схід від с. Кримське	Гірська м/р	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради ради від 28.06.1984 № 247		+
85	4	Червоноярівський	ентомологічний	4	Луганський уграйон, 1,5 км на північний захід від с. Красний Яр	ДП «Лутугинське ЛМГ»	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради ради від 28.06.1984 № 247, Рішення Луганської обласної ради від 31.08.2011 № 6/39		+
Разом				89,8					
Гідрологічні									
86	1	Кремінські каптажі	гідрологічний	3900	Севєродонецький район, на південно-західній околиці м. Кремінна,	ДП «Кремінське ЛМГ», МПП «Стимул», ФГ «Стимул777,	Рішення Луганської обласної ради від 17.03.1994		+

					у балці Піщаний Єрик	ФГ «Ірина», ДСП «Норка», Укравтодор у Луганській області, Кременське ВУВКГ, Кременська ЗОШ, Кременський завод «Хімавтоматика», Луганські МСМ НЕК Укренерго			
87	2	Кримська дача	гідрологічний	393	Щастинський район, Новоайдарська с/р., ДП «Новоадіраське ЛМГ», Капітанівське л-во	ДП «Новоайдарське ЛМГ», Новоайдарська с/р, Щастинська м/р	Рішення Луганської обласної ради від 08.09.2006 № 5/19		+
Разом				4393					
Лісові									
88	1	Глухий бір	лісовий	92	Ровеньківський район, ДП «Іванівське ЛМГ»	ДП «Іванівське ЛМГ», Антрацитівська РО УТМР	Рішення Луганської обласної ради від 28.02.2013 № 17/34		+
89	2	Білолуцький	лісовий	450	Старобільський район, ДП «Старобільське ЛМГ», Білолуцьке л-во	ДП «Старобільське ЛМГ»	Рішення Луганської обласної ради від 24.03.1992 № 92		+
90	3	Закам'янський	лісовий	1186	Старобільський район, ДП «Старобільське ЛМГ» Новопсковське л-во	ДП «Старобільське ЛМГ»	Рішення Луганської обласної ради від 24.03.1992 № 92		+
91	4	Айдарська тераса	лісовий	92	Щастинський район, ДП «Новоайдарське ЛМГ»	ДП «Новоадіраське ЛМГ»	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+

92	5	Мінаєвська діброва	лісовий	359,3188	Щастинський район, ДП «Новоайдарське ЛМГ»	ДП «Новоайдарське ЛМГ»	Рішення Луганської обласної ради від 28.02.2013 №17/38		+
93	6	Білогорівський	лісовий	344	Сєверодонецький район, ДП «Сєверодонецьке ЛМГ»	ДП «Сєверодонецьке ЛМГ», Попаснянка РР ТМР	Рішення Луганської обласної ради від 23.12.2005 № 22/14		+
94	7	Горіхівська діброва	лісовий	351,7	Алчевський район, Кадіївська с/р	ДП «Сєверодонецьке ЛМГ», Попаснянка РР ТМР	Рішення Луганської обласної ради від 28.02.2013 № 17/32		+
95	8	Золотарівський	лісовий	59	Сєверодонецький район, ДП «Сєверодонецьке ЛМГ»	ДП «Сєверодонецьке ЛМГ», Попаснянка РР ТМР	Рішення Луганської обласної ради від 23.12.2005 № 22/14		+
96	9	Пригодівський	лісовий	69,8	Старобільський район, ДП «Старобільське ЛМГ», Старобільське л-во	ДП «Старобільське ЛМГ»	Рішення Луганської обласної ради від 30.08.2007 № 15/15		+
97	10	Передільський	лісовий	126,5	Щастинський район, Щастинська м/р, ДП «Станично-Луганське ДЛМГ»	ДП «Новоайдарське ЛМГ», Луганська ОО УТМР	Рішення Луганської обласної ради від 25.02.2011 № 3/40		+
98	11	Луганський	лісовий	1340,2663	Луганський район, м. Луганськ	ДП «Луганське ЛМГ»	Рішення Луганської обласної ради від 24.02.2012 № 10/58		+
99	12	Веселогірський	лісовий	94,67	Луганський район, Луганська м/р	Луганська м/р, ДП «Луганське ЛМГ	Рішення Луганської обласної ради від 24.02.2012 № 10/59		+
100	13	Плоский ліс	лісовий	24,5398	Сватівський район, Коломийчиська с/р, ДП «Сватівське ЛМГ»	ДП «Сватівське ЛМГ»	Розпорядження голови обласної державної адміністрації - керівника овца від 04.09.2020 № 584		+
Разом				4589,7949					

Орнітологічні									
101	1	Зориновський	орнітологічний	20	Старобільський район, в 0,9 км на південний схід від залізничної станції Зориновка	Міловська с/р, Міловська РО УТМР	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
Разом				20					
Іхтіологічні									
102	1	Айдарський	іхтіологічний	192	Старобільський район, Новопсковська с/р	ДП «Старобільська ЛМГ», Новопсковська с/р	Рішення Луганської обласної ради від 30.05.2002 № 2/53		+
103	2	Донецький	іхтіологічний	247	Щастинський район, 7 км течії р. Сіверський Донець та 1,5 км нижньої течії р. Євсуг	ДП «Станично-Луганське ДЛМГ», ДП «Луганське ЛМГ», Новопсковська с/р, Луганська м/р	Рішення Луганської обласної ради від 18.05.1995 № 6/8		+
104	3	Деркульський	іхтіологійний	343,08	Щастинський район, ДП «Станично-Луганське ДЛМГ», Станично-Луганська с/р	ДП «Станично-Луганське ДЛМГ», Станично-Луганська с/р	Рішення виконкому Луганської обласної ради від 24.03.1992 № 92		+
105	4	Айдарський	іхтіологічний	158,4	Старобільський район, біля с. Лиман	Старобільська м/р, ДП «Старобільська ЛМГ», Старобільський психоневрологічний диспансер	Рішення Луганської обласної ради від 15.12.1998 № 4/19		+
Разом				940,4800					
Всього заказників				57330,7124					

Памятки природи									
гідрологічні									
06	1	Чехівська криниця	гідрологічна	1	Ровеньківський район, Антрацитівське л-во, південна околиця с. Садове, схил балки Рагожина, басейн р. Крепелька	ДП «Іванівське ЛМГ»	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
107	2	Водяна криниця	гідрологічна	1	Старобільський район, ДП «Біловодське ЛМГ»	ДП «Біловодське ЛМГ»	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
108	3	Климівське джерело	гідрологічна	0,1	Сєверодонецький район, Рубіжанська м/р, околиця с. Климівка	Рубіжанська м/р	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
109	4	Новонікольське джерело	гідрологічна	0,1	Старобільський район, Міловська с/р, північно-західна околиця с. Новонікольське. Правий беріг р. Камишна, басейн р. Деркул	Міловська с/р	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
110	5	Криштальна	гідрологічна	0,1	Старобільський район, Міловська с/р, 250 м на захід від околиці с. Стрільцівка,	Міловська с/р	Рішення Луганської обласної ради від 29.09.1999 № 8/7		+
111	6	Калмичанка	гідрологічна	0,1	Старобільський район, с. Калмичанка	Міловська с/р	Рішення Луганської обласної ради від 29.09.1999 № 8/7		+

112	7	Золотівське джерело	гідрологічна	0,1	Алчевський район, південна околиця м. Первомайськ	Гірська м/р	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
113	8	Горіхівське джерело	гідрологічна	0,1	Алчевський район, 1 км., на захід-південно-захід с. Орехово	ДП «Севєродонецька ЛМГ»	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
114	9	Рай-Олександрівське джерело	гідрологічна	0,1	Севєродонецький район, 0,6 км на південь від с. Рай-Олександрівка, верхів'я балки Берестової	Севєродонецька м/р, ДП «Севєродонецьке ЛМГ»	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
115	10	Джерело Горське	гідрологічна	0,1	Севєродонецький район, Кадіївська с/р м. Первомайськ, м. Горськ	Кадіївська с/р	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
116	11	Джерело Містки	гідрологічна	0,1	Сватівський район, Сватівська м/р, с. Містки	Сватівська м/р	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
117	12	Верхній ставок	гідрологічна	5	Сватівський район, Сватівська м/р, с. Петрівка	Сватівська м/р	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
118	13	Нижній ставок	гідрологічна	5	Сватівський район, Сватівська м/р, с. Петрівка	Сватівська м/р	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
119	14	Джерело Попівське	гідрологічна	0,1	Сватівський район, Коломийчеська с/р, с. Попівка	Коломийчеська с/р	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+

120	15	Джерело Ковалівське I	гідрологічна	0,1	Сватівський район, Коломийчеська с/р, с. Ковалівка	Коломийчеська с/р	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
121	16	Джерело Ковалівське II	гідрологічна	0,1	Сватівський район, Коломийчеська с/р, с. Ковалівка	Коломийчеська с/р	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
122	17	Велико- Чернігівське джерело	гідрологічна	0,1	Щастинський район, Ніжньотеплівська с/р, північна окраїна с. Велика Чернігівка	Ніжньотеплівська с/р	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
123	18	Кибикинська криниця	гідрологічна	0,1	Щастинський район, Станично- Луганська с/р, околиця с. Станиця Луганська	Станично-Луганська с/р	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
124	19	Джерело «Козаче»	гідрологічна	0,4703	Сватівський район, Сватівська м/р	Сватівська м/р	Розпорядження голови обласної військо- цивільної адміністрації від 01.04.2015 № 117		+
125	20	Лозовське джерело	гідрологічна	0,1	Старобільський район, Щульгінська с/р	Щульгінська с/р	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
126	21	Новоборовське джерело	гідрологічна	0,1	Старобільський район, Старобільська с/р	Старобільська м/р	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
127	22	Шпотинське джерело	гідрологічна	0,1	Старобільський район, Чмирівська с/р, с. Шпотино	Чмирівська с/р	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+

128	23	Пантелеймонов а криниця	гідрологічна	0,05	Старобільський район, Новопсковська с/р, ДП «Старобільське ЛМГ»	ДП «Старобільське ЛМГ»	Рішення Луганської обласної ради від 04.03.2014 № 23/16		+
129	24	Христине джерело	гідрологічна	0,05	Старобільський район, Новопсковська с/р, ДП «Старобільське ЛМГ»	ДП «Старобільське ЛМГ»	Рішення Луганської обласної ради від 04.03.2014 № 23/15		+
130	25	Лісова прохолода	гідрологічна	0,1	Сватівський район, Сватівська м/р, ДП «Кремінське ЛМГ, Житлівське л-во	Сватівська м/р	Розпорядження голови обласної державної адміністрації – керівника військо-цивільної адмінтрації від 27.06.2017 № 426		+
131	26	Новокраснянк і джерела	гідрологічна	0,1	Сєверодонецький район, Кремінська м/р, ДП «Кремінське ЛМГ»	ДП «Кремінське ЛМГ»	Розпорядження голови обласної державної адміністрації – керівника військо-цивільної адмінтрації від 27.06.2017 № 427		+
Разом				14,4703					
Комплексні									
132	1	Свинарська балка	комплексна	5	Старобільський район, ДП «Біловодське ЛМГ»	ДП «Біловодське ЛМГ»	Розпорядження голови Луганської обласної військо-цивільної адмінтрації від 27.06.2027 № 427		+
133	2	Зарічна	комплексна	245,7	Старобільський район, Біловодська с/р, с. Новолимарівка	Біловодська с/р, Луганське ОО УТМР	Рішення Луганської обласної ради від 30.12.2010 № 2/23		+
134	3	Чавілкін бугор	комплексна	4,2	Луганський район, с. Оріхівка	Лутугинська с/р	Рішення Луганської обласної ради від 03.09.2010 № 37/36		+

135	4	Ліснополянськ а	комплексна	285,5216	Старобільський район, Марківська с/р	Марківська с/р, Луганське ОО УТМР	Рішення Луганської обласної ради від 30.12.2010 № 2/20		+
136	5	Лотиківська діброва	комплексна	6,5	Алчевський район, с. Лотикове	Зимогір'ївська с/р	Рішення Луганської обласної ради від 03.12.2009 № 32/22		+
137	6	Бутківський терасний парк	комплексна	18,2	Старобільський район, Старобільська м/р, на околиці с. Бутківка	ДП «Старобільське ЛМГ», Старобільська м/р	Рішення Луганської обласної ради від 17.04.2003 № 7/23		+
138	7	Гора Куца	комплексна	156	Щастинський район, Новоайдарська с/р, ДП «Новоайдарське ЛМГ», Новоайдарське л-во	ДП «Новоайдарське ЛМГ», Новоайдарська с/р	Розпорядження голови обласної державної адміністрації – керівника військо- цивільної адмінтрації від 27.06.2017 № 425		+
139	8	Гора Пристін	комплексна	90	Старобільський район, Новопсковська с/р	Новопсковська с/р	Розпорядження голови обласної державної адміністрації – керівника військо- цивільної адмінтрації від 26.11.2021 № 757		+
Разом				811,1216					
Ботанічні									
140	1	Ясенева захисна лісосмуга	ботанічна	15,09	Старобільський район, на південний схід від с. Крейдяне	Новолимарівська с/р, Лимарівський конезавод № 61	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
141	2	Двохсотрічні дуби	ботанічна	1	Старобільський район, ДП «Біловодське ЛМГ»	ДП «Біловодське ЛМГ»	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
142	3	Воронець	ботанічна	0,5	Старобільський район, ДП «Біловодське ЛМГ»	ДП «Біловодське ЛМГ»	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від		+

							28.06.1984 № 247		
143	4	Олександропільська	ботанічна	40	Сватівський район, біля с. Олександропіль	Троїцька с/р	Рішення Луганської обласної ради від 29.09.1999 № 8/7		+
144	5	Велика долина	ботанічна	6	Сватівський район, Білокуракинська с/р	Білокуракинська с/р	Рішення Луганської облради народних депутатів від 24.02.1995 № 5/9		+
145	6	Еремурусовий схил	ботанічна	95,475	Довжанський район, Сорокинська с/р, поблизу с. Липове	Сорокинська с/р	Рішення Луганської обласної ради від 30.12.2010 № 2/22		+
146	7	Красна	ботанічна	118,768	Луганський район, Молодогвардійська с/р	Молодогвардійська с/р	Рішення Луганської обласної ради від 28.02.2013 № 17/41		+
147	8	Балка Плоська	ботанічна	291,6	Луганський район, околиці с. Розкішне	Луганська м/р, ДП «Луганське ЛМГ», ДП «Іванівське ЛМГ», Челюскінська с/р	Рішення Луганської обласної ради від 21.11.2002 № 5/24		+
148	9	Знам'янський яр	ботанічна	141,2	Луганський район, південна околиця с. Розкішне	Луганська ОО УТМР, Луганська м/р, ДП «Луганське ЛМГ»	Рішення Луганської обласної ради від 21.11.2002 № 5/24, 25.02.2011 № 3/39		+
149	10	Співаківська	ботанічна	58,74	Щастинський район, західна околиця с. Співаківка, правий беріг р. Айдар	Новоайдарська с/р	Рішення Луганської обласної ради від 04.09.1998 № 3/18, 25.11.2011 № 7/29		+
150	11	Новобіла	ботанічна	2407,12	Старобільський район, Білолуцька с/р	Білолуцька с/р, ДП «Старобільське ЛМГ»	Рішення Луганської обласної ради від 29.09.1999 № 8/7, 31.08.2000 № 13/12		+
151	12	Осинівська	ботанічна	116	Старобільський район, ДП	ДП «Старобільське ЛМГ»	Рішення Луганської обласної ради від		+

					«Старобільське ЛМГ», Білолуцьке л-во, південні околиці с. Темяшко		30.05.2002 № 2/53		
152	13	Дубовий гай	ботанічна	10	Сєверодонецький район, м. Золоте, м. Первомайськ	Гірська м/р	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
153	14	Віковий дуб – 2	ботанічна	0,01	Сєверодонецький район, Гірська м/р, м. Первомайськ, м. Золоте, середня школа № 19	Гірська м/р	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
154	15	Селезнівська балка	ботанічна	22,8	Алчевський район, м. Перевальськ	Алчевська м/р	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
155	16	Ім. Бориса Гринчека	ботанічна	0,2	Алчевський район, с. Михайлівка	Алчевська м/р	Рішення Луганської обласної ради від 31.08.2000 № 13/12		+
156	17	Вікова липа	ботанічна	0,01	Ровеньківський район, м. Ровеньки, у міської лікарні	Центральна міська лікарня	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
157	18	Віковий дуб	ботанічна	0,01	Ровеньківський район, м. Ровеньки, територія парка ім. Героїв Великої Вітчизняної війни	КП "Міський парк культури та відпочинку ім. Героїв Великої Вітчизняної війни"	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
158	19	Кармазинівка	ботанічна	48,36	Сватівський район, біля с. Кармазинівка	Коломийчеська с/р	Рішення Луганської обласної ради від 14.12.2000 № 14/10		+
159	20	Надія	ботанічна	118,56	Сватівський район, Коломийчеська с/р	Коломийчеська с/р	Рішення Луганської обласної ради від		+

							14.12.2000 № 14/10		
160	21	Провальський дуб	ботанічна	0,01	Довжанський район, с. Черемшино	ДП «Свердловське ЛМГ»	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
161	22	Гришино	ботанічна	460	Щастинський район, Широківська с/р, між с. Чугинка, Золотарівка, Красний Деркул	Широківська с/р, ДП «Станично-Луганське ДЛМГ», Станично-Луганська РО УТМР	Рішення Луганської обласної ради від 15.12.1998 № 4/19		+
162	23	Ганнівський ліс	ботанічна	450	Алчевський район, Кадіївська с/р	Кадіївська с/р, ДП «Луганське ЛМГ»	Рішення Луганської обласної ради від 24.02.2012 № 10/53		+
163	24	Новочервоненська	ботанічна	194,3459	Сватівський район, Нижньодуванська с/р	Нижньодуванська с/р, ДП «Білокуракинське ЛМГ»	Рішення Луганської обласної ради від 24.02.2012 № 10/60		+
Разом				4595,7989					
Геологічні									
164	1	Кисилівські оголення	геологічні	5	Сватівський район, Білокуракинська с/р, північна околиця с. Киселівка, західна околиця с. Лубянки	Білокуракинська с/р	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
165	2	Мар'їн стрімчак	геологічні	4	Алчевський район, м. Брянка в районі с. Старої Замківки близько 8 км на північний захід від залізничної станції Орловська	Кадіївська м/р	Рішення Луганської облради від 17.04.2003 №7/23		+
166	3	Менчікуровський розріз	геологічні	3	Луганський район, Лутугинська с/р	Лутугинська с/р	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від		+

							28.06.1984 № 247		
167	4	Балка «Довга»	геологічні	5	Луганський район, на східній околиці с. Іллірія, охоплює серединну частину балки Безіменної, що впадає в р. Ольховку	Лутугинська с/р	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
168	5	Балка «Безіменна»	геологічні	5	Луганський район, Лутугинська с/р, на східній околиці с. Іллірія, охоплює серединну частину балки Безіменної, що впадає в р. Ольховку	Лутугинська с/р	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
169	6	Балка Кривенький Яр	геологічні	6,9	Луганський район, південно-західна околиця смт Успенка, балка відкривається в долину р. Ольховка	ДП «Іванівське ЛМГ»	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247, Рішення Луганської міської ради від 31.08.2011 № 6/41		+
170	7	Юр'ївська	геологічні	4	Алчевський район, Алчевська м/р, на північ від с. Юр'ївка,	Алчевська м/р	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
171	8	Баранячі лоби	геологічні	2	Щастинський район, Новоайдарська с/р, с. Айдар- Миколаївка	Новоайдарська с/р	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
172	9	Осинівські піщаники	геологічні	5	Старобільський район, Новопсковська с/р,	Новопсковська с/р	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від		+

					на південь від с. Осинівка		28.06.1984 № 247		
173	10	Марфина могила	геологічні	1	Сєвєродонецький район, Гірська с/м, м. Первомайськ, північно-західна околиця с. Тошківка	Гірська м/р	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
174	11	Куземівський яр	геологічні	5	Сватівський район, Коломийчеська с/р, східна околиця с. Куземівка	Коломийчеська с/р	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
175	12	Королівські скелі	геологічні	5	Довжанський район, с. Черемшино	Довжанська м/р	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
176	13	Слов'яносербс ька	геологічні	4	Алчевський район, Зимогір'ївська м/р	Зимогір'ївська м/р, ТОВ «ЛЕО»	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
177	14	Причепилівськ а	геологічні	4	Щастинський район, с. Причепилівка	Гірська м/р	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
Разом				58,9					
Всього пам'яток природи				5480,2908					
Заповідні урочища									
178	1	Дерезувате	заповідне урочище	560	Ровеньківський район, Антрацитівське л-во	ДП «Іванівське ЛМГ»	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
179	2	Дубовий гай	заповідне урочище	5	Сєвєродонецький район, ДП «Кремінське ЛМГ»	ДП «Кремінське ЛМГ»	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+

180	3	Білоусова Садка	заповідне урочище	7,7	Севєродонецький район, ДП «Кремінське ЛМГ», Серебрянське л-во, Білоусова садка	ДП «Кремінське ЛМГ»	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
181	4	Вільшаник	заповідне урочище	15,4	Севєродонецький район, ДП «Кремінське ЛМГ»	ДП «Севєродонецьке ЛМГ»	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247,		+
182	5	Сіточне	заповідне урочище	13	Севєродонецький район, ДП «Кремінське ЛМГ», Сіточне л-во	ДП «Кремінське ЛМГ»	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
183	6	Широке	заповідне урочище	121,6288	Севєродонецький район, ДП «Кремінське ЛМГ»	ДП «Кремінське ЛМГ»	Розпорядження керівника військово- цивільної адміністрації від 26.05.2016 № 194		+
184	7	Горіхове	заповідне урочище	41	Щастинський район, ДП «Новоайдарське ЛМГ», Гречишкіне л-во	ДП «Новоайдарське ЛМГ»	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
185	8	Капітанівський ліс	заповідне урочище	542	Щастинський район, ДП «Новоайдарське ЛМГ», Капітанівське л-во	ДП «Новоайдарське ЛМГ»	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
186	9	Огидне	заповідне урочище	71	Старобільський район, ДП «Старобільське ЛМГ», Новопсковське л-во	ДП «Старобільське ЛМГ»	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
187	10	Луг	заповідне урочище	117	Старобільський район, ДП «Старобільське	ДП «Старобільське ЛМГ»	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від		+

					ЛМГ, Новопсковське л-во		28.06.1984 № 247		
188	11	Зуєв ліс	заповідне урочище	47	Старобільський район, ДП «Старобільське ЛМГ», Білолуцьке л-во	ДП «Старобільське ЛМГ»	Рішенням Луганської облради від 17.04.2003 № 7/23		+
189	12	Слобожанське	заповідне урочище	104	Старобільський район, ДП «Старобільське ЛМГ, Білолуцьке л- во	ДП «Старобільське ЛМГ»	Рішенням Луганської облради від 17.04.2003 № 7/23		+
190	13	Шамраєва дача	заповідне урочище	330,5019 548,4981	Щастинський район та Северодонецький район, ДП «Северодонецьке ЛМГ»	ДП «Северодонецьке ЛМГ»	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247, Рішення Луганської обласної ради від 31.08.2011 № 6/42		+
191	14	Нижньодуванс ьке	заповідне урочище	30	Сватівський район, Нижньодуванська с/р, ДП «Сватівське ЛМГ», с. Нижня Дуванка	Нижньодуванська с/р, ДП «Сватівське ЛМГ»	Рішення Луганської обласної ради від 17.03.1994		+
192	15	Біляєвське	заповідне урочище	176,5	Щастинський район, ДП «Луганське ЛМГ», Слов'яносербське л-во	ДП «Луганське ЛМГ»	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
193	16	Піщане	заповідне урочище	98	Щастинський район, ДП «Станично- Луганське ДЛМГ», Піщане л-во	ДП «Станично- Луганське ДЛМГ»	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
194	17	Киселева балка	заповідне	154	Щастинський	ДП «Станично-	Рішення виконкому		+

			урочище		район, ДП «Станично- Луганське ДЛМГ»,	Луганське ДЛМГ»	Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		
195	18	Соснове	заповідне урочище	67	Старобільський район, ДП «Старобільське ЛМГ,	ДП «Старобільське ЛМГ»	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
196	19	Широке	заповідне урочище	96	Старобільський район, ДП «Старобільське ЛМГ,	ДП «Старобільське ЛМГ»	Рішення Луганської обласної ради від 17.04.2003 № 7/23		+
197	20	Хрящуха	заповідне урочище	14,9	Сєверодонецький район, Кремінська с/р ДП «Кремінське ЛМГ», лісництво	ДП «Кремінське ЛМГ»	Розпорядження керівника військово- цивільної адміністрації від 05.01.2016 № 2		+
Разом				3160,1288					
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва									
198	1	Парк Дружба	парк-пам'ятка	30	Ровеньківський район, Антрацитівська с/р, на схід від м. Антрацит	Антрацитівська с/р	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
199	2	Парк ім. Перемоги	парк-пам'ятка	14,1676	Ровеньківський район, м. Антрацит	Антрацитівський міський парк культури та відпочинку ім. Перемоги, ТОВ «Темп-ЛТД-А», ТОВ «ЛЕО»	Рішення виконкому Ворошиловградської о/р від 28.06.1984 № 247, Рішення Луганської о/р від 25.11.2011 № 7/28		+
200	3	Сквер ім. Героїї Великої Вітчизняної війни	парк-пам'ятка	1,5	Луганський район, м. Луганськ	ЛКП "Комбінат зеленого господарства та благоустрою", Луганська м/р	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
201	4	Сквр ім. Молодої	парк-пам'ятка	6,4	Луганський район, м. Луганськ	ЛКП "Комбінат зеленого господарства	Рішення виконкому Ворошиловградської		+

		гвардії				та благоустрою", Луганська м/р	обласної ради від 28.06.1984 № 247		
202	5	Сватівський парк	парк-пам'ятка	16	Сватівський район, с. Соснове	Сватівська психоневрологічна лікарня м. Сватове	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
203	6	Мілуватський водолій	парк-пам'ятка	17	Сватівський район, околиця с. Мілуватка	Сватівська м/р	Рішення Луганської обласної ради від 31.08.2000 № 13/12		+
204	7	Селезнівський парк	парк-пам'ятка	22	Алчевський район, с. Селезнівка	Алчевська м/р	Рішення виконкому Ворошиловградської обласної ради від 28.06.1984 № 247		+
Разом				107,0676					
Всього загальнодержавного значення				14389,7164					
Всього місцевого значення				80089,1996					
Всього територій та об'єктів ПЗФ				94478,9160					

Водно-болотні угіддя міжнародного значення

Таблиця 52

Кількість, од.	Усього, тис. га	% від загальної площі території
1	2	3
-	-	-

11. Формування екологічної мережі

З метою розширення площі територій природоохоронного призначення, поліпшення умов для формування та відновлення довкілля, збереження ландшафтного та біологічного різноманіття до повномасштабного вторгнення проводилась робота з розробки та удосконалення схеми формування екологічної мережі Луганської області.

Починаючи з 24.02.2022 та по теперішній час, переважна більшість території Луганської області тимчасово окупована збройними формуваннями країни-агресора. Територія області підконтрольна Уряду України знаходиться в зоні бойових дій (безпосереднього вогневого контакту з ворогом) або під постійним артилерійсько-мінометним вогнем ворога. У зв'язку із чим, заходи, з 24.02.2022 щодо формування екологічної мережі, не проводились.

Складові структурних елементів екологічної мережі в розрізі одиниць адміністративно-територіального устрою регіону (в розрізі земель, які були підконтрольні Уряду України з 2014 р. по 24.02.2022)

Таблиця 53

№ з/п	Адміністративно-територіальні одиниці регіону	Загальна площа, тис. га	Загальна площа екомережі, тис. га	Складові елементи екомережі, тис. га										
				Території та об'єкти ПЗФ	землі водного фонду	водно-болотні угіддя	водоохоронні зони	землі лісового фонду	полезахисні лісові смуги та інші захисні насадження, які не віднесені до земель	землі оздоровчого призначення з їх	землі рекреаційного призначення, які використовуються для організації масового відпочинку населення і туризму та проведення спортивних заходів	пасовища, сіножаті	радіоактивно забруднені землі, що не використовуються в господарстві	інші природні території, об'єкти, землі
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Луганська область	1838,9	1751,234	75,87	-	-	290	-	-	0,104	0,651	399,3	-	

Примітка: Починаючи з 24.02.2022 та по теперішній час, переважна більшість території Луганської області тимчасово окупована збройними формуваннями країни-агресора. Територія області підконтрольна Уряду України знаходиться в зоні бойових дій (безпосереднього вогневого контакту з ворогом) або під постійним артилерійсько-мінометним вогнем ворога. У зв'язку із чим, заходи, з 24.02.2022 щодо формування екологічної мережі, не проводились.

Переліки територій та об'єктів екологічної мережі

Таблиця 53.1

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території та об'єкта до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/ кадастровий номер та цільове призначення	Власник (користувач) земельної ділянки	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I. Загальнодержавного значення								
	-	-	-	-	-	-	-	-
Ключові								
	-	-	-	-	-	-	-	-
Буферні								
	-	-	-	-	-	-	-	-
Сполучні								
	-	-	-	-	-	-	-	-
Відновлювальні								
	-	-	-	-	-	-	-	-
II. Місцевого значення								
	-	-	-	-	-	-	-	-
Ключові								
	-	-	-	-	-	-	-	-
Буферні								
	-	-	-	-	-	-	-	-
Сполучні								
	-	-	-	-	-	-	-	-
Відновлювальні								
	-	-	-	-	-	-	-	-

Примітка: Починаючи з 24.02.2022 та по теперішній час, переважна більшість території Луганської області тимчасово окупована збройними формуваннями країни-агресора. Територія області підконтрольна Уряду України знаходиться в зоні бойових дій (безпосереднього вогневого контакту з ворогом) або під постійним артилерійсько-мінометним вогнем ворога. У зв'язку із чим, заходи, з 24.02.2022 щодо формування екологічної мережі, не проводились.

12. Поводження з відходами та небезпечними хімічними речовинами

Внаслідок військової агресії Російської Федерації, яка розпочалась у 2014 році, та подальшої ескалації військових вій у 2022 році, більшість території Луганської області тимчасово окупована збройними формуваннями країни – агресора. Територія області підконтрольна Уряду України знаходиться в зоні активних бойових дій (безпосереднього вогневого контакту з ворогом) або під постійним артилерійсько-мінометним вогнем ворога.

Статистична звітність щодо загальної кількості відходів, утворених у 2023 році, відсутня. Згідно з пунктом 1 Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни", фізичні особи, фізичні особи-підприємці, юридичні особи під час воєнного стану або стану війни та протягом трьох місяців після його припинення мають право не подавати статистичну та фінансову звітність. У зв'язку із цим, статистична інформація щодо динаміки основних показників поводження з відходами за 2023 рік відсутня.

Повномасштабне вторгнення Російської Федерації призвело до колосального руйнування інфраструктури та знищення міст та селищ Луганської області. Станом на 18.12.2023 у запровадженій Офісом Президента України Державній електронній системі обліку руйнувань, статусу відновлення інфраструктури України зареєстровано 12005 пошкоджених об'єктів, у тому числі 9875 об'єктів житлової забудови, 22 об'єкти водопостачання та водовідведення, 58 об'єктів енергетики, 194 об'єкта охорони здоров'я, 11 об'єктів соціального захисту, 29 об'єктів спорту, 140 об'єктів промисловості та інші.

Військові дії призвели до масштабного руйнування промислових підприємств, житлових будинків, об'єктів соціальної сфери, інфраструктури та ін. У зв'язку з цим однією з гострих проблем в області стануть відходи від руйнувань.

Говорячи про проблему утилізації відходів від руйнації, слід зазначити, що у першу чергу вони потребують сортування. За своїм складом ці відходи відрізняються від будівельних відходів, адже містять металопластик і скло, матеріали оздоблення фасаду, армувальну сітку, мінеральну вату, матеріали внутрішнього оздоблення, стінові матеріали, покрівлю, побутові речі й уламки деревини — окремо всі ці залишки могли б бути використані, але в наявному стані, коли всі вони перемішані в завалах, потребують дуже ретельного сортування. Після сортування необхідно буде визначити групи матеріалів, які можуть бути використані повторно (наприклад, скло, метал, пластик, бетон), а які не підлягають переробці й потребують утилізації (наприклад, термодетформовані елементи теплоізоляції фасаду).

Щороку на території області утворювалось близько 637 тис. м³ ТПВ, які збиралися та вивозились на полігони побутових відходів, більшість із яких не відповідали екологічним та санітарним нормам, перш за все, через недотримання технології їх розміщення, а саме: не здійснювалось ущільнення та пересипання інертним шаром, не забезпечувалися заходи зі збору та знешкодження фільтрату, не було організовано відведення зливових стоків, не здійснювався контроль за впливом на навколишнє природне середовище.

На сьогодні не відомий технічний стан полігонів, які були розташовані на території області, підконтрольній Україні до 2014 року.

Екологічно-небезпечним об'єктом області є полігон для видалення небезпечних відходів та відходів, що не є небезпечними, хімічних підприємств Лисичансько-Рубіжанського регіону (далі – полігон), де протягом багатьох десятиріч упереміш складувались сотні видів відходів, значна частина яких відноситься до небезпечних відходів. Полігон розташований у Сєверодонецькому районі.

Від початку експлуатації карти-накопичувачі для розміщення промислових відходів на полігоні мали ПрАТ «Сєверодонецьке об'єднання Азот», ТОВ «Науково-виробниче підприємство «Зоря», ТОВ «Рубіжанський «Краситель», ВАТ «Лисичанський завод ГТВ», ТОВ «НВО «Сєверодонецький Склопластик», ПрАТ «РКТК».

Станом на 01.01.2020 від діяльності ПрАТ «Сєверодонецьке об'єднання Азот», ТОВ «Науково-виробниче підприємство «Зоря» та ТОВ «Рубіжанський «Краситель» на полігоні накопичено 375268,749 т небезпечних відходів та відходів що не є небезпечними.

Згідно даних спеціальних паспортів місць видалення відходів, накопичувачі ПрАТ «Сєверодонецьке об'єднання Азот», ТОВ «Науково-виробниче підприємство «Зоря» та ТОВ «Рубіжанський «Краситель» мають протифільтраційні екрани дна з поліетиленової плівки та укріплені укоси чаш, призначені запобігати забрудненню підземних вод та інших компонентів довкілля у зоні впливу полігону. Однак, зважаючи на тривалий термін експлуатації полігону (більше 50 років), ймовірні зміни в конструкційних особливостях споруд, що призводить до зниження їх надійності та протифільтраційних якостей.

Також окрему проблему становлять відходи видобування кам'яного вугілля – породні відвали. Саме від діяльності шахт в області накопичилася найбільша кількість відходів.

Тільки на підконтрольній Уряду України частині території області станом на 24.02.2022, за наявною інформацією, було розташовано 72 породні відвали (57 – закриті). За весь період експлуатації накопичено більше 90 млн тон відходів вуглевидобувної промисловості. Породні відвали займають загальну площу у сотні гектарів, тим самим виводячи ці землі з господарського використання. Крім того, якщо відвал палаючий, тобто має осередки горіння, виникає забруднення атмосферного повітря продуктами згоряння та пилом.

Породний відвал АТ «Лисичанськвугілля» м. Лисичанськ

На даний час відсутня актуальна інформація щодо суб'єктів господарювання у сфері управління відходами на території області, які здійснюють збирання, купівлю, зберігання, перевезення, відновлення та/або видалення відходів.

Станом на 24.02.2022 на території області, підконтрольній Уряду України, налічувалось 35,48 т заборонених чи непридатних хімічних засобів захисту рослин на території Старобільського та Сєвєродонецького районів. У зв'язку з агресією Російської Федерацією відсутня актуальна інформація стосовно стану зберігання заборонених чи непридатних хімічних засобів захисту рослин.

Загальні показники поводження з відходами за звітний період

Динаміка основних показників поводження з відходами I–IV класів небезпеки, тис. т

Таблиця 54

№ з/п	Показники	2021 рік	2022 рік**	2023 рік***
1	2	3	4	5
1	Утворено	-	-	-
2	Одержано від інших підприємств	-	-	-
3	Спалено	-	-	-
3.1	у тому числі з метою отримання енергії	-	-	-
4	Використано (утилізовано)	-	-	-
5	Направлено в сховища організованого складування (поховання)	-	-	-
6	Передано іншим підприємствам	-	-	-
7	Втрати відходів внаслідок витікання, випаровування, пожеж, крадіжок	-*	-	-
8	Наявність на кінець звітної року у сховищах організованого складування та на території підприємств	-	-	-

* - показник не передбачений бланком форми статистичної звітності №1-відходи (річна)

** та *** - згідно із Законом України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» фізичні особи, фізичні особи - підприємці, юридичні особи подають облікові, фінансові, бухгалтерські, розрахункові, аудиторські звіти та будь-які інші документи, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства в документальній та/або в електронній формі, протягом трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни за весь період неподання звітності чи обов'язку подати документи. У зв'язку із цим, інформація щодо загальних показників управління відходами за 2022 та 2023 роки відсутня.

Підприємства - основні накопичувачі промислових відходів*

Таблиця 55

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2023 рік (звітний), т	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
-	-	-	-	-	-	-	-

* Наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22.12.2022 № 309, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23 грудня 2022 р. за № 1668/39004, затверджений Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією. Територія області підконтрольна Уряду України знаходиться в зоні активних бойових дій (безпосереднього вогневого контакту з ворогом) або під постійним артилерійсько-мінометним вогнем ворога. У зв'язку із цим, інформація щодо підприємств – основних накопичувачів промислових відходів за 2023 роки відсутня.

Інфраструктура місць видалення відходів (МВВ) за критерієм екологічної безпеки*

Таблиця 56

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Місця видалення відходів категорії Г - надзвичайно небезпечні		Місця видалення відходів категорії В - небезпечні		Місця видалення відходів категорії Б - помірно небезпечні		Місця видалення відходів категорії А - малонебезпечні	
		діючі, од.	закриті, од.	діючі, од.	закриті, од.	діючі, од.	закриті, од.	діючі, од.	закриті, од.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* Наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22.12.2022 № 309, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23 грудня 2022 р. за № 1668/39004, затверджений Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією. Територія області підконтрольна Уряду України знаходиться в зоні активних бойових дій (безпосереднього вогневого контакту з ворогом) або під постійним артилерійсько-мінометним вогнем ворога. У зв'язку із цим, інформація щодо інфраструктури місць видалення відходів за 2023 роки відсутня.

Стан обліку та паспортизації місць видалення відходів (МВВ)*

Таблиця 57

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Кількість непаспортизованих МВВ, од.	Кількість паспортизованих МВВ, од.	Паспортизовано МВВ за звітний період, од.
1	2	3	4	5
-	-	-	-	-

* Наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22.12.2022 № 309, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23 грудня 2022 р. за № 1668/39004, затверджений Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією. Територія області підконтрольна Уряду України знаходиться в зоні активних бойових дій (безпосереднього вогневого контакту з ворогом) або під постійним артилерійсько-мінометним вогнем ворога. У зв'язку із цим, інформація щодо обліку та паспортизації місць видалення відходів за 2023 роки відсутня.

Інфраструктура утилізації та оброблення відходів*

Таблиця 58

Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Пункти приймання/збирання зношених шин, од.	Пункти приймання/збирання відходів електронного та електричного обладнання, од.	Пункти приймання транспортних засобів на утилізацію, од.	Пункти та установки централізованого знешкодження медичних відходів, од.
1	2	3	4	5
-	-	-	-	-

*Інформація відсутня

Суб'єкти господарювання, що здійснюють збирання, заготівлю відходів як вторинної сировини*

Таблиця 59

№ з/п	Найменування/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності)	Місцезнаходження/Місце проживання	Контактні дані (вебадреса, телефон, електронна пошта)	Спеціалізація (види вторинної сировини)
1	2	3	4	5
-	-	-	-	-

*Інформація відсутня

Впровадження роздільного збирання небезпечних відходів у складі побутових відходів (приймання/збирання/вилучення небезпечних відходів у складі побутових відходів від населення) *

Таблиця 60

№ з/п	Найменування населеного пункту	Загальна кількість мешканців у населеному пункті, тис. осіб	Кількість приймальних пунктів небезпечних відходів у складі побутових (усього), од.	Кількість місць тимчасового розміщення небезпечних відходів у складі побутових до їх передачі спеціалізованим підприємствам, од.	Загальний обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами, т	Номенклатура та обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами
1	2	3	4	5	6	7
-	-	-	-	-	-	-

*Інформація відсутня

Поводження з непридатними та забороненими до використання пестицидами та отрутохімікатами

Стан зберігання заборонених і непридатних до використання пестицидів та їх знешкодження (станом на 24.02.2022 року)

Таблиця 61

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Кількість, т	Кількість складів, од.	Стан складських приміщень		
				добрий, од.	задовільний, од.	незадовільний, од.
1	2	3	4	5	6	7
1	Старобільський	30,0	1	-	1	-
2	Сєвєродонецький	5,48	2	-	-	2
	Усього	35,48	3	-	1	2

13. Радіаційна безпека.

Експлуатація атомних електростанцій та пунктів захоронення радіоактивних відходів (ПЗРВ)*

Таблиця 62

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район), назва АЕС та підприємства	Кількість ядерних та радіаційно небезпечних об'єктів (усього), од.	АЕС		Підприємства, що здійснюють захоронення радіоактивних відходів (РАВ)		
			кількість реакторів, од.	радіаційний фон в 30-кілометровій зоні АЕС, мкЗв/год	кількість ПЗРВ, од.	кількість РАВ, м ³ загальна активність, Бк	радіаційний фон на території ПЗРВ, мкЗв/год
1	2	3	4	5	6	7	8
-	-	-	-	-	-	-	-

*Інформація відсутня

Використання джерел іонізуючого випромінювання (ДІВ)

Таблиця 63

№ з/п	Власник ДІВ (Найменування/ Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності))	Місцезнаходження/ Місце проживання	Примітка
1	2	3	4
-	-	-	-

На території Луганської області закриті радіонуклідні джерела іонізуючого випромінювання (ДІВ) використовуються, зокрема, підприємствами вугільної, металургійної, хімічної та гірничовидобувної промисловості та певними медичними закладами для діагностики та лікування онкологічних захворювань тощо.

Внаслідок військової агресії РФ, що розпочалась у 2014 році, та подальшої ескалації військових дій у 2022 році, під контроль окупантів перейшла майже вся територія Луганської області та, як наслідок, втрачено регулюючий контроль над всіма суб'єктами використання ДІВ. У зв'язку з цим, інформація стосовно використання ДІВ на тимчасово окупованій території України, що входить до меж повноважень Південно-східної інспекції за 2023 рік відсутня.

**Забруднення території техногенними та техногенно-підсиленими
джерелами природного походження***

Таблиця 64

№	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Кількість населення, осіб	Радіаційний фон на території, мкЗв/год	Питома активність забруднюючих радіонуклідів, Бк/кг				
				цезій-137 (техногенний)	стронцій-90 (техногенний)	радій (природний)	торій (природний)	калій (природний)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
-	-	-	-	-	-	-	-	-

*Інформація відсутня

14. Корисні копалини

Інформація у сфері надрокористування

Таблиця 65

Спеціальні дозволи на користування надрами	За роками		
	2021 рік	2022 рік	2023 рік
Кількість виданих	8	2	0
Кількість анульованих	60	15	25

15. Моніторинг навколишнього природного середовища

Мережа спостережень за станом навколишнього природного середовища*

Таблиця 66

№ з/п	Суб'єкти моніторингу	Кількість точок спостережень, од.								
		атмосферне повітря	стаціонарні джерела викидів в атмосферне повітря	поверхневі води	джерела скидів зворотних вод у поверхневі води	морські води	джерела скидів зворотних вод у морські води	підземні води	джерела скидів зворотних вод у глибокі підземні водоносні горизонти	грунти
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* Наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22.12.2022 № 309, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23 грудня 2022 р. за № 1668/39004, затверджений Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією,

відповідно до якого переважна більшість території Луганської області тимчасово окупована Російською Федерацією. Територія області підконтрольна Уряду України знаходиться в зоні активних бойових дій (безпосереднього вогневого контакту з ворогом) або під постійним артилерійсько-мінометним вогнем ворога. У зв'язку з вищевказаним у 2023 році Сіверсько-Донецьким басейновим управлінням водних ресурсів державний моніторинг поверхневих вод не здійснювався. Також Луганським обласним центром з гідрометеорології моніторинг довкілля у 2023 році не проводився, у зв'язку з тимчасовою окупацією Луганської області та тимчасовим призупиненням роботи структурного підрозділу, який виконував спостереження. ДУ «Луганський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України», внаслідок тимчасової окупації території Луганської області, працює в режимі простою з обмеженим виконанням статутних повноважень у зв'язку з чим моніторингові спостереження за поверхневими водними об'єктами у 2023 році не проводились.

Транскордонні системи спостережень*

Таблиця 66.1

№ з/п	Країна-партнер, з якою проводиться спільний моніторинг	Кількість точок спостережень	Показники, за якими проводяться спостереження	Періодичність проведення спостережень
1	2	3	4	5
-	-	-	-	-

* у Луганській області відсутні транскордонні системи спостережень

Доступ до інформації про стан навколишнього природного середовища*

Таблиця 67

№ з/п	Орган, відповідальний за підготовку та висвітлення інформації про стан навколишнього природного середовища	Назва публікації, видання	Періодичність підготовки публікації, видання	Інтернет-посилання
1	2	3	4	5
1	Департамент комунальної власності, земельних, майнових відносин, екології та природних ресурсів облдержадміністрації	Про стан навколишнього природного середовища	постійно	Офіційний веб-сайт Департаменту eco-lugansk.gov.ua та на офіційній сторінці Департаменту у соціальній мережі facebook за посиланням https://www.facebook.com/eco.lugansk/ .

16. Міжнародне співробітництво*

Таблиця 68

Назва міжнародного договору України	Дата підписання	Строк дії міжнародного договору України	Примітка
1	2	3	4
-	-	-	-

*Інформація відсутня

Перелік проєктів міжнародної технічної допомоги*

Таблиця 68.1

№ з/п	Назва проєкту	Строк реалізації	Джерело фінансування	Вартість проєкту, млн. грн	Залишок коштів станом на кінець року	Результати, що мали бути досягнуті відповідно до ТЗ	Досягнуті результати
1	2	3	4	5	6	7	8
-	-	-	-	-	-	-	-

*Інформація відсутня

Перелік інвестиційних проєктів*

Таблиця 68.2

№ з/п	Назва проєкту	Строк реалізації	Джерело фінансування	Вартість проєкту	Залишок коштів станом на кінець року	Результати, що мали бути досягнуті відповідно до проєкту	Наявні експертизи проєктної документації
1	2	3	4	5	6	7	8
-	-	-	-	-	-	-	-

* - зв'язку з повномасштабним вторгненням 24.02.2022 РФ на територію України та тимчасовою окупацією практично всієї території області інвестиційні проєкти протягом 2023 року не реалізовувались.

17. Планування природоохоронної діяльності
Перелік регіональних (місцевих) природоохоронних програм

Таблиця 69

№ з/п	Назва програми	№ та дата прийняття	Кількість коштів у звітному році за програмою		
			виділено, тис.грн	фактично профінансовано, тис.грн	%
1	2	3	4	5	6
1	Регіональна програма з охорони навколишнього природного середовища Луганської області на 2019-2025 роки	затверджена розпорядженням голови обласної державної адміністрації – керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 21.02.2019 № 127 (зі змінами)	96975,300 (передбачено програмою на 2023 рік)	0,0	0,0

Взаємодія із засобами масової інформації та зв'язків з громадськістю

Таблиця 70

Показники	Одиниця виміру	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4	5
1. Інформаційно-просвітницькі заходи, у тому числі із залученням:				
періодичних видань	од.	15	15	15

Показники	Одиниця виміру	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4	5
телебачення	од.	15	15	15
радіомовлення	од.	15	15	15
мережі Інтернет	од.	15	15	15
виставкових заходів	од.	1		
2. Консультації з громадськістю, у тому числі:				
громадські слухання	од.	4	1	
круглі столи	од.	11		
зустрічі з громадськістю	од.	3	5	4
семінари	од.			
громадська приймальня (кількість відвідувачів)	од.			
інтернет-конференції	од.			
інтерактивне спілкування (теле-, радіодіалоги)	од.			

Громадські організації, що діють на території області
(загальнодержавні, місцеві)

Таблиця 71

№ з/п	Організації	Юридична адреса
1	2	3
1.	ГО «Екологічний клуб «Айдар»	м. Старобільськ, вул. Чернишевського 23. Голова: Мозго Лілія Григорівна 066 250 73 93
2.	Сєверодонецька міська екологічна асоціація «Зелений світ»	м. Сєверодонецьк, вул. Курчатова, 22/52 Голова: Черножуков Леонід Іванович (050) 189 89 35
3.	Притулок для тварин	Голова: Сичова Олена Іванівна м. Рубіжне, пр. Московський, 116/92, т. (050) 918 39 90

Перелік природоохоронних заходів, фінансування яких здійснювалось за рахунок коштів Державного фонду охорони
навколишнього природного середовища у 2022 роках

Таблиця 72

№ з/п	Назва природо- охоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проєктом), тис. грн	Строк реалізації заходу (згідно з проєктом)	Ступінь готовності природо- охоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з Державного фонду, тис. грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис. грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
2021 рік							
-	-	-	-	-	-	-	-
2022 рік							
-	-	-	-	-	-	-	-
2023 рік							
-	-	-	-	-	-	-	-

Перелік природоохоронних заходів, фінансування яких здійснювалось за рахунок коштів обласного фонду охорони
навколишнього природного середовища

Таблиця 73

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проектом), тис.грн	Строк реалізації заходу (згідно з проектом)	Ступінь готовності природо- охоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис.грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис.грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
2021 рік							
Охорона і раціональне використання водних ресурсів							
1	Розробка проекту «Будівництво блочно-модульних очисних споруд у м. Кремінна Луганської області»		2021		77,351		Розроблено проектну документацію
1	Будівництво каналізаційної насосної станції та напірного колектору від мікрорайону ВРЗ до очисних споруд у м. Попасна		2021		10,442		Захід виконано
3	Реконструкція очисних споруд в с. Половинкине Старобільського району Луганської області		2021		30625,68		Триває виконання заходу. Виконання робіт подовжено на 2022 рік
4	Реконструкція самопливного каналізаційного колектора L=2700 м по вулицям Південна, Луганська, Мала Садова, Коцюбинського, Садова, Буткова, Зарічна до КНС № 1 в м. Старобільськ Луганської області		2021		76,224		Триває виконання заходу. Виконання робіт подовжено на 2022 рік
5	Реконструкція самопливного		2021		76,224		Захід виконано. Замінено 4130 м

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проєктом), тис.грн	Строк реалізації заходу (згідно з проєктом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис.грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис.грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
	каналізаційного колектора L=2700 м по вулицям Південна, Луганська, Мала Садова, Коцюбинського, Садова, Буткова, Зарічна до КНС № 1 в м. Старобільськ Луганської області (корегування) (2 черга)						каналізаційного колектора
6	Реконструкція каналізаційного колектору по вулиці Республіканская		2021		244,521		Захід виконано. Замінено 800 м каналізаційного колектора
7	Будівництво каналізаційної насосної станції з вбудованими блочно-модульними очисними спорудами «Теплівський обласний психоневрологічний інтернат»		2021		812,296		Захід виконано
8	Будівництво каналізаційної насосної станції з вбудованими блочно-модульними очисними спорудами КЗ «Попаснянський обласний психоневрологічний інтернат»		2021		754,474		Захід виконано
9	Будівництво каналізаційної насосної станції з вбудованими блочно-модульними очисними спорудами «Новоастраханський обласний психоневрологічний інтернат»		2021		5,0		Захід виконано
10	Будівництво каналізаційної насосної		2021		1050,229		Захід виконано

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проєктом), тис.грн	Строк реалізації заходу (згідно з проєктом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис.грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис.грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
	станції з вбудованими блочно-модульними очисними спорудами «Сватівський обласний будинок-інтернат для громадян похилого віку та інвалідів»						
11	Будівництво каналізаційної насосної станції з вбудованими блочно-модульними очисними спорудами «Білокуракинський обласний будинок-інтернат для громадян похилого віку та інвалідів»		2021		274,818		Захід виконано
12	Реконструкція каналізаційного колектору Д 800 по вул. Науки-Вілесова протяжністю 433 м м. Северодонецьк		2021		22,722		Захід виконано. Замінено 300 м каналізаційного колектора
13	Реконструкція каналізаційного колектору Д800 по вул. Курчатова протяжністю 800 п.м та 433 п.м в м. Северодонецьк		2021		40,288		Захід виконано. Замінено 800 м каналізаційного колектора
14	Реконструкція каналізаційного колектора Д300мм по вул. ім. В. Сосюри (від будинку 407) до вул. Балтійської (будинок 6) м. Лисичанськ		2021		1201,58		Захід виконано. Замінено 1050 м каналізаційного колектора
15	Реконструкція шлюза-регулятора на р.		2021		2023,239		Захід виконано

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проєктом), тис.грн	Строк реалізації заходу (згідно з проєктом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис.грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис.грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
	Айдар в м. Старобільськ Луганської області						
Наука, інформація і освіта, підготовка кадрів, екологічна експертиза, організація праці							
1	Організація проведення оцінки впливу на довкілля планованої діяльності «Реконструкція гідротехнічної споруди дільниці Західної фільтрувальної станції I підйому»		2021		167,044		Захід виконано
2022 рік*							
2023 рік *							

* З 24.02.2022 у зв'язку з проведенням на території Луганської області активних бойових дій фінансування заходів Регіональної програми з охорони навколишнього природного середовища Луганської області на 2019-2025 роки не здійснювалось.

18. Найважливіші екологічні проблеми регіону

18.1. Основні чинники та критерії для визначення найважливіших екологічних проблем

Наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22.12.2022 № 309, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23 грудня 2022 року за № 1668/39004, затверджений Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, відповідно до якого переважна більшість території Луганської області тимчасово окупована Російською Федерацією. Територія області підконтрольна Уряду України знаходиться в зоні активних бойових дій (безпосереднього вогневого контакту з ворогом) або під постійним артилерійсько-мінометним вогнем ворога.

Військові дії призвели до колосального руйнування промислових підприємств, житлових будинків, об'єктів соціальної сфери, інфраструктури та ін. У зв'язку з цим однією з гострих проблем в області стануть відходи від руйнувань.

Відходи, які утворились у зв'язку з пошкодженням (руйнуванням) будівель та споруд, об'єктів незавершеного будівництва, об'єктів благоустрою тощо можуть містити різні компоненти, включаючи як будівельні і побутові, так і небезпечні відходи, такі як люмінесцентні лампи та азбестовмісні матеріали інше.

Негативний вплив на довкілля має детонація боєприпасів, яка призводить до забруднення ґрунтів, води та повітря. Під час детонації військових ракет, артилерійських снарядів, мін утворюється низка хімічних сполук: чадний газ, вуглекислий газ, водяна пара, бурий газ, діоксид азоту, формальдегід тощо. Додатково утворюється велика кількість токсичної органіки, окислюються навколишні ґрунти, деревина, конструкції.

При цьому забруднене повітря не має кордонів, забруднюючі речовини можуть переноситися на великі відстані та осідати. Далі є також низка токсичних елементів, як оксид сірки й азоту, що під час окислення можуть призвести до кислотних дощів. Вони можуть змінювати рН ґрунту, викликати опіки рослин, слизових тканин дихальних органів людини, птахів, ссавців і так далі.

По Луганській області з огляду на окупацію не здійснюється моніторинг поверхневих вод, атмосферного повітря. Знищено частково матеріально-технічну базу.

Після деокупації територій і закінчення воєнних дій з метою отримання, аналізу інформації про викиди забруднюючих речовин та рівень забруднення атмосферного повітря, хімічний стан масивів поверхневих вод, а також відстеження впливу військових дій на стан водних ресурсів, з метою створення сприятливих умов для життєдіяльності населення, запобігання шкідливому впливу на здоров'я людей та на навколишнє природне середовище, потребує відновлення інфраструктури державного моніторингу в галузі поверхневих вод та атмосферного повітря, що постраждала внаслідок воєнних дій, їх модернізація та створення нових пунктів спостережень.

З 24 лютого 2022 року повномасштабне вторгнення РФ в Україну спричинило не лише жахливі людські страждання, але й завдало руйнівної шкоди довкіл्लю.

Руйнування інфраструктури та екологічно небезпечних підприємств на тимчасово окупованих територіях призвело до порушення екологічної рівноваги та виникнення низки серйозних проблем.

Однією з основних загроз є пошкодження територій та об'єктів природно-заповідного фонду, розорювання земель; забруднення ґрунтів хімічними продуктами внаслідок вибухів боєприпасів; знищення ландшафтів у зв'язку з використанням військової техніки та будівництвом оборонних споруд; знищення значних площ лісів, які окуповані, або знаходяться в зоні бойових дій або пожеж державного рівня, які виникли в області у липні – жовтні 2021 року; знищення флори та фауни області, зокрема, й червонокнижних видів.

Під час наступу російських військ, обстрілів і бомбардувань міст та інфраструктури було завдано значної шкоди системам водопостачання, водовідведення та комунікаціям. Це загрожує запасам питної води, спричиняє забруднення річок, які є джерелами водопостачання для промислових, комунальних підприємств та окремих домогосподарств. Через військові дії потребує вирішення проблема засмічення берегів та русел річок рештками військової техніки, забруднення від паливно-мастильних матеріалів, вибухівки, тощо і, зокрема, русла р.Сіверський Донець, як джерела питного водопостачання.

Викликає занепокоєння відсутність конкретної інформації щодо вугільних шахт, розташованих на тимчасово окупованих територіях, які вважаються потенційно небезпечними з точки зору порушення гідрологічного балансу та можливості виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру у разі припинення відкачування підземних вод водовідливними комплексами цих шахт.

Є ризик масового некерованого затоплення шахт через припинення відкачування підземних вод водовідливними комплексами цих шахт. Наслідками підйому підземних вод до поверхні можуть стати затоплення значних територій та прилеглих населених пунктів, просідання поверхні на забудованих територіях, залізницях, автомагістралях, мостах, забруднення поверхневих і підземних водозаборів внаслідок некерованих витоків забрудненої води.

Станом на 24.02.2022 на території області, підконтрольній державі з 2014 року, налічувалось 35,48 т заборонених чи непридатних хімічних засобів захисту рослин (далі – ХЗЗР).

Однак у зв'язку окупацією області актуальна інформація стосовно стану зберігання заборонених чи непридатних хімічних засобів захисту рослин відсутня. Вирішення питання здійснення заходів щодо безпечного поводження з небезпечними відходами – хімічними засобами захисту рослин, здійснення їх знешкодження та утилізації можливе після закінчення бойових дій, деокупації та розмінування території області, проведення стабілізаційних заходів та отримання доступу до місць розташування ХЗЗР з метою оцінки/аналізу ситуації.

18.2. Аналіз найважливіших екологічних проблем

Після закінчення бойових дій, деокупації та розмінування території Луганської області, проведення безпекових та стабілізаційних заходів, буде проведено оцінку/аналіз ступеню заподіяння шкоди та збитків навколишньому природному середовищу внаслідок збройної агресії Російської Федерації та визначені заходи щодо їх усунення.

18.2.1. Екологічні проблеми, спричинені збройною агресією проти України

Повномасштабне вторгнення Російської Федерації призвело до колосального руйнування інфраструктури та знищення міст та селищ Луганської області. Станом на 18.12.2023 у запровадженій Офісом Президента України Державній електронній системі обліку руйнувань, статусу відновлення інфраструктури України зареєстровано 12005 пошкоджених об'єктів, у тому числі 9875 об'єктів житлової забудови, 22 об'єкти водопостачання та водовідведення, 58 об'єктів енергетики, 194 об'єкта охорони здоров'я, 11 об'єктів соціального захисту, 195 об'єктів культури та туризму, 29 об'єктів спорту, 195 об'єктів промисловості та інші.

З початку бойових дій окупантами внаслідок враження артилерійськими, авіаційними, а також важкими вогнеметними системами знищено лісовий фонд Луганщини на площі 26 043,68 гектарів.

За інформацією Державної екологічної інспекції у Луганській області, за допомогою даних космічного зондування Землі виявлено масштабні лісові пожежі на території Луганської області, які відбулися під час дії воєнного стану через військову агресію РФ. Зокрема, встановлено факт лісових пожеж 5 ділянок місцевості на територіях ДП «Сєвєродонецьке ЛМГ» та ДП «Кремінське ЛМГ» загальною площею 8175,79 га, факт лісових пожеж на восьми ділянках місцевості поблизу населених пунктів м. Сєвєродонецьк, м. Кремінна, с. Кудряшівка та с. Трьохізбенка загальною площею 17322 га, а також факт загоряння лісу та інших зелених насаджень на ділянці місцевості поблизу с. Золотарівка, Сєвєродонецького району, Луганської області загальною площею 59,7 га.

З метою визначення та оцінки нанесеної шкоди, відповідно до Методики визначення шкоди та збитків, заподіяних лісовому фонду внаслідок збройної агресії Російської Федерації, затверджену наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 05.10.2022 № 414, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 24.10.2022 за № 1308/38644 (зі змінами), розпорядженням голови обласної державної адміністрації – начальника обласної військової адміністрації від 10.11.2023 № 256 утворено Комісію з питань встановлення фактів заподіяння шкоди та збитків лісовому фонду області внаслідок збройної агресії Російської Федерації. На цей час проводиться робота з фіксації шкоди та збитків, заподіяному лісовому фонду області.

Внаслідок пожеж також зазнали пошкоджень території природно-заповідного фонду, а саме: національний природний парк «Кремінські ліси», створений указом Президента України від 10.09.2019 року № 678/2019, гідрологічний заказник місцевого значення «Кремінські каптажі» створеного рішенням Луганської обласної

ради народних депутатів від 17.03.1994 № 15/11 та частина Луганського природного заповіднику «Трьохізбенський степ».

Національний природний парк «Кремінські ліси»

Національний природний парк «Кремінські ліси»

З метою визначення та оцінки нанесеної шкоди відповідно до Методики визначення шкоди та збитків, завданих територіям та об'єктам природно-заповідного фонду внаслідок збройної агресії Російської Федерації, затвердженої наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 13 жовтня 2022 року № 424, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 16 листопада 2022 р. за № 1416/38752, розпорядженням голови обласної державної адміністрації – начальника обласної військової адміністрації від 03.03.2023 № 40 утворено Комісію з питань встановлення фактів заподіяння шкоди та збитків природно-заповідному фонду області. Проте через відсутність доступу до територій

та об'єктів ПЗФ у зв'язку із тимчасовою окупацією та активними бойовими діями, які тривають і на сьогодні, огляд територій та здійснення фотофіксації об'єктів неможливі, повна та актуальна інформація щодо їх стану відсутня, як відсутня і можливість визначити ступінь їх пошкодження чи знищення, що в свою чергу унеможливорює встановлення масштабів заподіяння шкоди та збитків. За інформацією Державної екологічної інспекції у Луганській області, як органу, відповідального за визначення шкоди та збитків та здійснення їх розрахунку, у зв'язку із зазначеним, проведення розрахунку розміру шкоди та збитків спричинених об'єктам ПЗФ, відповідно до Методики до деокупації території області та забезпечення безпечного доступу до об'єктів, не виявляється можливим, у зв'язку із чим Комісією було прийнято рішення повернутись до питання встановлення фактів заподіяння шкоди та збитків, завданих природно-заповідному фонду області внаслідок збройної агресії РФ після деокупації території області, припинення активних бойових дій, ліквідації їх наслідків та проведення стабілізаційних заходів, зокрема із розмінування території.

Проведення роботи щодо безпосереднього визначення шкоди та збитків, заподіяних галузям навколишнього середовища, можливо після деокупації території області та припинення активних бойових дій.

Станом на 15.12.2023 року загальні збитки, завдані навколишньому природному середовищу Луганської області внаслідок збройної агресії Російської Федерації, розраховані Державною екологічною інспекцією в Луганській області, складають 483269616,185 тис. грн.

Збитки за забруднення атмосферного повітря, визначені відповідно до Методики розрахунку неорганізованих викидів забруднюючих речовин або суміші таких речовин в атмосферне повітря внаслідок виникнення надзвичайних ситуацій та/або під час дії воєнного стану та визначення розмірів завданої шкоди, затвердженої наказом Міндовкілля від 13.04.2022 № 175, складають - 180454876,237 тис. грн, в тому числі від згорілих лісів та інших насаджень на площі 26103,380 га - 180417427,388 тис. грн, від загоряння інших об'єктів на площі 92870 м² - 37448,849 тис. грн.

Відповідно до Методики визначення розміру шкоди, завданої землі, ґрунтам внаслідок надзвичайних ситуацій та/або збройної агресії та бойових дій під час дії воєнного стану, затвердженої наказом Міндовкілля від 04.04.2022 № 167, визначено розмір шкоди та збитків за засмічення земель на загальній площі - 6127725 м² на суму - 299185173,125 тис. грн.

Згідно із Методикою визначення збитків, заподіяних внаслідок забруднення та/або засмічення вод, самовільного користування водними ресурсами, затвердженою наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 21 липня 2022 року № 252, визначено розмір шкоди та збитків за засмічення водних об'єктів на суму - 3629566,823 тис. грн. Маса сторонніх предметів, матеріалів, відходів та/або інших речовин складає - 13110000 кг.

За всіма зазначеними фактами з метою внесення відомостей до ЄРДР за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 438 КК України («Порушення законів та звичаїв війни») матеріали були направлені до Луганської обласної прокуратури.

Обрахування заподіяної шкоди довкіллю за іншими напрямками на теперішній час не виявляється можливим у зв'язку з тимчасовою окупацією території області. Оцінка збитків та шкоди довкіллю від російської агресії є одним з пріоритетних напрямків діяльності.

Перелік відповідальних виконавців

№ розділу	Відповідальні виконавці, телефон	Посада
1-3	Віталій Ференц +380 99 028 2473	начальник управління екології та природних ресурсів Департаменту комунальної власності, земельних, майнових відносин, екології та природних ресурсів
	Вікторія Манько	головний спеціаліст відділу моніторингу довкілля та поводження з відходами
	Анастасія Мусатова	головний спеціаліст відділу моніторингу довкілля та поводження з відходами
4	Олексій Фастов	головний спеціаліст відділу атмосферного повітря, надрокористування та оцінки впливу на довкілля
	Тетяна Марканич	головний спеціаліст відділу атмосферного повітря, надрокористування та оцінки впливу на довкілля
5	Віталій Ференц	начальник управління екології та природних ресурсів Департаменту комунальної власності, земельних, майнових відносин, екології та природних ресурсів
	Вікторія Манько	головний спеціаліст відділу моніторингу довкілля та поводження з відходами
6-11	Наталія Ватуліна	заступник директора Департаменту – начальник управління з питань земельних, водних та природних ресурсів
	Альона Краснякова	начальник відділу з питань ведення заповідної справи, природних ресурсів та екомережі
	Валерія Готко	головний спеціаліст відділу з питань ведення заповідної справи, природних ресурсів та екомережі
	Олена Шведова-Петренко	головний спеціаліст відділу з питань ведення заповідної справи, природних ресурсів та екомережі
12-17	Віталій Ференц	начальник управління екології та природних ресурсів Департаменту комунальної власності, земельних, майнових відносин, екології та природних ресурсів
	Лариса Морозова	заступник начальника управління – начальник відділу моніторингу довкілля та поводження з відходами управління екології та природних ресурсів
	Вікторія Манько	головний спеціаліст відділу моніторингу довкілля та поводження з відходами
18-19	Наталія Ватуліна	заступник директора Департаменту – начальник управління з питань земельних, водних та природних ресурсів
	Віталій Ференц	начальник управління екології та природних ресурсів Департаменту комунальної власності, земельних, майнових відносин, екології та природних ресурсів

В.о. директора Департаменту комунальної власності, земельних, майнових відносин, екології та природних ресурсів

Тетяна КУКУШКІНА